

ČEČENIJA / RUSKA VOJSKA SE JE UMAKNILA IZ GLAVNEGA MESTA

Dokončno potrjen ruski vojaški poraz v Groznej

Po neuspelem napadu sedaj sistematično bombardirajo mesto

GROZNI - Čečenske vladne enote, zveste predsedniku Džoharju Dudajevu, so v torek uspešno odbile več ruskih napadov na predsedniško palaco v središču Grozneja. Čečeni so vzpostavili utrjeno obrambno črto, ki poteka kilometer in pol jugozahodno ter pet kilometrov severno od predsedniške palače, in potiskajo rusko vojsko iz središča mesta.

Neki ruski castnik je povedal, da je bilo med napadom ubitih približno sto njegovih vojakov, Čečeni pa so tudi uničili sedemnajst od dvajsetih umikajočih se ruskih tankov. V Moskvi trdijo, da je predsedniška palaca blokirana in da rusko letalstvo nadaljuje napade na oborožene čečenske skupine v Groznej.

Središče prestolnice je skoraj porušeno, nad mestom pa se dviga dim iz požgane rafinerije na robu mesta. Včeraj je v Čečenijo prisel tudi prvi konvoj Mednarodnega rdečega križa, ki je neovirano pripeljal človekoljubno pomoč v mesto Urusmartan, trideset kilometrov južno od Grozneja. Po podatkih predstavnikov Rdečega križa je v sosednji Ingusiji približno 80 tisoč beguncev, v Dagestanu pa 30 tisoč. Svoje domove je do zdaj zapustilo 250 tisoč od milijona prebivalcev Čečenije.

Na sliki (telefoto AP): ujeti 18 in 19-letni ruski vojaki.

Na 16. strani

Bližnji
vzhod
spet
doživlja
težke ure

KAIRO, JERUZALEM - Začetek novega leta bi moral Bliznjemu vzhodu prinesiti nadaljevanje mirovnih pogajanj. Res so se v egiptovski prestolnici zbrali palestinski in izraelski predstavniki, ki naj bi govorili o siritvi avtonomije za Palestince na zasedenih ozemljih, toda pogajanja so povsem zasenčili nasilni dogodki. V noči a na torek so namreč v Gazi izraelski vojaki ubili tri palestinske policiste, v Jeruzalemu pa naj bi po nepotrjenih vesteh neznanci ugrabili izraelskega vojaka.

Na 17. strani

Priznanje
za novo
pravno
osnovo

BOJAN BREZIGAR

Posta je sele v teh dneh dostavila naročnikom Uradnega deželnega uradnega vestnika prilogo številka 64 z dne 19. decembra 1994. V tej prilogi je med drugim natisnjen novi statut občine Speter, ki ga je občinski svet odobril 7. septembra lanskega leta. V primerjavi s prejšnjim statutom vsebuje novo besedilo nekaj prilagoditev spreminjeni državni zakonodaji, vsebuje pa še nekaj zanimivih novosti. Med temi sta tudi drugi in tretji odstavek 2. člena; v drugem odstavku so navedene vse stvari in zaselki spetske občine v italijansčini, slovensčini in furlanščini, v tretjem odstavku pa je receno, da občina ne glede na jezik spoštuje izvorno toponomastiko in mikrotoponomastiko.

Za tak sklep spetske občine vemo že nekaj mesecev. Odprto pa je bilo vprašanje, ali bo deželni nadzorni organ odobril ta sklep in ga z objavo v Uradnem deželnem vestniku tudi vključil v uradni zbornik statutarov občin v Furlaniji-Juljski krajini. To se je sedaj zgodilo in zadeva se zdaleč ni zanemarljiva. Občina Speter, ki je že v prvi verziji statuta dopustila rabo »krajavnega slovenskega narečja« v občinskem svetu, je potrdila, da lahko tudi občine pred odobritvijo državnega zaščitnega zakona sprejmejo nekatere ukrepe za zaščito manjšin, statuti občin pa so se izkazali kot ustrezno sredstvo za ukrepanje v korist manjšin. In res ni važno, da je v spetskem statutu govor o slovenskem narečju in ne o slovenskem jeziku, ter da je izpisano ime kraja Spietar in ne Speter.

Ta objava v Uradnem deželnem vestniku je le zadnji korak pritiskov občin za vključitev pozitivnih norm za zaščito slovenske manjšine v določila občinskih statutarov. Na Tržaškem ni bilo večjih težav, čeprav se je Dežela sprva upirala objavi dvojezičnega besedila v Uradnem vestniku; težeje je bilo na Gorškem, kjer so se morale slovenske občine pritožiti na deželno upravno sodišče; uveljavile so svoje pravice in nato dosegle od Dežele tudi dvojezično objavo besedil.

Občinam in njihovim upraviteljem, pa tudi upravam, ki po zadnjih volitvah vodijo Deželo, gre torej priznanje za pomembno delo, ki predstavlja dodatno pravno osnovo, na katero se slovenska manjšina lahko sklicuje, in jo zahteva tudi tam, kjer občinski sveti niso s takim razumevanjem pristopili k manjšinski problematiki.

Ta petek
pohod za
mir v Trstu

TRST - Pojutrišnjem, na dan sv. Treh kraljev, bo v Trstu 8. pohod za mir. Zbirališče bo ob 15.45 na Garibaldijevem trgu. Od tu bo sprevod krenil po Carduccijevemu korzu in Ul. Ghega vse do dvorane Tripcovič, kjer bo zaključni shod. Na njem bodo govorile Loredana Scrigni. Maja Furlan in Marisa Semeraro, nastopil pa bo tudi pianist Aljosa Starc.

Na 5. strani

ITALIJA / POLITIČNA IN VLADNA KRIZA PRED RAZPLETOM?

Desnica trdovratno zahteva volitve Na Kvirinalu odločilna posvetovanja

Fini in «Forza Italia» pristajata le na začasno in torej na volilno vlado

RIM - Združena desnica spet trdovratno zahteva razpust parlamenta in takojšnje parlamentarne volitve, ki naj bi bile že 26. marca. Včerajšnji politični vrh, ki ga je v Palacu Chigi sklical Berlusconi, je potrdil brezkompromisno usmeritev »jastrebov« Forza Italia in Nacionalnega zavezništva, ki pristajajo na vlado brez Berlusconi. A le v primeru, da bo nova vlada čisto volilna vlada. Fini in Berlusconi sta tudi napovedala, da

bosta - v primeru volitev - v vseh večinskih okrožjih nastopala s skupnimi kandidati.

Predsednik republike Scalfaro je medtem včeraj začel drugi krog posvetovanj za sestavo nove vlade. Po telefonskem pogovoru z nekdanjim predsednikom Leonejem, ki je bolan, je Scalfaro sprejel bivšega predsednika republike Cossigo, ki po srečanju ni dal nobene izjave. Scalfaro je nato ločeno sprejel predsednico poslanske zbornice Irene Pi-

vetti, se prej pa predsednika senata Carla Scognamiglia (na sliki). Danes pa so na vrsti predstavniki parlamentarnih skupin.

Scognamiglio (na sliki) je po srečanju s predsednikom republike povedal, da je situacija jasnejša kot pred dnevi in da bo najbrž kmalu prišlo do razrešitve te zelo zapletene vladne krize. Zmeren optimist je bila tudi predsednica zbornice Irene Pivetti.

Na 2. strani

BOSNA IN HERCEGOVINA / KLJUB ZAGOTOVILOM O PREMIRJU

Novi napadi na območje Bihaća

Drugod v državi je stanje v glavnem mirno V Sarajevu zopet odprli letališče

BIHAC, VELIKA KLADUSA - Kljub poročilom da so se hrvatski Srbi začeli umikati z območja Bihaća, so predstavniki Unproforja poročali o novih napadih na to območje. Poveljnik Unproforja za nekdanjo Jugoslavijo Lapresle se je včeraj sestel s premierom hrvatskih Srbov Mikelićem, ki mu je zagotovil, da bodo prenehali z napadi na Bihać. Prav tako so se včeraj nadaljevali napadi na Veliko Kladuso, čeprav so Abdićevi vojaki in hrvatski Srbi ustno zagotovili, da bodo z napadi prenehali.

Poveljnik modrih celad v Bosni Michael Rose, kateremu se konec tega meseca izteče mandat, se je včeraj mudil v Gornjem Vakufu (obiskal naj bi tudi Tuzlo), kjer se je s predstavniki vladnih sil, hrvatske vojske in upornih Srbov pogovarjal o podrobnostih v

zvezi z nedavno sklenjenim stirimesečnim premirjem.

V Sarajevu spet vozi tramvaj, včeraj pa so odprli tudi v soboto zaprto letališče Butmir, kjer so pripad-

niki Unproforja poostriili nadzor. Z demilitariziranega območja Igmana naj bi se umaknilo 250 pripadnikov muslimanske vojske, Unprofor pa bo danes preveril,

ali so vladne sile to območje res zapustile.

Se ta teden naj bi se v Parizu sesli predstavniki skupine držav za stike,

Na 17. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Sneg v južni in srednji Italiji

Medtem ko je zima prizanesla severni, jo je posteno zagodla srednji in južni Italiji, kjer so bile obilne snežne padavine in izredne težave v pomorskem prometu zaradi razburkanega morja.

Stran 2

»Illy, ne pozabi na Kras«

Predsednik zahodnokraskega rajonskega sveta Bisin je naslovil zupanu Illyju odprto pismo o perečih problemih Kriza, Proseka in Kontovela.

Stran 4

Izhod iz krize za železamo?

Perspektive skedenjske železarne so se izboljšale: grupa Bolmat je podaljšala rok ponudbe, Lucchini pa je poslal v Trst svojega predstavnika.

Stran 4

Danes odprti predor pri Montebellu

Tekočina, ki se je izlila iz cisterne v predoru med Montebellom in Carbolo, ni bilo olje, pač pa pomarančni sok. Včeraj so s težavo počistili cistišče, odsek pa bodo odprli za promet danes jutraj.

Stran 5

Poraz Illycaffèja v Atenah

Kosarkarji Illycaffèja so v okviru predtekmovalne skupine Koracevega pokala izgubili srečanje s Panioniosom v Atenah z 90:73.

Stran 24

URADNO OBLIKOVANJE NOVEGA POLITIČNEGA ZAVEZNIŠTVA

Desnica vztraja pri zahtevi po spomladanskih volitvah

»Berlusconi se bo umaknil le pred vlado, ki bo izpeljala volitve«

RIM - Desnica vztraja pri zahtevi po razpustu parlamenta in po takojšnjih volitvah, do katerih pa lahko vodi vlado tudi predstavnik »Forza Italia«, ki ni Silvio Berlusconi. To je edina koncesija, ki jo voditelji Berlusconijeve stranke, Nacionalnega zavezništva, radikalci in dve manjši sredinski stranki, enoglasno ponujajo predsedniku republike Oscarju L. Scalfaru. Na včerajšnjem političnem vrhu nove združene desnice je torej prevladala brezkompromisna usmeritev »jastrebov« večinske stranke in neofasistov, ki bodo predsedniku republike znova predlagali 26. marec kot datum predcasnih volitev.

Političnega vrha, ki ga je na sedežu predsedstva vlade sklical premier v odstopu, se seveda ni udeležila Severna liga, ki je sprožila vladno krizo in sedaj vneto išče novo parlamentarno večino, ki bi preprečila volitve. V skopem tiskovnem poročilu so voditelji desnice napisali, da lahko Berlusconi edini legitimno vodi vlado. Če to ne bo mogoče pa je treba marca spet na volišča. Do tedaj je možna tudi neke vrste volilna vlada brez Berlusconi, njen predsednik pa mora nujno pripadati Forza Italia, ki ostaja do nadaljnjega največja italijanska stranka.

Na desnici torej nič novega, če izvzamemo sicer že nekaj časa znani podatki, da se bosta Berlusconi in Fini skupno predstavila na volitvah, če bo seveda do njih prišlo. V vseh večinskih

okrožjih bosta Forza Italia in Nacionalno zavezništvo predstavila skupne kandidature, v proporcionalnem delu pa se bosta ti dve stranki predstavili s svojima listama. Sodelovanje v tej desničarski družini napovedujejo tudi Pannellovi radikalci in seveda manjše (bivše) sredinske sile, ki bi brez Berlusconi in Finija kratkoma izginile s političnega prizorišča.

Desnica torej trdovratno vztraja pri takojšnjih volitvah in namerno pozablja, da italijanska ustava ne prevede volilne vlade. Vladni kabineti so, vsaj formalno, vsi enaki, lahko trajajo nekaj dni, lahko pa tudi vso zakonodajno dobo, odvisno pa od zaupanja, ki ga uživajo (ali ne uživajo) v parlamentu. Zanimivo je, da desničarske stranke vneto podpirajo ljudski referendum o uvedbi volilnega večinskega sistema, zahtevajo pa volitve na osnovi stare volilne zakonodaje.

Včerajšnji politični vrh pomeni poraz za vse tiste, ki se v Berlusconijevi stranki zavzemajo za vsaj minimalni dialog z sredino in tudi z levico ter nasprotujejo radikalizaciji političnega soocenja v državi. To je stališče, ki ga je predsednik poslanske skupine »Forza Italia« Vittorio Dotti dosledno zagovarjal tudi v intervjuju za turinsko Stampo, v katerem je podčrtal, da Italija, po ostrih polemikah in razkolih, nujno rabi vsaj začasno pomiritev. Dotti se je udeležil sestanka v Palacu Chigi, ne pa kasnejšega sestanka z novinarji.

Predstavniki »nove večine« po včerajšnjem političnem srečanju v Palacu Chigi (AP)

BENEŠKA PREISKAVA / RDEČE ZADRUGE

Jamstveno obvestilo vrhu Zveze zadrug

Vsedržavni predsednik Zveze zadrug osumljen nelegalnega finansiranja KPI-DSL

Na levi predsednik Zveze zadrug, Giancarlo Pasquini (AP)

BENETKE - Preiskava o »rdečih zadrugah« je prišla do samega vrha Zveze zadrug: beneški namestnik državnega pravdnika, Carlo Nordio je poslal jamstveno obvestilo predsedniku vsedržavne Zveze zadrug Giancarlu Pasquiniju. Beneški tožilec meni, da je Pasquini sodeloval ali celo dal pobudo, da so zadruge ponaredele bilance in nelegalno finansirale stranke, nekdanjo KPI in sedanjo DSL. Med drugim naj bi iz rimskega predsedstva Zveze poslali krajevnim organizacijam pismo, v katerem vabijo zadruge, naj se pripravijo na morebitne preiskave zaradi parlamentarnega vprasanja, ki so ga leta 1993. vložili poslanci KD, PLI, PRI in federalisti. Poslanci so izrazili sum, da zadruge finansirajo KPI-DSL, obenem pa nameščajo nekdanje partijske funkcionarje. Pasquini in predsednik beneške Zveze zadrug sumijo tudi, da sta sodelovala pri ponarejevanju bilanc nekaterih zadrug in pri stečajih, da bi preusmerili finančna sredstva v blagajne stranke.

Tako Zveza zadrug kot DSL sta ostro kritizirali pobudo beneškega tožilca: za tajništvo DSL so obtožbe neutemeljene in kriminalizirajo celotno področje zadrugništva.

FOJBE / »TRIESTE OGGI«

Slovenski »gumjasti zid« proti pobudi tržaških nacionalističnih krogov

Podpredsednik sveta F-JK Miloš Budin: »Ne prispevajo k razumevanju med narodi«

Tržaški desničarski in protislovenski casnik Trieste Oggi je poročal o prizadevanjih predsednika centra »Silentes loquimur« Marca Pirine za soocanje s slovenskim predsednikom Milanom Kucanom glede oseb, ki naj bi med vojno in po njej izginile v Furlaniji-Juljski krajini.

V članku piše, da je Slovenija postavila glede tega vprasanja pravi »gumjasti zid«, Pirina pa trdi, da bo vso dokumentacijo, ki jo ima, izročil vrhovnemu sodišču v Strasbourg, če v naslednjih dneh ne bo prejel Kucanovega odgovora. Pirina naj bi imel dosjeje o 9.000 oseb, ki naj bi med drugo svetovno vojno in takoj po njej izginile, za to pa naj bi bile odgovorne tedanje jugoslovanske oblasti, katerih naslednica je danes Slovenija. Pirinova prizadevanja so naletela na pozitiven odmev v tržaških ezulskih in desničarskih krogih, v katerih pravijo, piše Medizza, da v Sloveniji ponovno prevzemajo oblast bivši komunistični lobiji na škodo resničnih prenoviteljev. Trieste Oggi objavlja tudi izjave podpredsednika deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Milosa Budina, ki pripada Demokratični stranki leve. Budin je do takšnih pobud skeptičen in meni, da lahko trmasto vztrajanje pri teh temah, če so same sebi namen, privede do sporov in do sovraštva, kar ne bo nikoli prispevalo k izboljšanju odnosov med državami in predvsem k razumevanju med narodi.

STALIŠČE POSLANCA LIGE

»V Rimu je nekdo pripravljal udar« Minister zanika...

Previti: Gre le za provokacijo

RIM - Med napovedano decembrsko splošno stavko, ki je bila potem preklicana, je nekdo hotel umetno ustvarjati napetosti, izzvati vojaško zasedbo Rima, pripraviti atentat na uglednega sodnika in celo ukiniti svobodo tiska. V to je prepričan poslanec Severne lige Donato Manfroi, ki je s tem v zvezi zahteval pojasnila od notranjega ministra in strankarskega somisljenika Roberta Maronija. Manfroi je povedal, da mu je te informacije posredoval neimenovani rimski sodnik in da gre torej za zanesljiv vir.

Maroni ni hotel komentirati Manfroieve trditve, pač pa se je ta-

koj oglašil obrambni minister Cesare Previti, ki je prepričan, da gre za popolnoma neupravičen strah. Ali se je poslancu Manfroiu čez noč zmešalo, ali pa smo prica destabilizacijskega nacrtu manjšinske komponente Severne lige, je se dejal Previti. Ministrstvo izjave je kasneje potrdil se načelnik generalštaba Guido Venturoni.

Previdnejši je vodja Severne lige Umberto Bossi, ki pa močno dvomi v verodostojnost izjav ligaskega poslanca. Predsednik senatne komisije za nadzor nad tajnimi službami Massimo Brutti pa je Manfroia uradno povabil na parlamentarno avdicijo.

ITALIJA / POSVETOVANJA

Zmerni optimizem predsednika senata Scognamiglia

Po njegovem mnenju je možna rešitev krize v doglednem času

RIM - »Nekaj pozitivnih elementov vzbujajo upanje, da bo morda mogoče uspešno rešiti vladno krizo.« Tako je včeraj zvečer po pogovoru s predsednikom republike Oscarjem Luigi Scalfarom izjavil novinarjem predsednik senata Carlo Scognamiglio.

Predsednik senata je v uvodnem dnevu drugega kroga Scalfarovih posvetovanj edini zmerno optimistično ocenil položaj. Scognamigliov optimizem temelji predvsem na dejstvu, da je »politična slika« poenostavljena. V primerjavi s številnimi možnimi hipotezami prejšnjih dni so sedaj stališča jasnejša, je menil Scognamiglio. »Zaradi tega je možno, da bo v doglednem času možna pozitivna rešitev,« je se dejal predsednik senata.

Scognamiglio ni hotel biti jasnejši. Toda iz njegovih besed je vela optimistična nota kljub dejstvu, da premier v odstopu Silvio Berlusconi in njegovi zavezniki zaenkrat ne mislijo popustiti in vztrajajo pri zahtevi po takojšnjih predcasnih volitvah.

Katere bi lahko bile možne rešitve? Po oceni političnih komentatorjev so se v teh dneh krepko ovrednotile delnice dosedanjega zakladnega ministra Lamberta Dinija, saj bi lahko pritegnil vsaj del Berlusconijeve Forza Italia, kar sodi v ta idejni krog, obenem pa je dovolj neodvisen, da bi ga lahko podprla tudi center in levica. Tajnik DSL Massimo D'Alema ni izključil podpore vladi, ki bi jo vodil predstavnik Forza Italia, vendar pod pogojem, da ne gre za terminsko vlado, ki bi imela kot edino nalogo organizacijo volitev. Tajnik Ljudske stranke Rocco Buttiglione je morebitno Dinijevo kandidacijo ocenil kot »odlično«, medtem ko je bil lider Severne lige Umberto Bossi previdnejši. Po njegovem mnenju bi vladi moral predsedovati »politik, ne pa računovodja«.

Z nepričakovanim predlogom se je včeraj oglašil vodja paktistov Mario Segni, ki je uradno kandidiral bivšega sodnika Antonia Di Pietra. Po njegovem mnenju gre za osebnost, ki bi jamčila, da nova vlada ne bo »odraz prekucije«, ampak vlada, ki se bo zavzela za nova pravila.

Scalfaro bo se danes in jutri nadaljeval s posvetovanji. Ob koncu tedna pa bo jasno, ali mu bo uspelo iz klobuka potegniti novega premiera.

VREME / NENADNO POSLABŠANJE

Zima s sneženjem v južni in srednji Italiji

Neurje povzročilo težave v pomorskem prometu

RIM - V zadnjih 24 urah je srednjo in južno Italijo zajel val slabega vremena s sneženjem, močnim vetrom in izredno nizkimi temperaturami. Snežilo je v Firencah, Perugi, Avellinu, Potenzi in Viterbu. Posamezne snežinke so zaplesale celo v Rimu in Palermu. Na gorskih prelazih je za vsa vozila obvezna zimska oprema. Za sedaj zaradi snega ni bilo hujskih zapletov v prometu. Tezave povzroča predvsem orkanski veter s sunki do 90 kilometrov na uro. Zaradi vetra in raburkanega morja (med osmo in deveto stopnjo) so prekinjene vse pomorske povezave z Egadskimi in Liparskimi otoki. Veter je prekinil tudi letalske povezave s Pantellerijo, tako da je moralo na otoku kakih 70 turistov nadaljsati noveletne počitnice. Na Sardiniji sneži od predsinoci, zaradi nizkih temperatur so poledenele skoraj vse ceste. Nekaj ur je bila zaprta hitra cesta Cagliari-Sasari. Zaradi snega in ledu so bili zastoji v Abrucih, v Umbriji, v Kalabriji, v Kampalnji, v Laciju in celo na Siciliji. Slabo vreme se bo v srednji in južni Italiji nadaljevalo skoraj ves teden, delno se bo izboljšalo sele v soboto.

RIM / PRISELJENCI

Bivši Jugoslovani med najštevilnejšimi

Italija ima v poprečju največ priseljencev iz držav, ki niso članice Evropske zveze

RIM - V Evropski zvezi številne države beležijo znatno večjo prisotnost tujih državljanov, Italija pa je med tistimi, kjer živi največ priseljencev iz držav, ki niso članice EZ. Tako izhaja iz »fotografije«, ki jo je »posnel« raziskovalni zavod Eurispes in ki je »fotografija« o priseljenicah vključil v širše poročilo »Italija 95«.

Po podatkih raziskovalnega zavoda je vseh priseljencev v Italiji komaj za 1, 5 odstotka vsega prebivalstva, vendar 83 odstotkov vseh priseljencev prihaja iz držav izven EZ. V Nemčiji je teh priseljencev 75%, medtem ko je evropsko poprečje 67, 3%.

Podatki Eurispesa zadevajo samo tiste, ki so zakonito prisotni v Italiji in imajo dovoljenje za bivanje. Leta 1992 so izdali 778 tisoč dovoljenj, lani pa okoli 900 tisoč. Največ priseljencev prihaja iz Maroka (98 tisoč) in iz držav bivše Jugoslavije (72 tisoč), medtem ko so na tretjem mestu državljani ZDA (64 tisoč). Tem je treba pristeti se tiste, ki so prišli v Italijo ilegalno. Leta 1990 naj bi jih bilo po podatkih državnega statističnega zavoda Istat okoli pol milijona in prihajali so iz najrevnejših držav.

zav.

Vzporedno z večanjem števila priseljencev se veča tudi število rojstev. Leta 1986 se je po podatkih Eurispesa priseljencem rodilo okoli 6 tisoč otrok, leta 1992 pa skoraj 18 tisoč. Rodnost med priseljenici (čeprav jih ni niti za milijon) je znatno večja kot v deželah kot so Ligurija, Marke ali Abruci.

Prisotnost tujih delavcev je pozitivno dejstvo, ki ima tudi nekatere negativne plati. Ena od teh je povezovanje z organiziranim kriminalom. V enem letu je število ovadenih priseljencev naraslo za 46%. Med temi je največ (28%) Maročanov in priseljencev iz bivše Jugoslavije. Vzporedno s tem je naraslo tudi število izgonov.

Po podatkih raziskovalnega zavoda največ redno prijavljenih priseljencev živi v Laciju (244 tisoč) in Lombardiji (197 tisoč).

Poročilo ne neva drugih podatkov, predvsem pa ne razčlenjuje ukrepov, ki naj bi prispevali k integraciji priseljencev. Najbrz - kot kažejo polemike teh dni med rimskim županom in vlado - je to odraz dejstva, da ni bilo veliko narejenega.

ČEDAD / PO BOŽIČNEM GOVORU V VAŠI MATAJUR

Demokrščanski župani napadajo nadškofa

Očitajo mu, da je bilo sporočilo preveč črnogledno

Videmski nadškof Alfredo Battisti

ČEDAD - Besede, ki jih je videmski nadškof Alfredo Battisti izrekel na božični polnočnici v Matajurju, so izzvale več komentarjev predvsem s strani nekaterih županov iz Nadiskih dolin. Povedati velja, da je videmski nadškof izbral Matajur za polnočnico v znak solidarnosti do tega območja, ki je na obrobju družbenega in gospodarskega razvoja. To je odločno poudaril med pridigo, ko je s prstom pokazal tudi na krajevne politike, ki naj bi premalo storili za razvoj teh krajev.

Prvi, ki je nekako osporaval ugotovitvam videmskega nadškofa, je bil župan iz Sv. Lenarta Renato Simaz (KD), ki je očital krajevni Cerkvi, da tudi sama ni nič storila

za razvoj teh krajev in izkoristil priložnost, da je potrdil svoje nasprotovanje slovenski prisotnosti. »Doslej je verska oblast privilegirala le problem manjšin v nasih dolinah, kar prebivalstvo večkrat ni odobravalo«, je bil mnenja svetlenartski župan.

Kritična do Battistijevega govora je tudi županja iz Srednjega Renata Qualizza (KD), ki je ugotovila, da bolj kot pridiga je to bil pogrebski nagovor Nadiskim dolinam. Nadškofu je očitala prevelik pesimizem, ki ne koristi zdajšnjemu položaju in premagovanju težav.

Elio Chibai (KD), župan iz Grmek je ugotovil, da doslej ni nihče pomagal tem krajem in dodal, da bo tudi nadškofov nagovor kmalu sel v pozabo. Spetski župan Firmino Marinici pa je podčrtal dejstvo, da se z dobro voljo in prizadevnostjo lahko premaga tudi na prvi pogled nepremostljive ovire in kritično pripomnil: »Dovolj je, da bi se ostale občine zgledevale po naši, ki edina beleži gospodarsko rast, povečano zaposlitveno raven in tudi porast števila prebivalcev.«

Župan iz Dreke Mario Zufferli (KD) dodaja, da takšen dramatičen apel, kakršnega je izrekel nadškof, ni v posebno korist prebivalstvu. Zufferli ugotavlja, da perspektivo razvoja teh krajev gre iskati v večjem sodelovanju z bližnjo Slovenijo posebno v okviru evropskih gospodarskih razvojnih programov.

Rudi Pavšič

ASSISI / PO PROTISEMITSKEM IZPADU

Splošna obsodna napada na pisateljico

Myriam Geelmuyden meni, da jo je napadel isti neznanec, ki jo je ranil že lani poleti

ASSISI - Norveška pisateljica židovskega porekla Myriam Geelmuyden, ki jo je v ponedeljek popoldne neznanec ranil z nožem, ne dvomi. Slo je za istega fanta, ki jo je lani poleti napadel in jo opsoval s »Svinjo, židovsko«. Pisateljica, ki že sedem let živi v Assisiju skupaj s sestro, se je včeraj v bolnici razgovarjala z novinarji o zopetnem napadu, ki ima po njenem mnenju izrazit antisemitski pečat.

»Bila sem sama doma. Nekdo je pozvonil in odprla sem vrata. Pred menoj se je pojavil neznanec, ki me je udaril s pestjo. Onesvestila sem se. Ko sem se prebudila sem imela okrvavljeno lice.« Neznanec napadalec (na fotografiji fotokit, ki ga je pripravila policija) ji je z nožem ranil lice in nato odšel.

Pisateljica, ki dopisuje za razne norveške revije, je priznala, da jo je po drugem napadu strah in da bi lahko tudi odšla iz Assisija.

Kaze, da je napadalec malo pred napadom opazila pisateljica sestra Ely. Videla naj bi ga v nekem baru. »Komaj sem vstopila, je odšel, ne da bi plačal tega, kar je popil. Gotova sem, da je bil on, saj je bil na las podoben napadalcu, ki ga je opisala sestra.« je povedala Ely Geelmuyden novinarjem.

Policija, ki je uvedla preiskavo, je zaenkrat zelo previdna. »Raziskujemo vse možnosti,« so povedali novinarjem na političnem oddelku kvesture v Perugia. Po mnenju policije ni mogoče osvojiti teze, da gre za protisemitski izpad, čeprav priznava, da je pomenljivo dejstvo, da je bila ženska v nekaj mesecih dvakrat napadena.

Atentat na norveško pisateljico je močno odjeknil v Assisiju. Župan Giuliano Vitali in skof Sergio Grotti sta odločno obsodila napad. Skof je poudaril zaskrbljenost, ker se je napad ponovil in izrazil upanje, da bo policija prišla na sled napadalcu. Župan pa je izrazil pisateljici solidarnost, obenem pa poudaril, da gre za osamljeno epizodo, saj v mestu ni bilo dogodkov, ki bi opravičevali sum o protisemitski gonji v Assisiju.

Pagliarini lažje ranjen v prometni nesreči

AOSTA - Proračunski minister Giancarlo Pagliarini je bil predsinonim lažje ranjen v prometni nesreči na avtocesti Aosta-Turin. Okoli polnoči se je minister s svojim alfa romeo 33 vračal iz Aoste, kjer je silvestroval, v Milan. Pri odcepu za naselje Tus se odcepu za naselje Tus se vanj zaletel tovornjak s prikolico, baje s tujo evidenčno tablico. Takoj po trčenju je voznik pobegnil.

Pagliarini je bil v nesreči lažje poškodovan, in bo okrevljal v 10 dneh, ostali potniki pa so bili nepoškodovani.

FIRENCE / PREISKAVA O ATENTATIH

V dokumentih Cie morda ključ skrivnosti

Pripadniki X Mas so bili zametek Gladia

FIRENCE - Gradivo ameriške obveščevalne službe Cia, po katerem je bila enota X Mas osnova za oblikovanje povojne protikomunistične strukture Gladio, bi lahko prispevalo k pojasnjevanju vala terorističnih atentatov v Toskani v obdobju 1974-83. Tako menijo na državnem tožilstvu v Firencih, kjer so zainteresirani za gradivo, ki ga je objavil v svoji zadnji številki tednik L'Espresso.

Rimski tednik je v izčrpnem izveščku objavil poročilo OSS (Office of Strategic Service) je bil predhodnik Cie), po katerem so bili pripadniki enote X Mas Salojske republike osnova za oblikovanje tajne strukture Gladio. Ameriška obveščevalna služba naj bi se poslužila pripadnikov enote, ki jo je vodil »črni princ« Junio Valerio Borghese, ker je šlo za izurjene vojake, v katerih protikomunistična čustva ni mogel nihče dvomiti.

Florentinski preiskovalci, ki si že vrsto let prizadevajo, da bi odkrili storilce vala bombnih atentatov na vlake v Toskani v obdobju 1974-83, upajo, da jim bo doslej nepoznano gradivo lahko

koristno. Sodelovanja pri atentatih so v preteklosti osumili nekatere znane neofasistične teroriste kot so bili Mario Tuti, Elio Massagrande in Paolo Signorelli, vendar so vse oprostili, ker jim niso uspeli dokazati krivde. Po daljšem premoru je sef florentinskega tožilstva Pierluigi Vigna spet obnovil preiskavo leta 1990 tudi na osnovi dosežkov beneskega sodnika Feliceja Cassona, ki je razkril Gladio. Vendar tudi v tem primeru ni imel sreče. Morda bo sedaj lahko zbral nove elemente.

Med najbolj skrivnostnimi epizodami je dogodek iz leta 1974. Tedaj naj bi karabinjerji v opuščeni kmečki hiši pri Vaianu (Prato) našli 96 brzostrelk vrste mab. Preiskovalci niso doslej uspeli ugotoviti, ali so karabinjerji sploh našli orožje in ga odnesli. Leta 1990 so preiskovalci zaslišali nekega toskanskega gladiatorja prav s tem v zvezi, vendar kaze, da niso odkrili posebnih novosti. Sedaj pa je njihovo radovednost vzbudilo dejstvo, da je bilo skrivno skladišče pri Vaianu nedaleč od vile princa Borgheseja, ki je bil po rodu iz Toskane.

MANJŠINA / DFS

Poziv k iskanju skupnega imenovalca med komponentami

Pritisk na manjšino se ni zmanjšal

TRST - »V zadnjem času, čeravno so bili vmes božični in novoletni prazniki, se je »dejavnost« skupnega zastopstva Slovencev nekoliko ohladila. Ostali smo pri začetnih ugotovitvah in dilemah, ne da bi nanje dali kaksnega jasnejšega odgovora.« Tako je receno v sporočilu Demokratskega foruma Slovencev, po katerem ostaja občutek, da po nevihtih napovedi, iluzij, pričakovanj in skoraj odrešilnih receptov se je manjšina znašla v nekakšnem mirovanju, ki je bilo delno tudi potrebno, da bi ohladili razgreta omizja. »V tem času pa se niso niti za malo omilile napetosti in težave, ki jih prinaša naša skupnost. Ravno obratno, celo povečale so se, ce pomislimo, da ni videti konca komisarskim upravam in da naša kultura kot tudi sport preživljata se težavnejše case. Smatramo, da je čas, da razbremenjeni določeni ovir, ki so nam jih in smo si jih postavljali v začetku dogovarjanja pri nadgradnji zastopstva, poskusimo začrtati smer našega skupnega bodočega dogovarjanja in načrtovanja.«

DFS meni, da je treba začeti postopno z iskanjem skupnega jezika, kjer je to mogoče in s poudarjenjem tega, kar manjšino drži, čeravno za ceno vzajemnega popuščanja. Rezultati bodo vsekakor nagradili vse.

Vodilo pri takšnem nastopanju naj bo duh, ki je komponente združeval, ko so skupaj sestavljale dokument o zaščitnem zakonu. Demokratski forum Slovencev smatra, da bi s takšnimi pogledi lažje premostili trenutni zastoj v pogovarjanju in načrtovanju.

NOVICE

Nove preiskave okrog »tolpe belega fiata 1«

BOLOGNA - Na bolonjski kvesturi je v zadnjih letih prislo do več nepravilnosti, pa tudi do nekaterih kaznivih dejanj. To je ugotovila notranja upravna preiskava, ki jo je pred tedni odredil notranji minister Roberto Maroni na bolonjski kvesturi po odkritju, da je »tolpa belega fiata 1« sestavljala tudi pet bolonjskih policistov. Slo naj bi med drugim za nekatere primere mučenja priprtih ljudi, zaradi cesar bodo upravni preiskavi prav gotovo sledile se sodne.

Kot je znano, je »tolpa belega fiata 1« v zadnjih letih zakrivila več umorov in drugih kaznivih dejanj po Emiliji-Romagni. Tudi o njeni dejavnosti so se vedno v teku preiskave. Bolonjski kvestor Aldo Gianni je na včerajšnji tiskovni konferenci vsekakor poudaril, da celotna afera ni skvarila odnosov med policijo in krajevnim prebivalstvom.

Delitev stolčkov v KZE in bolnicah

MILAN - V lombardskem glavnem mestu, pa tudi drugod po državi je močno odjeknilo razkritje, da naj bi si stranke vladne večine v Dezeli Lombardiji (PPI, DSL, SL) delile stolčke v vodstvih krajevnih zdravstvenih enot in bolnic. Zadevo so razkrili nekateri casnikarji, ki jim je uspelo prestrčiti telefonske pogovore med delalnimi odborniki. Delalni svetovalec Carlo Borsani je vložil prijavo na milansko sodišče, minister za zdravstvo Costa pa je že odredil upravno preiskavo. Predstavnika NZ Storace in Mussolini sta o zadevi naslovila parlamentarno vprašanje na predsednika vlade ter opozorila, da so verjetno taksne »lotizacije« v teku tudi drugod po državi.

GRUPI POTRDLI PONUDBO

Pozitivni obeti za železarno? Bolmat in Lucchini še vedno v igri

Novo leto se je za skedenjsko železarno začelo s skoraj pozitivnimi obeti. Ze samo dejstvo, da z 31. decembrom ni propadla prodaja železarn in da se deluje poizvodnja koksa, pa čeprav so zaloge premoga že pri kraju, daje se upati, da se bo vendarle našel izhod iz krize.

Zadnje dni prejšnjega leta so se v Trstu oglasili predstavniki jeklarne skupine iz Brescie Lucchini in potrdili, da so se vedno zainteresirani za nakup skedenjskega objekta. Pomembno pa je, da ni propadla niti ponudba grupe Bolmat, ki bi morala sicer zapasti z 31. decembrom. Se vedno odprto ostaja vprašanje elektrarne: Bolmat namreč pogotuje nakup železarne z dogovorom z Enelom, ki naj bi odkupil tok, ki ga v železarni proizvajajo iz toplih izpušnih plinov.

Sklep Bolmata, da ne umakne svoje ponudbe, čeprav je zapadel rok, je pozitivno ocenil trzaski občinski odbornik za gospodarstvo, Eugenio Del Piero, ki je tudi povedal, da bo Bolmat prve dni prihodnjega tedna sporočila svoje dokončne predloge za odkup železarne. Razveseljivo je tudi dejstvo, da je zadnje dni prejšnjega leta svoj interes potrdila tudi grupa Lucchini in da sta torej oba ponudnika se vedno zainteresirana za nakup.

Pri vsem tem se postavlja vprašanje, ali ni morda »tekma« med Bolmatom in Lucchi-

nijem samo navidezna oz. spada v okvir širše skupne strategije. Prav v teh mesecih se namreč obe grupaciji skupaj pogotujeta za nakup jeklarne v Tarantu za vrednost od tisoč do tisoč 400 milijard lir, istočasno pa si konkurirata pri nakupu trzasko železarne za vsoto, ki je sorazmerno zelo majhna, saj ne presega 40 milijard lir. Skupni interes obeh se kaže tudi z vidika strateških interesov, ker je kolos iz Brescie predvsem prizvajalec, medtem ko je Bolmat specializirana v tradingu oz. preprodaji metalurških proizvodov.

Vsekakor naj bo koordinirana poteza ali pa resnična konkurenca, si vsi in v prvi vrsti zaposleni, pričakujejo, da se bo kriza skedenjske železarne resila v prvih tednih novega leta. Drugače bo 1995. zapisano kot leto dokončnega propada skedenjskega obrata. Pri tem morata se odigrati do konca svojo vlogo deželna uprava in njena finančna družba Friulia, ki po mnenju nekaterih se nista izkazala s svojo aktivnostjo pri reševanju krize.

Na koncu naj se navedemo, da je videmsko vodstvo izdalo jamstveno obvestilo na račun Franca Asquinija, enega od treh članov komisije, ki vodi stecajni postopek železarne. Preiskovalci hočejo pojasniti vse okoliščine njegovega delovanja pri stecajnem postopku furlanske grupe Cogolo.

PO ODPSTOPU CASTIGLIEGA

Ali je Zavezništvo za Trst že izčrpalo svoje poslanstvo?

Močnik: Illy ni kršil političnega dogovora, Zavezništvo ostane

Imenovanje Giovannija Cervesija za novega odbornika za urbanistiko in odstop Paola Castigliega, ki se »vrača« v republikansko stranko, sta precej pretresla Zavezništvo za Trst. Ne smemo namreč pozabiti, da je Castigliero med ustanovitelji tega gibanja in da je Zelena lista, ki je zelo kritična do imenovanja Cervesija, med njegovimi političnimi komponentami.

Da ima Zavezništvo za Trst se vedno pomembno politično vlogo je prepričan podpredsednik svetovalske skupine v trzaski občinski skupščini Peter Močnik, ki je tudi pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti, ene od komponent tega gibanja. »Castigliero si je to gibanje togo zamislil le kot neko federacijo strank in skupin, mi pa smo mnenja, da predstavlja to gibanje nekaj več, čeprav to zdalec ne pomeni brisanja strank, ki se dalje ohranjajo svojo identiteto«, je mnenja Močnik, ki tudi poudarja, da Illy z imenovanjem Cervesija ni kršil upravnega sporazuma. Castiglierovega odhoda torej po Moč-

nikovem mnenju ne gre dramaturgizirati, tudi zato, ker je predstavnik republikanske stranke javno potrdil politično podporo občinskemu odboru.

Zadnje polemike v Zavezništvo za Trst so vsekakor odraz nekaterih napetosti, ki že nekaj mesecev spremljajo Illyjevo občinsko koalicio. Spore, ki so nastali pri odobritvi regulacijskega nacrtja in finančnega proračuna, so zavezniki kolikor toliko ugledili, sedaj pa čakajo tristrankarsko zavezništvo druge pomembne preizkušnje. Začenši z izvolitvijo novega predsednika občinskega sveta.

Kandidat za predsedniško mesto ostaja svetovalac Demokratične stranke levice Giuseppe Dell'Acqua, za podpredsednika pa Peter Močnik. Trzaski občinski svet se bo v novem letu prvič sestel prihodnji ponedeljek, ko ima na dnevnem redu soočenje o ključni problematiki reforme deželne zdravstva. Izredne občinske seje se bo udeležil tudi deželni odbornik za zdravstvo Giampiero Fasola.

Jutri popoldne po Radiu Trst A oddaja v spomin na Merico Petaros

Trzaska radijska postaja se bo spomnila jutri, 5. januarja, dolgoletne sodelavke Merice Petaros. V oddaji Dvignjena zavesa, ki je na sporedu ob 14.10, bo o liku dragocene sodelavke spregovoril Filibert Benedetič, njeno bogato radijsko zapuščino pa bodo z odlomki ponazorili igralci, ki so dolga leta pred radijskim mikrofonom ozivljali ljudske običaje in radijske dokumentarce. Oddajo je pripravila Nataša Sosic.

PISMO PREDSEDNIKA RAJONSKEGA SVETA

»Illy, ne pozabi na zahodni Kras«

Težave na Proseku, Kontovelu in v Križu Razen Iskre, so vsi zadovoljni z božičnico

Zahodnokraski rajonski svet bo povabil zupana Riccarda Illyja na javno skupščino, na kateri bo tekla beseda o številnih odprtih vprašanjih Proseka, Križa in Kontovela. Na Zahodnem Krasu so namreč mnenja, da Obcina - kljub nekaterim pozitivnim premikom v primerjavi s prejšnjimi upravami - še vedno precej zane-marja krasko območje. To lahko jasno razberemo tudi iz nedavno odobrenega finančnega proračuna, ki namenja Krasu v bistvu le drobtinice. Na srečo, da je občinski svet na zahtevo slovenskih svetovalcev vključil v bilanco investicije in znani programski sporazum iz deželne zakonodaje Krasu.

Povod za skupščino je dala nedavna božičnica, ki jo je v Križu priredila vaska skupnost ob sodelovanju nekaterih krajevnih organizacij, domače osnovne šole Albert Sirk in deželne zbornice Vesna, na prireditvi pa je nastopila tudi godba na pihala Arcobaleno. Prireditve je zelo dobro uspela, edino temno točko pa je predstavljala odsotnost zupana Illyja, medtem ko sta se božičnice udeležila zgoniški zupan Tamara Blažina in njen devinško-nabrežinski kolega Giorgio Depangher.

Krizani so bili zaradi tega upravičeno razočarani, tudi zato, ker bi lahko Illy pooblastil enega izmed odbornikov (ali tudi občin-

Zdravko Bisin

skih svetovalcev), da ga zastopa na božičnici. Illy se je vsekakor za odsotnost opravičil Krizanom in jim obljubil, da se bo udeležil napovedanega srečanja z rajonskim svetom, ki bo odprto javnosti. Trzaski zupan bo se kako dobrodošel v vasi, kjer se le starejši spominjajo obiska tedanjega zupana Marcella Spaccinija, ki je prisel v vas pred več kot dvajsetimi leti...

Predsednik rajonskega sveta Zdravko Bisin je v zvezi z njegovo odsotnostjo na božičnici poslal Illyju odprto pismo, v katerem ga vabi na zgoraj omenjeno srečanje in ga opozarja na številne upravne probleme Križa. Krajevna skupnost je na volitvah množično podprla Illyja (v vasi je dobil skoraj 80 odst. glasov), zato pričakuje od občinske uprave ne samo pozornost, ampak

tudi resitev vsaj nekaterih problemov. Bisin pričakuje večjo pozornost tudi od raznih občinskih uradov in oddelkov, ki prevečkrat sploh ne jemljejo v postev prošenj, vlog in predlogov, ki prihajajo z Zahodnega Krasa.

To seveda ne velja samo za Križ, a tudi za Prosek in Kontovel, ki nista se doživela zupanova obiska. Na Proseku se npr. domačini upravičeno pritožujejo nad vse gostejšim prometom skozi vas, ki postaja neznošen posebno ob zaprtju obalne ceste, kar se v zadnjem času dogaja precej pogosto. Problemov je, kot vidimo, se in se, zato je skrajni čas, da Obcina Trst, z novo upravo, kdaj pa kdaj pogleda tudi na Kras in na njegove težave.

Kraska božičnica je, kot rečeno, doživela lep uspeh, ni pa zadovoljila vseh. Posebno ne glasila Stranke komunistične prenovne »Iskra«, ki je izkoristilo prireditve za napad na zupana Illyja (to je sicer stalnica tega časopisa), izrazilo pa je tudi nekatere pomisleke nad samim potekom božičnice. Program, ko-reografija, teksti in poezije so po mnenju Iskre prikazali le katoliško kulturo, laična kultura pa po mnenju Iskre na božičnici ni dobila prostora. Ta kritika se je zdela prirediteljem neumestna in neupravičena ter odraz starih in preživelih sporov in razkolov, ki jih v Križu nihče več ne zeli.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzasko tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomski propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Prednaročnina za Italijo 300.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PATRONAT INAC SVETUJE

Odpovedno pismo kot rešilna bilka za predčasno upokojitve

Vpr.: »V svoji delovni dobi, ki se je začela leta 1954, sem do 28. septembra 1994 dopolnil 1.820 delovnih tednov, od katerih 166 kot samostojni delavec. 31. decembra 1993 sem imel skupno 1.804 delovne tedne. 25. avgusta 1994 sem vložil prošnjo za predčasno upokojitve na INPS, ki pa je bila odbita. Z oziroma na to sem 20. novembra predstavljal priziv, kateremu sem priložil odslovlilno pismo trgovskega podjetja, kjer sem bil zaposlen kot edini uslužbenec. V podjetju, ki je prenehalo s poslovanjem, sem koncal delati 10. decembra 1994. V pričakovanju odgovora na vloženi priziv se z zgoraj navedenim vprašanjem obračam na Vašo rubriko in se Vam vnaprej zahvaljujem. A.A.«

Kot lahko razberemo iz zgornjega podrobnega opisa, obstajajo vsaj na papirju vsi predpogoji, da pokrajinski zavod INPS sprejme pritožbo in prizna pravico do predčasne starostne upokojitve. Dejansko je zadoščeno vsem upravnim pogojem, ki jih narekujejo zakonska določila.

35 let (oziroma 1.820 tednov) zavarovalne dobe je naš bralec dopolnil pred 28. septembrom 1994, ko je stopila v veljavo zamrznitev in sploh možnost predčasne upokojitve. Na osnovi okrožnice št. 338, ki jo je INPS izdal 24. decembra, je zavarovalcu priznana možnost upokojitve od 1. januarja 1995, če je na dan 28. septembra 1994 že začelo teči takojimeno »odpovedno obdobje«, se pravi - če je bila napovedana po zakonu predvidena prekinitve delovnega razmerja in dolžina tega obdobja je odvisna od delovne kategorije in pa zaposlitvenega staža. Ker je bilo tedaj že uradno notificirano odslovlilno oziroma odpovedno pismo, lahko sklepamo, da je to »rešilna bilka«, ki daje zavarovalcu pravico do upokojitve od januarja dalje. Pri tem ni pomembno, da ima 166 zavarovalnih prispevkov kot samostojni delavec, saj INPS izjemoma priznava odvisnemu delavcu na dan 28. septembra 1994, da pri sestevku zavarovalne dobe upošteva tudi obdobja samostojne dejavnosti. (B)

Umrla prof. Neva Godnič

V nedeljo, na dan novega leta, je v daljnji Spaniji, kjer se je mudila na izletu, umrla profesorica in publicistka Neva Godnič. Stara je bila 50 let, ze dalj casa pa je hudo bolehal. V petek ji je bilo slabo in je celo padla v nezavest, tako da so jo prepeljali v bolnišnico v Cordobi, toda zdravniki ji niso mogli pomagati. Izdihnila je v nedeljo zvečer.

Prof. Neva Godnič se je rodila 17. julija 1944 v Nabrezini. Po maturi na klasičnem liceju France Prešeren v Trstu je študirala na jezikoslovni fakulteti v Benetkah ter leta 1969 diplomirala z nalogo o Dostojevskem v luči slovenske kritike. Svojo službeno pot profesorice je začela na Trgovskem tehničnem zavodu Ziga Zois in na Državni nižji srednji šoli sv. Cirila in Metoda v Trstu, leta 1972 pa je postala tudi asistentka na Univerzi v Vidmu. Tu je potem poučevala slovansko filologijo vse do zadnjih dni. Kljub boleznim, ki se ji je poleti zelo poslabšala, je jeseni redno začela novo akademsko leto. Pokojnica je na svojem strokovnem področju raziskovala predvsem medsebojne jezikoslovne vplive med slovanskim in romanskim

svetom. O tem je napisala več prispevkov za razne znanstvene revije, rada pa je tudi sodelovala na specialističnih simpozijih. Prof. Neva Godnič je tudi marsikaj prevedla, zlasti iz slovenscine v italijanscino in obratno. Posebno velja omeniti, da je prevedla v slovenscino roman Carla Sgorlona Leseni prestol. Zlasti v mlajših letih pa je napisala tudi več izvornih literarnih tekstov, med njimi razne novele, ki jih je v glavnem objavljala v reviji Dan, pa se nekaj radijskih igrice za Radio Trst A, s katerim je tudi rada sodelovala.

NA DAN SV. TREH KRALJEV / V SKLADU Z VABILOM OZN IN KATOLIŠKE CERKVE

Tudi 8. pohod za mir bo opozoril na vlogo ženske

Nastop pianista Aljoše Starca v znak solidarnosti z Glasbeno matico

»Kdor verjame v ideale dialoga, človeške solidarnosti in spostovanja kultur, jezikov, ver in običajev drugih, se pogosto čuti osamljenega. Zeleli bi, da bi nas tradicionalni mestni pohod za mir ponovno potrdil, da Trst se veruje v vrednote solidarnosti, miru, dela in demokracije, ki so nenadomestljivi predpogoji omikanega in moralnega napredka, na katerem je mogoče graditi pravičnejšo in boljso sedanost oziroma bodočnost za vse.«

Tako so med drugim zapisali pobudniki pohoda za mir, ki bo poju-trijsnjem, na dan sv. Treh kraljev, v trzaskem mestnem središču. Slo bo že za 8. njegovo izvedbo, odvijal pa se bo pod geslom »Trst za mir«. Nekoc je bil na sporedu na dan novega leta, ki je tudi sicer posvečen miru, prireditelji pa so se v zadnjih treh letih odločili, da ga za nekaj dni prenesejo, saj 1. januar večina rada praznuje doma in se raje kje na pocitnicah ali potovanju. Letos bo nov tudi potek pohoda. Zbirališče bo namreč na Garibaldijevem trgu, in sicer ob 15.45, nakar bo sprevod krenil po Carducci-jevi ulici, Ul. Ghega in mimo železniške postaje do dvorane Tripovich, kjer bo zaključni shod.

Na zaključnem shodu bodo govorile tri ženske, ki so vključene v solidar- nostne dejavnosti na delovnem mestu, v prostovoljnih aktivnostih oziroma na socialnem področju. Gre za delavko Loredano Scrigni, asistentko vojnih beguncev Majo Furlan in za prostovoljno

socialno delavko Mariso Semeraro. Kot so na večrajsnji predstavitveni tiskovni konferenci povedali pokrajinski predsednik ACLI Franco Purini, sindikalist CISL Mario Ravallio in sindikalist CGIL Giuliano Mauri, ni nujno ključje, da bodo letosnje glavne govornice ženske. Prireditelji pohoda so se namreč na tak način hoteli odzvati vabilu Organizacije združenih narodov, pa tudi katoliške Cerkve, naj bo leto 1995 posvečeno ženskam kot vzgojiteljicam k miru.

Na zaključnem shodu je predvidena tudi glasbena točka. Nastopil bo pianist Aljoša Starc. Tudi njegova udeležba ni naključna. Kot je bilo rečeno na večrajsnji predstavitvi, želijo prireditelji pohoda opozoriti tudi na težak položaj, v katerem se nahaja Glasbena matica, na kateri Aljoša Starc uči. Kot je znano, je finančni položaj te naše glasbene sole tako hud, da ni mogoče izključiti niti njenega zaprtja, s čimer bi seveda profesorji na njej bili ob službo. Tudi zaradi tega bi bilo prav, da bi se nedeljskega pohoda v čim večjem številu udeležili. Pohod za mir želi namreč opozoriti tudi na vse temeljne probleme, s katerimi se ta čas spopadamo na Trzaskem.

Pohod za mir se bo odvijal pod pokroviteljstvom Občine Trst. Na prireditvi jo bo zastopal podzupan Roberto Damiani, ki bo najbrz tudi spregovoril. Če mu bodo druge obveznosti in predvsem zdravje dopuščali, se bo pohoda udeležil tudi škof Lovrenc Bellomi.

Udeleženci večrajsnje tiskovne konference na sedežu ACLI (foto KROMA)

Posamezniki in organizacije v podporo pohodu za mir

Pobudniki 8. pohoda za mir so: Riccardo Illy, Claudio Magris, Tarcisio Barbo, Martin Breclj, Silvio Bruni, Milos Budin, Arturo Calabria, Giorgio Canciani, Andino Castellano, Franco Codega, pastor Renato Coisson, Sergio Coloni, Paolo Coppa, Nives Košuta, Luciana D'Aloise, Nives Degrassi, g. Mario Del Ben, Gianni Ferin, Angela Gasparo, don Lucio Gridelli, Ivo Jevnikar, Suadam Kapic, Ace Mermolja, Claudio Mitri, Fausto Monfalcon, Anna Maria Mozzi, Dino Nodari, Ester Pacor, Klavdij Palčić, Adele Pino, Franco Purini, pastor Filippo Rivoli, Tiziana Roncarati, Giorgio Rossetti, g. Armando Scaffa, Gianfranco Schiavone, Stelio Spadaro, g. Mario Vatta in Bruno Zvech.

Pobuda pa so podprle naslednje organizacije in združenja: Skofijska komisija za socialne probleme, Skofij-

ska komisija Pravičnost in mir, Slovenska skupnost, Confesercenti, Skupnost S. Martino al Campo, Valdeska evangelicanska Cerkev, Arci Ragazzi, Linea Azzurra, Movi Trieste, združenje katoliških delavcev ACLI, Advenstistična Cerkev, La Rete, Zveza slovenskih kulturnih društev, Metodistična evangelicanska Cerkev, združenje za mednarodno krščansko sodelovanje ACCRI, združenje Mosai- co, sindikati CGIL, CISL in UIL, Slovenska kulturno-gospodarska zveza, združenje Oltre le Frontiere, Katoliška akcija, Odbor za zaščito ustave, Italijanska ljudska stranka, Zaveznistvo za Trst, skavti AGESCI, VZPI, ARCI Nova, cerkveno gibanje za kulturni angazma MEIC, Demokratična stranka levice, Stranka komunistične renove, Krščanski socialci ter združenje Scuola Istituzione.

NOVICE

Prispevki Pokrajine Trst za varovanje narave

Trzaska pokrajinska uprava obvešča, da bo prošnje za prispevke na osnovi zakona 10 iz leta 1988 o varovanju narave mogoče vložiti do 31. januarja 1995. Ustanove in organizacije, ki so zanje zainteresirane, lahko dvignejo pisna navodila z obrazcem za prošnje v vratarnicah Pokrajine Trst na starem sedežu na Trgu Vittorio Veneto 4 ter na novem sedežu v Ul. S. Anastasio 3, in sicer vsak delavnik od ponedeljka do petka od 7.40 do 19.30. Podrobnejše informacije nudi Urad za okolje v Ul. S. Anastasio 3, III. nadstropje, tel. 3798497, in sicer vsak delavnik od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure ter ob ponedeljkih in četrkih od 15. do 17. ure.

Izlet WWF v Marano Lagunare

Trzaska sekcija WWF prireja v nedeljo, 15. t.m., vodeni izlet v Marano Lagunare z ogledom tamkajšnjega naravnega rezervata. Zbirališče izletnikov bo na trgu v Maranu ob 9.15, kjer bodo najprej pokazali diapozitive, nato pa se bodo podali s čolnom po laguni. Povratek v Marano je predviden za 14. uro. Cena izleta znaša 25.000 lir, za otroke pod 12. letom starosti pa je brezplačen. Prireditelji izletnikom priporočajo, naj oblečejo topla oblačila ter naj si po možnosti nabavijo daljnogled.

Občina o novih pokopih

Trzasko zupanstvo sporoča, da bodo na občinskem pokopališču pri Sv. Ani v kratkem namenili novim pokopom del odseka st. XIV (grobnice z navadnimi nisami); gre za tisti del, ki zajema nise od 1 do 192 in kjer počivajo posmrtni ostanki oseb, ki so bile pokopane med 20. marcem in 8. aprilom 1984. Interesenti naj se zglasijo neposredno pri čuvajnici pokopališča, in to do 13. januarja med 8. in 10. uro.

Požar v stanovanju pri Orehu

Miljski gasilci so posegli včeraj popoldne malo po 16.30 zaradi požara, ki se je vnel v poslopju v Ul. Fravia di Stramare 129. Gre za stavbo ob cesti, ki pelje od Oreha proti meji pri Skofijah, ki jo krasijo štirje ženski kipi. V stanovanju v prvem nadstropju, kjer živi 37-letni Gaetano Gangi, se je zaradi kratkega stika vnel požar, ki je zajel dnevno sobo. Gasilcem je uspelo, da so ga pogasili v kratkem času in brez večje škode.

Nezgod pri delu v železniški remizi

Na področju trzaska glavne železniške postaje se včeraj dopoldne poskodoval 25-letni delavec Dario Sterpin iz Ul. Pozzo 4: delal je v remizi, kjer popravljajo lokomotive, ko je nerodno stopil in padel na tla s 4 metre visokega odra. Odpeljali so ga v katarinško bolnišnico, kjer so ugotovili, da ni utrpel hujših poškodb. Zdraviti se bo moral teden dni.

Milanski avto se je vnel

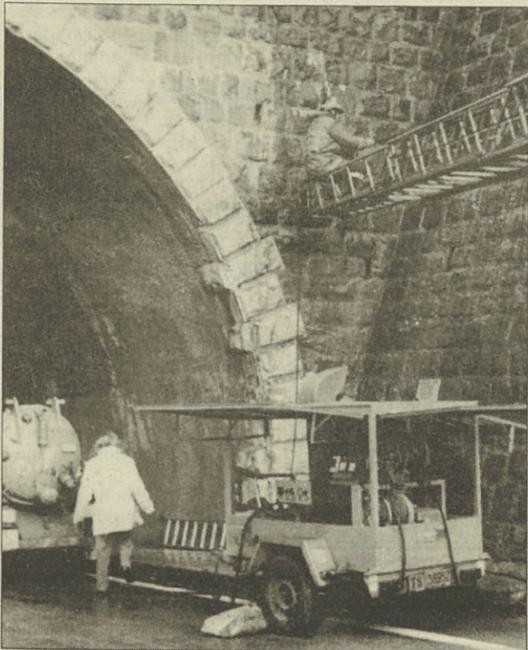
Ob 17. uri se je na začetku Drevoreda D'Annunzio vnel fiat tipo z milansko registracijo, v katerem se je peljal 53-letni Bruno Erba. Požar je nastal zaradi okvare na dovodu bencina iz rezervoarja v motor. Posegli so najprej karabinjerji, ki so se prav takrat peljali mimo, nato pa se gasilci. Škoda na vozilu je precejšnja, voznik pa se ni poskodoval.

NESREČA V TUNELU / VERJETNO ODPOVEDALE ZAVORE

V cisterni - pomarančni sok

V cisterni tovornjaka, ki se je prejšnji večer raztresel v tunelu pri Montebellu, ni bilo ne strupenih kemikalij, kot so se bali v prvih urah po nesreči, in niti odpadnega olivnega olja, kot je iz gledalo, ko so končno med razbitinami našli tovrni list. Prejšnjo noč je grški spediter sporočil, da je v cisterni bil koncentrat pomarančnega soka, ki so ga natovorili na Holandskem in je bil namenjen v Grčijo.

Niso pa se uradno pojasnili razlogov, ki so botrovali nesreči, pri kateri je umrl sofer, 42-letni grški državljani Christos Zafirris. Vendar se je neuradno izvedelo, da so verjetno zavore tovornjaka odpovedale. Morda so se razgtele po večkilometerskem zaviranju od Globojnerja pri Trebcah do Montebella, ko je sofer z zarometi opozarjal avtomobiliste, naj se mu umaknejo in je

pri osrednji mlekarni tudi laze trčil v zadnji del renaulta clio, v katerem sta se peljala zakonca Renier. Vendar pa so pred

vhodom v tunel zavore delovale, kot zgovorno pričajo 70 metrov dolgi črni sledovi na asfaltu. Vsekakor pa se ne bi

smel niti peljati po tistem odseku: na krizišču pod Katarino morajo namreč tovornjaki z nosilnostjo nad 8 ton zaviti na levo po avtocesti ali po Ul. Brigata Casale, ki sta manj strmi od odseka, ki pelje skozi tunel.

Včeraj so gasilci in delavci Anasa (na sliki - foto KROMA) ves dan čistili cestnice v predoru. Uslužbenci specializiranega podjetja Italspurgi so že nekaj ur po nesreči postavili v predoru pešeni jez, da se ne bi koncentrat iztekel do Carbole. Zatem so se lotili odstranjevanja goste in lepljive tekočine, ki se je strdila na asfaltu. Odstranili so jo s curki vrele vode in nato počistili asfalt z vodno paro. Odstranili so tudi strjeno tekočino, ki je brizgnila 20 metrov visoko nad vhod v tunel. Predor je seveda bil zaprt za promet ves dan in ga bodo odprli sele danes zjutraj.

GLEDALIŠČE / SODELOVANJE MED SSG IN CONTRADO

Predstava za otroke

Včeraj popoldne je bila v dvorani Cristallo predpremiéra otroške predstave po pripovedi Fulvia Tomizze Anche le pulci hanno la tosse (Tudi bolhe kasljajo), ki je prvi primer sodelovanja med italijanskim gledališčem La Contrada in Slovenskim stalnim gledališčem (na sliki KROMA). V pripravi je tudi slovenska verzija, ki jo bo mogoče videti na odru konec meseca.

Kot je poudaril režiser Boris Kobal, gre za zelo zanimiv projekt sodelovanja in vsekakor nakazuje novo pot, po kateri bodo morala kreniti trzaska gledališča. Poleg tega se v njem odraža tukajšnja stvarnost, ki je mesanica dveh kultur, v kateri pa obe ohranjata lastno identiteto. Premiera bo nocoj ob 20.30 ob prisotnosti avtorja. (bov)

ZBOROVSKO PETJE / BOŽIČNI KONCERT

Lepa božična pesem v cerkvi na Opčinah

Nastop domačih pevcev in izvajalcev

V zavesti vsakega Slovenca je božična pesem do najglobljih korenin povezana z doživljanjem božičnih praznikov. Vendar pa nam moderni mrzlični ritem življenja dostikrat omejuje možnosti, da bi ob jaslicah zbrana družina te pesmi pela in se vanje vživljala. Družinski člani vedno nekam hitijo, namesto jaslic kliče nasa pozornost televizija, otroci ne znajo več peti. Zato so se toliko dragocenejši naši cerkveni pevski zbori, otroški, mladinski in odrasli, ki skrbijo med drugim tudi za to, da ohranjajo in obnavljajo neizmerno kulturno in duhovno bogastvo, ki ga predstavlja slovenska nabožna in se posebej božična pesem.

V openski zupnijski se je pred leti uveljavila tradicija, da zbori, ki delujejo v okviru zupnije, pripravijo na sam božični dan koncert božičnih pesmi. Pravzaprav predstavlja ta koncert nekaj višek liturgije svetega dne, ki se začne s samo polnočnico. In prav letos je ze polnočnica predstavljala zahtevno preizkušnjo za openske pevce, saj jo je v živo odajala trzaska slovenska radijska postaja.

Popolndanski božični koncert je znova dokazal, da ga ljudje doživljajo kot prijetno dopolnilo praznovanja božičnega dne, saj so cerkev dobesedno napolnili in ves čas izredno pozorno sledili izvajanju raznih zborov. Najprej je nastopil dekliski pevski zbor Vesela pomlad. Čeprav

je številčno nekoliko okrnjen, je pa zato njegovo petje, ki ga seveda vodi dirigent Franc Poharjač, toliko bolj uglaseno in doživeto. Prijetno je presenetila tudi solistka Matejka Bukavec.

Po dekliskem je nastopil mladinski pevski zbor Vesela pomlad. Poslušalcem je ponudil posebno »poslastico«, in sicer en sam nepretrgan splet pesmi, ki so bile uglasbene na besedila Ljubke Sorli. Mladi sveži glasovi so se lepo prelivali z orgelsko spremljavo, marsikatere mu poslušalca pa je bilo le žal, da so se prav zaradi te spremljave pevci preselili na kor in so bili torej za publiko nevidni. Tudi to izvedbo je nastudiral in vodil dirigent Franc Poharjač.

Sledila je božična misel, ko jo je tokrat pripravila in podala Ines Škarbar Bitežnik. Naravno, brez kateregakoli prizvoka sentimentalnosti je analizirala psihološko praznino, v kateri se je znašel moderni človek, in pozitivno vlogo, ki jo s svojimi večnimi vrednotami prinaša v tak svet božični praznik.

V drugem delu koncerta je najprej nastopila Mladinska glasbena skupina z Opčin. Pesmi si izbira, jih pripravlja in včasih tudi prireja kar sama. Od treh izvedenih pesmi je bila ena, in sicer Otrok v božični noči, napisana za tradicionalne zbere, ostali dve pa sta imeli modernejši ritem, posebno zadnja, Amazing grace. To je crnska duhovna pesem,

ki jo je posebej za skupino priredila Martina Ozbič, s svojim solom pa imenitno obarvala Martina Feri.

Koncert je s svojim nastopom zaključil cerkveni pevski zbor Sveti Jernej. Pod vodstvom dirigentke Bojane Kralj je zapel štiri pesmi, tri od teh ob orgelski spremljavi Martina Vremca. Izbor pesmi, med katerimi sta bili dve manj znani, in harmonično zlivanje glasov nekoliko prenovljenega zbora sta učinkovala sveže in prijetno, tako da so poslušalci nagradili tudi ta zbor, kot vse ostale, z navdušenim aplavzom.

Ob koncu, pred zaključno skupno pesmijo, pa je koncert pozivil se multimedialni utrinek, ki ga je pripravil Zvonko Vidau. Na velikanskem platnu, ki je kar nenadoma zakrilo oltar, je namreč ob pesmi Tiha noč v izvedbi slovaskega otroškega zbora prikazal diaprozitivno ročno izdelanih jaslic iz Valgardene.

S tem koncertom pa se ni izčrpana božična koncertna ponudba openske fare. Na praznik svetih treh kraljev prireja namreč skupno s Slovensko prosveto se en izreden kulturni dogodek. V cerkvi svetega Jerneja bo pod vodstvom prof. Mirka Cudermana nastopil znani zbor Consortium musicum iz Ljubljane. To bo dobrodelen koncert, saj bo ves izkupiček namenjen kritiju primanjkljaja, ki je nastal ob popravilu orgel.

Lučka Susič

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
4. januarja 1994
ANGELA

Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.34 - Dolzina dneva 8.48 - Luna vzide ob 9.23 in zatone ob 20.35.

Jutri, PETEK,
5. januarja 1995
SIMEON

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 4,8 stopinje, zračni tlak 1016,7 mb narasča, veter severovzhodnik 25 km na uro, vlaga 46-odstotna, nebo jasno, morje močno razgibanost, temperatura morja 10,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Curri, Michele Sartore, Marvi Basile, Giovanni Foca in Alessio Pompili.

UMRLI SO: 76-letni Ugo Cioli, 87-letna Ida Zuccaroli, 84-letni Luca Umek, 80-letna Maria Vatta, 73-letni Giorgio Denich, 71-letni Mario Giugovaz, 84-letna Maria Starz, 78-letni Giovanni Paoletti, 80-letna Giuseppina Scala, 88-letna Maria Ieric, 86-letna Paola Gerbec, 64-letni Carlo Colapietro, 79-letni Angelo Notarangelo, 85-letna Stefania Sarson, 91-letni Luigi Rolli in 62-letna Maria Striano.

LEKARNE

Od ponedeljka, 2. do nedelje, 8. januarja 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (tel. 309114), Ul. Felluga 46 (tel. 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 274998).

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Largo Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3.

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Largo Piave 2 (tel. 261655).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505
TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.00, 19.40, 22.15 »Sotto il segno del pericolo«, i. Harrison Ford.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Il Re Leone«, risanka, prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA - 20.15, 22.00 »Sirene«, i. H. Grant.

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »The Mask«, i. Jim Carrey.

NAZIONALE 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »S.P.Q.R.«, i. Leslie Nielsen, Massimo Boldi, Christian De Sica.

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Intervista col vampiro«, i. Tom Cruise, Domiziana Giordano.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Junior«, i. Arnold Schwarzenegger, Danny De Vito, Emma Thompson.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Botte di Natale«, i. Terence Hill, Bud Spencer.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Milly D'Abbraccio: proposta oscena«, porn. prepovedano mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Il mostro«, r. i. Roberto Benigni.

ALCIONE - 16.30, 19.15, 21.45 »Forrest Gump«, r. Robert Zemeckis, i. Tom Hanks, Sally Field.

LUMIERE - 17.30, 19.50, 22.00 »Viaggio in Inghilterra«, i. Anthony Hopkins, Debra Winger.

PRIREDITVE

V Z P I - A N P I Borst-Zabrežec, PD SLOVENEK Borst-Zabrežec PROSLAVA OB 50 OBLETNICI "10. JANUAR 1945" v nedeljo, 8. januarja 1995, ob 16. uri v občinskem gledališču "F. Prešeren" v Boljuncu. Recital: Glej - rodna zemlja, naša draga prst! Trzaski partizanski pevski zbor "P. Tomazič", dirigent O. Kjuder. Pokrovitelj Uprava občine Dolina. Ob 14.30 polaganje venca na obeležje pred borstanskim bunkerjem.

ZUPNIJA sv. Jerneja na Opčinah in Slovenska prosveta prireja v petek, 6. januarja 1995, ob 18. uri v zupnijski cerkvi koncert mešanega zbora Consortium Musicum iz Ljubljane. Zborovodja Mirko Cuderman, orgle Barbara Piernik. Prostovoljne prispevke bodo namenili kritiju dolga za prenovo domačih orgel.

ZUPNIJSKA cerkev Ankaran vabi 6. januarja 1995 ob 19. uri na Božični koncert kvarteta Nomos. Nastopajo Aldo Zerjal (bas), Federico Brumat (flavta), Aljosa Tavčar (fagot) in Aljosa Saksida (klavir). Koncert bodo ponovili 7. t.m. ob 18.00 v zupnijski cerkvi v Izoli.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC prireja "Božični koncert" v domači cerkvi. Nastopajo cerkveni ženski pevski zbor iz Boljunca, tamburasi KD F. Prešeren, kvartet Nomos ter cerkveni mešani pevski zbor Mackolje in nagrajevanje 18. božičnega ex tempore.

OBVESTILA

TRZASKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR "P. Tomazič", da bo v nedeljo, 8. t.m., v gledališču PREŠEREN v Boljuncu, ob 15. uri vaja na odru. Ob 16. uri nastop. Izšla je glasbena kasetna vokalne skupine KRILA za Sklad Mitja Cuk s slovenskimi ljudskimi, latinskimi

POHIŠTVO

Koršč snc
POPUSTI do 50%
zaradi prenovitve razstavnih prostorov
Ul. S. Cilino 38 - Trst
Tel. 54390

TRZASKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR »P. TOMAZIČ«

sporoča, da bo v nedeljo, 8. t. m., v gledališču PREŠEREN v Boljuncu, ob 15. uri
VAJA NA ODRU.
Ob 16. uri nastop.

in crnskimi duhovnimi pesmimi. Dobrodelen nakup - prijetno darilo!

SKP KROZEK KRAS vabi vse tovarise in tovarise na letni kongres, ki bo v petek, 6. t. m., ob 16. uri v prostorih KD Rdeca zvezda v Salezu.

DEKLISKI ZBOR VESNA iz Kriza prireja v petek, 6. t. m. TRADICIONALNO KOLEDOVANJE po vaskih ulicah. Zbirališče ob 14.30 pred cerkvi sv. Roka.

TRZASKA KNJIGARNA sporoča cenjenim odjemalcem, da bo v soboto, 7. januarja 1995 zapra zastavljena inventura.

SK BRDINA organizira tečaj za bebi skitim, ki se bo vršil v nedeljah. Informacije na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opčinah, vsak ponedeljek od 19 do 21. ure. tel. 212859.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst sporoča solnikom v staležu, da so roki za vložitev prošnje za preemistive naslednji: vzgojiteljice in profesorji srednjih sol do 25. januarja; učitelji osnovnih sol do 5. februarja; profesorji višjih sol do 10. februarja. Pojasnila na sedežu sindikata v Trstu, tel. 370301 ob dnevih in urah poslovanja.

PRISPEVKI

Ob 39. obletnici smrti pok. Gabrija (3.1.) darujeta mama in tata 50.000 lir za Dom - Spomenik NOB v Briscikih.

V popravilo strehe Prosvetnega doma na Opčinah darujejo E. Daneu 70.000 lir, prijatelji društvenega bara 93.000 lir in Ana Klemen 30.000 lir.

V počastitev spomina drage Meri Petaros - Rojc daruje Zorka Auer 50.000 lir za obnovo Stadion 1. maj.

Jadranka in Jean darujeta 50.000 lir za vzdrževanje Doma na Brdini.

V spomin na dragega očeta Janeza Grudna daruje Dusan Gruden 100.000 lir za SKD I. Gruden, 50.000 lir za SD Sokol - balinarski odsek, 50.000 lir za PZ Fantje izpod Grmade in 100.000 lir za SZ Jadran.

V spomin na drago teto Rito darujeta Gracijela in Mario 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Meri Petaros-Rojc daruje Valerija Smotlak 30.000 lir za obnovo Stadion 1. maj.

V spomin na drago Meri Petaros-Rojc darujeta Anica in Diko 50.000 lir za VZPI Borst-Zabrežec.

Namesto cvetja na grob drage Meri Petaros-Rojc darujeta družini Boneta-Visentin 50.000 lir za Pihalni orkester Breg.

V spomin na Meri Petaros-Rojc darujeta Marija in Lucka Abram 50.000 lir za obnovo Stadion 1. maj.

V spomin na Giovanni Sedmak-Tence darujeta družini Pieri in Germek 50.000 lir za MoPZ Vesna - Kriz.

V spomin na Meri Petaros darujejo uslužbenci Slovenskega stalnega gledališča 280.000 lir za PD Slovenec.

MALI OGLASI

ISCHEM zaposlitev kot prodajalka ali otroška varuška. Tel. st. 212730.

ISCHEM stanovanje v najem na Krasu ali okolici. Tel. st. 212730.

GOSPO srednjih let isče mo za družbo in gospodinjstvo pomoč pri ostareli osebi. Nudimo hrano, bivališče in plačo po dogovoru. Tel. st. (040) 200377.

PRODAM štiri lita platišča znamke Melber st. 6 JX 14H2 za fiat in podobni. Tel. st. 327342 v popoldanskih urah.

OSMIČO ima Livio Pernarcic, Stivan. Toči belo in crno vino ter nudi prigrizek.

OSMIČO ima v Borstu Danilo Glavina.

Nenadoma in nepricakovano je preminila

dr. prof.
Neva Godnič

(DOCENT
ZA SLAVISTIKO NA
VIDEMSKI UNIVERZI)

Datum in uro pogreba bomo javili naknadno.

Zalostno vest sporočajo:
Janko, Herman
in Katerina
ter ostalo sorodstvo.

Nabrežina, 4. januarja 1995

Ob izgubi drage mame Marije (Rite) izreka Alessandro in družini iskreno sozaljje

Fantovska Boljunec

Dragi Alessandro!

V tem težkem trenutku sočustvujemo s teboj in tvojim očetom.

Sosolci osnovne sole F. Venturini - letnik 70.

Zbogom

RITA

Pina, Dragica,
Ingrid in Klara

4. 1. 1994 4. 1. 1995

Ob prvi obletnici smrti nešega dragega

Jordana Busan

se ga z rano v srcih spominja

družina

Stivan, 4. januarja 1995

4. 1. 1985 4. 1. 1995

Sergij Doles

V spomin
Elda, Neva, David

Barkovlje, 4. januarja 1995

OBCINA TRST Trst, dne 12. decembra 1994
MEDSEKTORSKA UPRAVNA
URBANISTIČNA SLUŽBA
Prot. št. S.A.I.U.-94-42871/4/93/9
Predmet: Sprejem zasebnih P.O.R.N. - obvestilo o deponiranju

RAVNA TELJ

na podlagi spodaj navedenih sklepov občinskega sveta, ki jih je trzaski Deželni ozemeljski nadzorni odbor spoznal za neoporečne, s katerimi so bili sprejeti zasebni Podrobni občinski regulacijski načrti iz 49. člena D.Z. št. 52 z dne 19.11.1991:
št. 63 z dne 13.5. - Podrobni načrt področja za raziskave »Področje Bazovica«, varianta - določitev novega roka za razlastitvene postopke: št. 100 z dne 19.7. - zemljišče k.p. št. 356/1 v Rojanu - lotizacijski plan - podaljšanje roka
št. 113 z dne 8.9. - zemljišče k.p. št. 186/1 v Trstu
št. 115 z dne 8.9. - zemljišče k.p. št. 1574/4 na Vrdeh
št. 118 z dne 8.9. - zemljišče k.p. št. 4078 itd. na Opčinah
št. 128 z dne 20.9. - zemljišče k.p. št. 4224 na Opčinah
št. 131 z dne 20.9. - zemljišče k.p. št. 945 ter 946/1 na Koloniji
št. 139 z dne 15.10. - zemljišče k.p. št. 719/3 itd. na Koloniji;
na podlagi 45. člena D.Z. št. 52 z dne 19.11.1991

obveščam

— da je dokumentacija v zvezi z zgoraj omenjenimi načrti deponirana v Glavnem tajništvu (Oglasna deska za 30 (trideset) dni in sicer od 4. januarja 1995 do 2. februarja 1995);
— da si jo v tem roku lahko vsak zainteresirani ogleda od 8. do 14. ure ob delavnikih ter od 9. do 12. ure ob praznikih;
— da lahko za časa deponiranja
— lastniki s P.O.R.N. vezanih nepremičnin predložijo ugovore in pripombe na kolkovnem papirju
— vsakdo na kolkovnem papirju predloži pripombe k zadevnemu P.O.R.N.
GLAVNI TAJNIK RAFFAELLA FABBRIO RAVNA TELJ WALTER COSSUTTA

OBVESTILO BRALCEM

DAROVE in PRISPEVKE za objavo v časopisu sprejemajo v tajnistvu Uredništva PD in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

V izrednih primerih sprejema prispevke tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritličje), s sledecim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

ČESTITKE

SKD Vigred vosci članom, prijateljem in vsem kulturnim društvom srečno in uspešno 1995.

Nona in nono Malalan iz Lonjerja se veselita rojstva MARTINE, ki je na prvi dan letosnjega leta osrečila mamo Elisabetto in očca Francescota. Srečnima staršema cestitata, mali vnukinji pa zelita vse najboljše v življenju.

Danes praznuje rojstni dan naš dragi stric KARLETO iz Boljunca. Se na mnoga leta mu zeli Vida z družino.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVA GORICA • KOPER • MARIBOR

Povezava z letališčem Ljubljana

(moderno opremljeni kombi, mobitel, klima, osvežilne pijače, časopisi)

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45; tel.: 066/38-458, 38-512

ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel.: 062/27-038, 26155

ADRIA AIRWAYS Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel.: 061/131-81-55

Ljubljana, Gosposvetska 6, tel.: 061/313-312

POZOR!

Primorski obdaruje naročnike!

Vsem naročnikom Primorskega dnevnika za leto 1995 nudimo vrsto ugodnosti in prijetnih presenečenj:

GRAPHICENTER

- Vsako jutro vas pred vrati čakajo sveže novice iz sveta in bližnje okolice...
- ...in bistra razmišljanja, komentarji, reportaže in razvedrilo
- Brezplačno vam bomo objavljali male oglase in čestitke
- Za novoporočence v letu 1995 bo naročnina brezplačna
- Ob novem letu vam bomo podarili stenski koledar za leto 1995, tiskan na originalnih strojih v partizanski tiskarni "Slovenija"
- Ob petdeseti obletnici Primorskega dnevnika vam bomo maja meseca podarili lepo in dragoceno knjigo
- Do 31. januarja 1995 ostane prednaročnina nespremenjena (300.000 lir)

KAKO PLAČATE:

- ▶ prednaročnino lahko plačate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
- ▶ pri vseh slovenskih bančnih zavodih v FJK
- ▶ pri vseh raznašalcih Primorskega dnevnika na Tržaškem in Goriškem

Moj dnevnik.

NOVICE

Gasilci pripravljajo srečanje ob kresu v Mošu

Rekreativni krožek gorških gasilcev vabi 6. januarja 1995 ob 16.30 na kresovanje, ki ga bodo letos prvič priredili ob prazniku Treh kraljev. Na sportnem igrišču v Moši bo najmlajše obiskala znana starka (Befana) in jim seveda prinesla darila. Za odrasle udeležence bodo pripravili kuhano vino (brule) in druge tradicionalne praznične jedi. Družabno srečanje bo zanimivo in prijetno, ceprav se malce čudno sliši, da bodo prav gasilci prižgali kres. Pravi, da bo vse v redu in da bodo na ogenj skrbno pazili.

Predavanje o rakastih obolenjih preventivi in zdravljenju

V Kulturnem domu v Sovodnjah bo v četrtek 5. t.m. ob 20. uri predavanje na temo Ginekološka rakasta obolenja - preventivni ukrepi in zdravljenje. Predavanje prireja sovodenjska sekcija združenja krvodajalcev, predaval pa bo primarij centra CRO iz Aviana dr. Carlo Scarabelli. Večera se bo udeležil tudi dr. Bernard Spacapan. S to pobudo želi Sekcija krvodajalcev seznaniti širši krog prebivalstva z vprašanji rakasti obolenj, od preventivnih ukrepov do zdravljenja. Srečanje naj bi pomenilo tudi spodbudo za zbiranje sredstev v korist združenja F.B. Biasotto, za nakup sodobnega ekografa. Omenjeno združenje že dolgo sodeluje z deželnim centrom CRO v Avianu.

Obvestilo za rejce prašičev

Goriško županstvo obvesča rejce prašičev, da si morajo za zakol živali na domu oskrbeti potrebno dovoljenje v klavnici v ulici Carso 15 (tel. 520255) ob delavnikih med 8. in 12. uro. Za dovoljenje je treba zaprositi vsaj 24 ur pred klanjem in vsaj 48 ur prej, če je vmes praznik. Rejci, ki se odločijo za zakol prašičev v občinski klavnici, ne potrebujejo nobenega predhodnega dovoljenja.

Aktivnosti na poligonu

Aktivnosti na vojaškem strelišču nad Selcami se bodo v januarju odvijale od 9. do 13. januarja, od 16. do 20. januarja in od 23. do 27. januarja. V omenjenih dneh bo prepovedan dostop na ožje in širše območje strelišča. Vojske oblasti pa bodo poskrbele za zavarovanje območja.

Prijatelje in znance je hotel le prestrašiti, pa jo je skupil

Za Z.S. iz Sempetra ob Soci se je nazdravljanje novemu letu končalo precej nenadejano: v bolnišnici. Naseskali so ga prijatelji in znanci s katerimi je malo prej popival in se sprl. Odsel je iz lokala ter jih pričakal na ulici s strašilo pistolo. P.A., A.F., D.R. in Z.M. so na streljanje odgovorili s pestmi in napadalca posteno obdelali. Zdravil se bo 20 dni.

Galattija bodo izpustili

Predvidoma že danes popolnoma bodo iz zapora spustili Donata Galattija, poveljnika karabinjerske postaje v Gradezu. Galattija so zaprli pred stiriidesetimi dnevi, zaradi domnevne vpletenosti v nečedne posle. Galattija bodo izpustili zaradi zapadlosti roka.

STALIŠČE GLEDE BOLNIŠNIC IN BENCINA

Goriška SL kritična do posl. Asquinija

Nekaj bodic tudi na račun pokrajinske uprave, ki se do zdaj sploh ni izrekla

Goriška Severna Liga je včeraj v daljšem tiskovnem poročilu opredelila svoje stališče do dveh, v zadnjih tednih najbolj vročih vprašanj: glede ureditve bolnišnične mreže in glede dodelitve kontingenta goriva po znižani ceni, za celotno deželo, tako kakor si je zamislil podtajnik Asquini.

Glede vprašanja bolnišnic in reorganizacije javne zdravstvene službe občinski tajnik SL Gerometta navaja, da sta predstavnik SL v občinskem svetu dosledno zagovarjala ohranitev obeh bolnišnic (tiste v Trzicu in tiste v Gorici) in to na obstoječih lokacijah. Za bolnišnico v Gorici sta izrazila celo upanje, da bi ta ustanova v prihodnosti, ob vstopu Slovenije v Evropsko zvezo in z morebitnim nastankom nove dežele, ki bi presegala sedanje meje, postala bolnišnica z veliko večjim zaledjem. Taka usmeritev in take možnosti so seveda v skladu s konceptom federalizma, ki ga zastopa SL.

Dezelnemu odborniku Fasoli goriška SL priznava, da je sicer pripravil dober osnutek reforme zdravstva, da pa se sooča z velikimi težavami glede uresničevanja. Goriška SL ne odobrava načina, kako so bile odločitve glede tako pomembnih vprašanj sprejete. Kritika je toliko bolj upravičena, če upoštevamo, da tako Fasola, kakor Asquini, pripadata istemu gibanju, oziroma isti stranki.

"Naj se poslanec

Asquini nikar ne jezi, če se ne strinjamo z njegovim predlogom kako omejiti odliv valute, ko pa misli ob tem barantati z naso pravico, da si sami upravljamo Goriško prosto cono", piše v sporočilu. Ob tem dodaja, da dekret o uvedbi kontingenta goriva za celotno deželo ne upošteva smernic in dogovora s člani razširjenega odbora Trgovinske zbornice. "Zdaj bi moral predvsem Asquini, skupaj z drugimi parlamentarci, poskrbeti, da se v besedilo dekreta, ob njegovi spremembi v zakon, vnesejo določeni popravki".

Ce že letijo kritike na račun dveh vidnih predstavnikov Severne lige na Dezeli in v parlamen-

tu, zakaj bi ne smeli kritizirati tudi upraviteljev na Pokrajini? Teško je namreč razumeti, kako v tej ustanovi, kjer ima SL absolutno večino, doslej molčijo o tako pomembnih vprašanjih. Tak odnos je nerazumljiv, ugotavlja Gerometta in dodaja, da mora tudi Pokrajina povedati svoje stališče glede vprašanj, ki zanimajo širšo skupnost.

Sicer pa bomo lahko že danes, ko je na Pokrajini sklicana seja, lahko slisali odziv na kritiko. Seveda ce bo do odziva sploh prišlo. Slišati pa je tudi določene namige, da bo tudi danesne zasedanje pokrajinskega sveta jalovo, menda zaradi proceduralnih zapletov.

Pohod v znamenju solidarnosti

Občini Gorica in Nova Gorica vabita v nedeljo, 22. januarja ob 17.00 uri na pohod z baklami. Gre za pobudo humanitarne organizacije »Via di Natale« iz Pordenona. Izkupček pohoda je namenjen gradnji stanovanj za svojce obolelih za rakom, ki se zdravijo v Onkološkem centru v Avianu. Prvenstveni cilj je namreč dograditev drugega doma za brezplačno bivanje sorodnikov pacientov, ki se na Institutu zdravijo s kemo in radioterapijo. Do konca leta 1995 nameravajo odpreti vsaj del nove stavbe, ze od leta 1989 pa je odprta prva taka struktura. Obe zgradbi sta v bližini instituta, ki se od leta 1985 ukvarja z osnovnimi raziskavami, združenimi s klinično dejavnostjo za preučevanje in zdravljenje rakastih obolenj. Približno 4 km dolg nočni pohod se bo odvijal po ulicah Gorice in Nove Gorice. Zacel se bo na Travniku, segel do stavbe občinske skupščine v Novi Gorici, do Kostanjevice in preko Rafuta do Battistijevega trga.

POBUDA ZSKD / SPREJEM IN DRUŽABNOST

Priznanje pridnim domačim kuharicam

Potrudile so se z domačimi jedmi ob zadnji prireditvi UNICEF

Pred kratkim je ZSKD v Gorici pripravila srečanje za zahvalo in prisrčno voščilo skupini slovenskih kuharic, ki so s svojimi domačimi specialitetami pozele izjemni uspeh na nedavnem kulturnem srečanju Združeni za Unicef. Kot smo poročali, je večer ponudil utrinke iz kulture različnih narodnostnih in regionalnih skupnosti v Gorici, v drugem, se uspešnejšem delu pa so te skupnosti predstavile svoje tipične jedi. Slovensko domačo kuhinjo so odlično zastopale Cilka Cernic (kuhani struklji in orehova slasica), Anica Komel (gubanca), Vilma Gergolet (nadevana struca in kraska sladica), Vilma Bregant (zelje, repa in klobase), Anica Bregant (jabolčni strudelj), Olga Mizerit (pehtranova potica in orehova potica), Danica Dornik (marme-

ladni kifeljčki), Lidia Gomisek (skutin strudelj in breskve), Anica Primožič (surov hren), Metka Strosar (pečen prsut in hren z jajci), Jozica Mauri Princic (cvrti struklji). Za uspešno in požrtvoval-

no delo se jim je ZSKD zelela posebej zahvaliti ob priložnosti praznikov. Na srečanju so se med drugim pogovarjali o možnosti, da bi njihove recepte primerno objavili in tako prispevali k ohranjanju tega

nezanemarljivega premoženja, saj je tudi značilna okusna jed nezanemarljiv del narodove kulture. Velja pa tisto staro pravilo, da tudi pri tem ne gre brez ljubezni. Foto Studio Reportage.

OB HVALNICAH G. GENTILEJU

ANPI pojasnjuje kaj je pomenila reforma šolstva

Posledice Slovenci še čutimo

Goriška sekcija VZPI-ANPI je v zvezi z nedavnim srečanjem, ki ga je priredilo Nacionalno zavestništvo o solski reformi v Julijski krajini v letih po prvi svetovni vojni, poslala v objavo dalje razmišljanje. Gre za znano Gentilijevo reformo, ki jo Slovenci prav dobro poznamo, saj se njene posledice občutijo se danes. Razmišljanje objavljamo v skrceni obliki, oziroma v glavnih točkah.

VZPI-ANPI ugotavlja, da sta na nedavnem shodu Nacionalnega zavestništva v Gorici pisatelj Franco Massobrio in deželni svetovalec Adriano Ritossa opevala solsko reformo, ki jo je Giovanni Gentile uvedel leta 1923. Na shodu so predvsem skušali poudariti pomen solske reforme za utrditev italijanske kulture v teh krajih (ceprav ni bilo govora o odstranitvi ostalih kultur).

V odgovor na ta enostranska izvajanja VZPI-ANPI opozarja na dokument iz leta 1928, poročilo občinskega didaktičnega direktorja (Renon) o obnovitvi italijanstva v obmejnih krajih v letih 1918-1928. Zanimiva so uvodna poglavja, ki predstavljajo stanje šolstva pred nastopom oz. v prvih letih fašizma. Fasistični državni funkcionar poroča: »Ze leta 1919 se je začel za italijanske osnovne sole ter vrtce normalen pouk; zaradi pomanjkanja primernih prostorov (solska poslopja so bila namreč porušena) so se italijan-

ske sole preselile v prostore, ki so jih pred vojno zasedali slovenski in nemški dijaki. Unicenje, v materialnem smislu, ki ga je Gorici povzročila vojna, torej ni imelo le negativnih posledic in dejansko stanje je - iz solskega vidika - prehitelo 8 let pravno ureditev oz. reformo Gentile, ki je predvidevala pouk le v nacionalnem jeziku t.j. italijanskem". Ce torej naredimo primerjavo statističnih podatkov, ki se nanašajo na število dijakov v solskem letu 1914/1915 in 1925/1926 je razlika očitna, kajti v letih ko je nastopil fasizem je bila tudi urednišvena solska reforma in so v italijanskih solskih poslopih sedeli le dijaki italijanske narodnosti, ceprav so nosili priimke, ki so neitalijanske zveneli tudi po prilagoditvi italijanski fonetiki.

Enostransko prikazovanje Gentilijeve reforme in njenega pomena - razumljivo je, da prihajajo s strani organizatorja le pohvale - z dejstvi izpodbija pred kratkim objavljena knjiga Minke Lavrenčić Pahor Primorski učitelji. Knjiga daje povsem drugačno podobo o tem, kako je delovala Gentilijeva reforma. VZPI-ANPI omenja, da so bili v letih 1918 - 1928 v Gorici tudi med državnimi uslužbenci, ljudje, ki se niso strinjali s "kulturno in solsko politiko" v na novo pridobljenih ozemljih. Eden takih je bil recimo Emilio Mulitsch, ki iz protesta odstopil.

OBVESTILA

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je do 9. januarja zaprta.

KD OTON ZUPANCIC iz Standreza prireja v sodelovanju s Plesno solo Urška plesni tečaj za odrasle. Informacije in vpisovanje pri Marti do 11. januarja (tel. 21407).

OBCINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU posluje s sledecim urnikom: vsak dan od ponedeljka do četrтка od 15. do 17. ure in v petek od 10. do 12. ure.

RAZSTAVE

V OBCINSKI KNJIŽNICI V RONKAH je do 5. januarja na ogled razstava slikarja in grafika Rudija Skočirja.

V GALERIJ KINODVORANE VITTORIA je do 8. januarja, ob urniku filmskih predstav, na ogled razstava fotografij Videmcane Maurizia Zamoja. Razstavo prireja likovni krožek Exit v sodelovanju z upravo kina.

KINO

GORICA VITTORIA 15.00-16.45-18.30-20.15-22.00»Il Re Leone - The Lion King«, Walt Disney. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00»S.P.Q.R., 2.000 e mezzo anni fa«. Massimo Boldi in Leslie Nielsen.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI OBCINSKA 1, Ul. S. Michele, tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU AL REDENTORE, Ul. Rosselli 23, tel. 410340.

POGREBI

Danes, ob 9. uri, Erminia Tori vdova Barbieri, iz bolnišnice Janca od Boga v Piano-ro (Bologna), ob 13.15, Corrado Menon iz splosne bolnišnice v Krmin, ob 13.15, Maria Ongaro por. Spangher, iz splosne bolnišnice v Foljan.

ZASTOPNIK ZA ITALIJO:

Ul. Cicerone 8, 34133 TRST
Tel. 040/361177 Fax 040/361839

gospodarstvo in finance

TRENDI / PODATKI ISTAT

Lanska inflacija se je poslovala s presenečenjem

Decembra 4,1 in ne 3,9 odstotka

RIM - Italijanska inflacija je za zadnji mesec starega leta pripravila pravo presenečenje: po podatkih, ki jih je včeraj objavil zavod Istat, se je decembra letna povprečna inflacijska stopnja povisala za 4,1 in ne za 3,9 odstotka, kot so bile 20. decembra napovedale projekcije na osnovi podatkov iz devetih vzorčnih mest. Gre za najvišjo stopnjo od aprila 1994.

Konjunkturna variacija življenjskih stroškov v decembru, ki so se glede na november zvisali za 0,4 odstotka, je celo višja od tiste iz decembra 1993, ko se indeks glede na november ni spremenil in je torej znašala 0 odstotkov. Povprečna letna inflacijska stopnja pa se je lani glede na leto 1993 povisala za 3,9 odstotka. Do največjega zvisanja je lani prišlo pri stroških za stanovanje, in sicer za 7,1 odstotka, izdatki za prevoz in komunikacije so se povečali za 5,8 odstotka, za električno druge vire energije za 4,1 odstotka, za ostale dobrine in storitve pa za 4,4 odstotka.

Tendencna variacija življenjskih stroškov, torej tista v decembru 1994 glede na december 1993, je bila nad povprečjem v Rimu (+ 6 odstotkov), v L'Aquila (+4,8) in v Anconi, Neaplju in Campobassu (+ 4,5 odstotka),

pod povprečjem pa v Palermu (+3,1), Potenzi (+3,2), Reggio Calabria (+3,3), Bologni in Cagliariu (+3,4 odstotka). Če pa primerjamo decembrsko gibanje življenjskih stroškov z novembrom, je prišlo do največjega povisivanja izdatkov za prevoz in komunikacije (+ 0,6 odstotka), in to v glavnem na račun podrazitve nekaterih avtomobilov in javnega prevoza. Nadpovprečno je bilo tudi zvisanje cen za živila, medtem ko so se nekoliko znižali izdatki za zdravstvene službe in za zdravje nasploh, ker so se znižale cene nekaterih zdravil.

Iz podatkov, ki jih je včeraj objavil Istat je mogoče sklapati, da ima inflacija v Rimu enkrat večjo letno hitrost kot v Palermu. Prestolnica je namreč edino italijansko mesto, ki je lani zabeležilo 6-odstotno inflacijsko stopnjo (državna znaša, kot receno, 4,1 odstotka), medtem ko gre Palermu naslov najcenejšega mesta s 3,1-odstotnim porastom stopnje inflacije. Trst je lani imel okroglo 4-odstotno inflacijsko stopnjo, torej za desetinko odstotka večjo od državnega povprečja, kar ga uvršča v prvo tretjino lestvice 20 deželnih sredisc, točneje na peto mesto, ki si ga deli s Perugio.

TRENDI / LESTVICA MDS O VALUTNIH REZERVAH

Vodi Japonska, Italija med revnimi

Med 15 državami je komaj na 12. mestu

RIM - Japonska je tudi letos država, ki začne novo leto z najbogatejšo »doto«, saj ima v trezorju svoje centralne banke maso valutnih rezerv in zlata, ki velja več kot 193 tisoč milijard lir. Na drugem mestu je Nemčija, ki je leto 1994 sklenila z več kot 154 tisoč milijardami lir. Tekma med evropskim ve-

nem 12. mestu, saj njene valutne rezerve dosegajo le nekaj več kot 48 tisoč 500 milijard lir, torej manj kot tretjino nemških, presegle pa jo celo Brazilija. Položaj Italije se je poslabšal v zadnjih letih, saj je bila se leta 1987 sedma, vendar je pojav nizanjanja valutnih rezerv resnici na ljubo zajel

na 13. mestu je Malezija, na 14. pa Tajska, ki se ponasa tudi z najboljšim performansom, saj so se njene rezerve od 2,9 milijarde posebnih merskih enot MDS (trenutno ta enota velja 2.295 lir) leta 1987 povisale na današnjo vrednost 19,54 milijarde, torej za skoraj sedemkrat. Nekaj manj kot stokrat so se povečale rezerve Malezije, triinpolkrat Singapurja, medtem ko so se kitajske rezerve več kot podvojile. Skromnejše so le številke držav, ki so bile že bogate, kot Japonska in Tajvan.

Valutne rezerve centralnih bank (v milijardah posebnih enot MDS) v primerjavi z letom 1987:

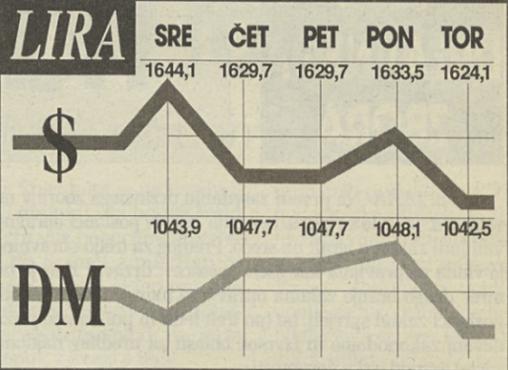
DRŽAVA	REZERVE 1994	REZERVE 1987
Japonska	84,19	57,92
Nemčija	67,39	58,84
Tajvan	63,32	54,36
ZDA	54,37	33,65
Singapur	38,05	10,73
Spanija	29,13	22,03
Velika Britanija	28,97	30,07
Brazilija	28,85	4,52
Kitajska	25,64	11,93
Nizozemska	25,06	12,81
Svica	23,90	22,28
ITALIJA	21,13	23,63
Malezija	21,01	5,32
Francija	19,90	26,16
Tajska	19,54	2,91

likanom in najmočnejšim azijskim tigrom pa ni novost, saj se ponavlja že sedem let: Nemčija je vodila na lestvici držav z največjimi rezervami leta 1987, potem je morala prepustiti mesto Japonski vse do leta 1992, ko se je spet vrnila na čelo, kjer pa je ostala le leto.

Na najnovejši lestvici rezerv centralnih bank, ki jo je izdelal Mednarodni denarni sklad, zaseda ugledno tretje mesto Tajvan, četrto so Združene države Amerike, peti pa Singapur. Italija je leto 1994 končala na skrom-

večino evropskih držav. Francija je s 6. zdrsnila na 14. mesto, Velika Britanija s 5. na 7., Svica pa z 8. na 11. mesto. Edina, ki ji je uspelo popraviti uvrstitev, je Spanija, ki se je z 9. prebila na 6. mesto, medtem ko je Nizozemska ohranila 10. uvrstitev.

Razlogi za slabšanje uvrstitev evropskih držav pa niso samo pri njih samih, ampak se bolj v dejstvu, da narasča teža azijskih držav. Med prvimi desetimi na lestvici MDS so Japonska, Tajvan, Singapur in Kitajska,

Ugoden začetek leta za liro in borzo

MILAN - Novo leto se je za finančne trge dejansko začelo sele včeraj, ceprav so bili v Italiji odprti že v ponedeljek, in začetek je bil nepričakovano pozitiven. Lira se je okreplila do vseh valut, veliko pa ji je pomagal nastop predsednika nemške Bundesbank Hansa Tietmeyerja, ki je potrdil oceno, da je lira podcenjena zaradi italijanske politične nestabilnosti. Zelo zvihan je bil včeraj tudi borzni trg, kjer so se spet pojavili tuji investitorji. Indeks Mibtel je zaključil s povisanim za 1,59 odstotka, Mib se je zvisal za 0,99, Mib-30 pa za 1,88 odstotka.

NOVICE

Ugodna predvidevanja za furlansko industrijo

VIDEM - Kljub temu, da se niso bile odstranjene vse težave, ki so lani hromile gospodarski in se posebej industrijski zagon, bo nadaljnje pospeševanje gospodarske rasti furlanskim podjetjem - posebno malim in srednjim - omogočilo, da utrdijo svojo položaj in razširijo dejavnost. Napoved prihaja z videmske Trgovinske zbornice, katere predsednik Guglielmo Querini je prepričan, da se morajo furlanska podjetja uvrstiti med protagoniste novega evropskega trga, če naj zajamčijo razširitev proizvodne baze in z njo zaposlovanje mlade in kvalificirane delovne sil. Ob tem je predsednik zbornice opozoril, da ostaja za gospodarstvenike prioritarna potreba po politični stabilnosti, tako nacionalni kot deželni, leto 1994 pa je ocenil kot leto močnega porasta izvoza, občutne trdnosti terciarnega sektorja, nihajočega gibanja kmetijskega sektorja in težav obrtnega sektorja, ki se se ni povsem izvil iz krize.

Nadaljuje se rast avtomobilske proizvodnje

TURIN - Italijanska avtomobilska industrija je novembra lani uresnicila 33, 2-odstotno rast proizvodnje glede na november 1993, saj se je proizvodnja motornih vozil od 90.443 povečala na 120.497 enot. V obdobju med januarjem in novembrom 1994 je porast glede na enak obdobje 1993 dosegel 19, 4-odstotni porast, kar daje sklepati, da se bo celoletna stopnja rasti v lanskem letu ustalila pri približno 20 odstotkih. Podatke je posredovalo združenje proizvajalcev motornih vozil ANFIA, ki dodaja, da gre tako ugodno proizvodno gibanje v prvi vrsti na račun močne izvozne dejavnosti.

Investicijski skladi se množijo

RIM - V kratkem bo na italijanskem trgu kar 360 investicijskih skladov, saj prav te dni prihaja osem novih tovrstnih finančnih proizvodov. Vsi so domačega porekla, v glavnem na pobudo bank, za enega pa je poskrbela tudi grupa IRI.

NEZAPOSLENOST RASTE

Napovedi mednarodnih forumov so se žal uresničile

ELIO FORNAZARIC

Medtem ko se je dober del italijanskega javnega mnenja se v jesenskih mesecih vdajal upanju, da se bo obseg zaposlenosti v državi sprico novega ozivljanja gospodarskega trenda in ob optimističnih napovedih Berlusconijeve vlade kmalu ponovno povečal, so mednarodne specializirane institucije opozarjale, da Italija najbrz se ni dosegla najnižje točke brezposelnosti in da se bo položaj na tem področju se naprej slabšal vse do konca leta in morda tudi nekaj mesecev po prehodu v leto 1995.

Te neprijetne napovedi mednarodnih forumov (nek milanski poslovnež se je te dni pritožil, da si mora priskrbeti švicarske casopise, če naj si ustvari pravo sliko o tem, kaj se pravzaprav dogaja v Italiji) se žal uresničujejo. Porocilo osrednjega zavoda za statistiko Istat za pretekli oktober namreč ugotavlja, da je stopnja brezposelnosti v omenjenem mesecu prekoracila 12 odstotkov, s čemer se je

Italija uvrstila med najbolj prizadete države v Evropi.

Iz Istatovega poročila povzema najbolj zgovorne podatke. V Italiji je aktivno prebivalstvo konec oktobra 1994 stelo 22.485.000 enot; 19.756.000 oseb je bilo zaposlenih, 2.726.000 pa brez dela. V primerjavi s položajem v oktobru 1993 se je število zaposlenih zmanjšalo za 2, 1 odstotka, to je za 421.000 enot. V industriji je v zadnjem letu ostalo brez dela se 194.000, v kmetijstvu 94.000 in v tako imenovanih terciarnih dejavnostih (trgovini, bančništvu, storitvah itd.) 261.000 oseb. Istatovo poročilo opozarja, da se je pojav brezposelnosti začel hitreje zaostrovati od julija 1994 naprej in da posebej vznemirja dejstvo, da so v tem času začele izlocati presežno delovno silo tudi tiste gospodarske panoge (na primer terciar in javna uprava), ki so se v prvi polovici leta »držale«. Porocilo ponovno poudarja tudi znano dejstvo, da je

brezposelnost se posebno huda na jugu države (20,1%), zanimiv pa je tudi podatek, da je število moskih brez dela (1.326.000) približno enako številu brezposelnih žensk (1.400.000).

Kar zadeva strukturo brezposelne populacije, velja zabeležiti se naslednji podatek: med 2.726.000 evidentirani je bilo konec oktobra lani 998.000 »pravih« brezposelnih, torej takih, ki so v rednem delovnem razmerju, a so službo izgubili, 171.000 je bilo mladih, ki iščejo prvo zaposlitev, 557.000 pa je bilo »drugih oseb, ki bi se rade zaposlile«. Omenili smo, da znaša brezposelnost na jugu države 20,1 odstotka, za srednjo Italijo velja kolicnik 11, za severno pa 7,5 odstotka. V državnem povprečju je stopnja brezposelnosti (odstotek brezposelnih oseb na populacijo aktivnega prebivalstva) konec oktobra dosegla 12,1 odstotka, medtem ko je se v preteklem juliju znašala 11 odstotkov.

Adria Auto dobila nov sodoben sedež v Novi Gorici

GORICA - Tržaško slovensko podjetje Adria Impex je pred nekaj leti ustanovilo v Novi Gorici podjetje Adria Auto. To je za nekaj časa prevzelo zastopstvo Fiatovih vozil v Sloveniji, marca 1994 pa je prodajo vseh vozil turinskega koncerna (fiat, alfa romeo in lancia) prevzelo podjetje Auto Mark iz Ljubljane.

Konec leta 1994 so bila Fiatova vozila na tretjem mestu med novoregistriranimi vozili v Sloveniji. Gre tako za vozila v rednem uvozu kot za tista, ki jih trgovci ali posamezniki kupujejo v tujini, v glavnem v Furlaniji-Julijski krajini in v Avstriji. Na prvem mestu po prodaji so Renaultova vozila (francoska hisa ima svojo tovarno v Novem mestu), na drugem pa Skodina.

Adria Auto ima sedaj zastopstvo italijanskih vozil v Novi Gorici. Pred časom je prevzela tudi zastopstvo tovarne Piaggio za vso Slovenijo. Gre v pretežni meri za lažja dostavna vozila, ki jih izdeluje v Pontederi pri Pisi in imajo motorje japonskega proizvajalca Daihatsu.

Pred dnevi je Adria Auto odprlo nov sedež v Novi Gorici, in sicer v industrijski coni, ki leži ob glavni cesti proti Ljubljani. Tam imajo velik prodajni salon, sodobno urejeno delavnico in skladišče z nadomestnimi deli za vsa italijanska vozila. (mw)

ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVA GORICA • KOPER • MARIBOR

Povezava z letališčem Ljubljana

(moderno opremljeni kombi, mobitel, klima, osvežilne pijače, casopisi)

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel.: 066/38-458, 38-512

ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel.: 062/27-038, 26155

ADRIA AIRWAYS Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel.: 061/131-81-55

Ljubljana, Gosposvetska 6, tel.: 061/313-312

PRED PRVO LETOŠNJO SEJO DRŽAVNEGA ZBORA

LJUBLJANA - Na prvem zasedanju državnega zbora v novem letu - začelo se bo 19. januarja - naj bi poslanci obravnavali tudi zakon o igrah na srečo. Predlog za tretjo obravnavo je vlada pripravljala kar osem mesecev; državni zbor je namreč drugo branje zakona opravil že marca 1994. Če bodo poslanci zakon sprejeli, bo (po treh letih in pol) konec prizadevanj zakonodajne in izvršne oblasti za ureditev najdonesnejše gospodarske dejavnosti.

Zakon o igrah na srečo je pripravljala že Peterletova vlada, vendar je tedanja tridomna skupščina sprejela le zakonske teze. Ob tem so trije poslanci pripravili se alternativen predlog, ki pa

bnihi iger na srečo. Med klasične sodijo različne loterije, loto, tombole, sportne napovedi, stave in srečolovi, ki jih smejo samo občasno organizirati društva in neprofitne humanitarne organizaci-

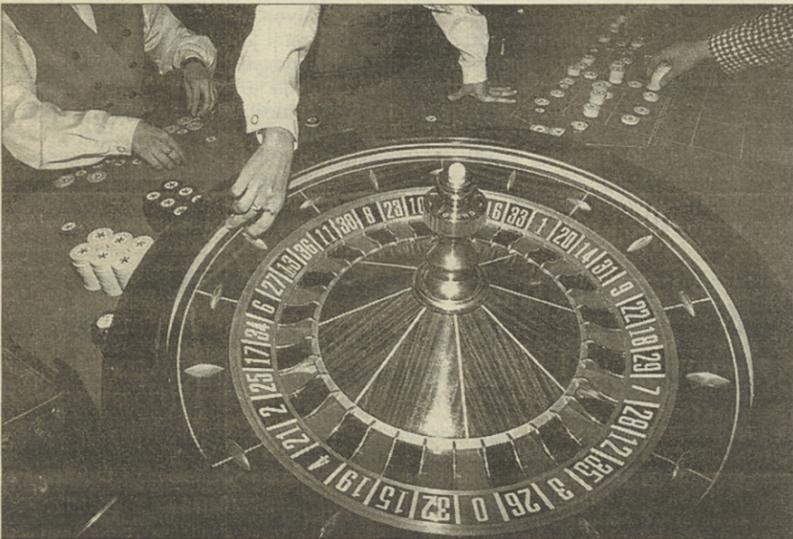
le gospodarske družbe, ki bodo pridobile koncesijo in plačale koncesijsko dajatev. Tudi del teh sredstev bo namenjen za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij. Posebne igre na srečo so igre, ki jih pripravljajo igralnice. Mednje zakon uvršča vse vrste rulet in iger s kartami ter igralnimi avtomati. Te igre bodo lahko organizirale le slovenske delniške družbe, ki imajo najmanj sto milijonov tolarjev osnovnega kapitala, na

Ta del zakona je bil v dolgem parlamentarnem postopku največkrat spremenjen. Najprej je vlada predlagala, da bi postala država večinski lastnik igralnic. Po dolgih razpravah je to stališče spremenila, ker je ugotovila, da bi bila država slab gospodar. Zato v tretji fazi predlaga siritve možnih delničarjev igralnic tudi na pravne osebe s sedežem v Sloveniji, ki med seboj niso kapitalsko in upravljalno povezane (največ 20 odstotkov delnic), in na zaposlene (največ 10 odstotkov delnic). S tem naj bi tudi v igralniški dejavnosti dopustili podjetniški interes, saj je po mnenju vlade bolje, »da ima država v igralnici le kontrolni delež, javni interes pa uresničuje z davčnim zajemanjem in koncesijsko dajatvijo«. Poleg tega vlada predlaga spremembo clena, ki pravi, da igralnica ne sme imeti lastniških naložb v drugih pravnih osebah. Ta člen posega v razpolaganje z dobičkom igralnic, kar po mnenju vlade ne bi bilo primerno. »Težava« je v tem, da člen pri drugem branju ni bil spremenjen, zato ga po poslovniku državni zbor ne more spreminiti se v zadnji fazi.

Matjaz Albreht

dajtve igralnic naj bi bile se vedno manjše, kot so dajtve igralnic v tujini. S tem želi vlada slovenskim igralnicam zagotoviti določeno konkurenčno prednost. Z zakonom o igrah na srečo pa ne bo končano poglavje o slovenskem igralništvu. Z njim se bodo poslanci ukvarjali se naprej. Najodmevnejše bo gotovo lastniško preoblikovanje igralnic, pri katerem mora vlada opredeliti odkup kapitalskih deležev oseb, ki po sistemskem zakonu ne morejo imeti kapitalskih deležev v igralnicah. To bo se težavnejše, ker je državni zbor letos jeseni zavrnil obvezno razlago, po kateri bi bilo dosežanje »lastninjenje« igralnic nezakonito.

Matjaz Albreht

Bo v tretje zakon o igrah na srečo sprejet? (Foto: Z. Primožič / FPA)

prav tako ni dobil zeljene podpore. Po volitvah leta 1992 je vlada pripravila novo različico zakona, ki so jo poslanci v drugi obravnavi marca letos temeljito spremenili. Vlada se s tem ni sprijaznila, zato je za tretje branje pripravila številna dopolnila.

Zakon ureja sistem organiziranja klasičnih in pose-

je. Od prihodka prodaje srečk (zmanjšane za vrednost dobitkov, ki pa mora znašati najmanj 40 odstotkov vrednosti izdanih srečk) naj bi organizator plačal petodstotni davek za financiranje sportnih, invalidskih ali humanitarnih organizacij.

Trajno bodo smele klasične igre na srečo organizirati

osnovi koncesije, ki jo dodeljuje vlada. Za vsako koncesijo bo morala igralnica plačevati koncesijsko dajatev. Ta se bo obračunavala po posebni lestvici glede na višino vplačil pri posameznih igrah. Delničarji igralnic naj bi bili le Republika Slovenija, državni skladi in lokalne skupnosti, kjer so sedeži igralnic.

Drugače je s predlagano spremembo višine obdavčitve koncesijske dajatev. Vlada predlaga višje stopnje obdavčitve (v povprečju 40 odstotno) za dobiček od organiziranja iger na srečo, vendar le za igre s kroglico (rulete) in za igralne avtomate. Za vse druge igre (chemin de fer, poker, black jack, igre s kockami, igre na igralnih panojih in stave) naj bi znašala koncesijska dajatev 10 odstotkov. Celotne

Sodni mlini v zadevi HIT meljejo zelo počasi

Februarja letos bosta minili dve leti, odkar je predsednik SLS in državni poslanec Marjan Podobnik redakcijam slovenskih časnikov poslal poročilo takratne SDK o goljufijah v Hitu, s čimer se je pravzaprav odprl tako imenovani »dosje Hit«. Takrat bi se besede generalnega direktorja Hita Danila Kovaciča, ki jih je izrekel decembra lani na proslavi ob deseti obletnici igralništva v Novi Gorici, da »vse obtožbe, ki so bile sprožene zoper Hit in njegovo vodstvo, niso nicesar dokazale«, zdele smešne. Danes pa jim ne verjamejo samo Kovacic in njegovi, ampak tudi cedalje večji krog ljudi. O tem Slovence cedalje bolj prepričujejo dogodki, povezani s Hitom, ne nazadnje tudi sodni proces zoper stiri »hitovce«, ki se vleče kot jara kača in mu se ni videti konca. Seveda se bo nadaljeval tudi letos. Prav malo možnosti je, da bo končan do obletnice - do 19. aprila, ko se je zaključilo dejanje pred novogoriškim temeljnim sodiščem formalnopravno začelo. Tako postaja sodni proces zoper Hit oziroma zoper njegove najodgovornejše ljudi eden najdaljših v zgodovini samostojne Republike Slovenije. Kljub dolgi poti, ki jo je lani prehodil petčlanski sodni senat s predsednikom Zoranom Sviličkom na čelu, niso zadeve prav nič bolj jasne kot na začetku. Tudi v sodnem procesu izrečene besede potrjujejo prej zapisane Kovacičeve besede.

Ker je zaradi dolgotrajnosti procesa bistvo obtožnice že zamegljeno, ga na kratko povzemimo. Obtožnica stiri obtožene bremeni, da sta Kovacic in Makuc zlorabila svoj položaj in s provizijo od posojil igralcem v igralnici Casino in v igralnici v Kranjski Gori ter cagnote zaslužila 370.630, 946 tolarjev (3.096.069, 985 lir) protipravno pridobljenega denarja, Kodric in Thanasijska pa sta jima pri tem pomagala. Sodna obravnava se je začela 19. aprila 1994, in sicer tako, da sta se glavna obtožena generalni direktor Hita Danilo Kovacic in direktor finančnega sektorja Darko Makuc branila s prostosti, Danilo Kodric in njegova soproga Anila Thanasi Kodric pa sta bila v priporu, najprej v Novi Gorici in nato v Kopru, od koder so ju vozili na glavno obravnavo v Novo Gorico. Zahteve njunih zagovornikov Dušana Pajka in dr. Andreja Stanovnika, da naj se pripor zoper njuni stranki odpravi, so bile sprva bob ob steno. Iz pripora sta bila spuščena sele po dolgem času, ker je odpadel glavni priporni razlog - sum poskusa bega. Najprej je bila iz pripora spuščena Anila Thanasi Kodric, mesec kasneje pa se njen mož Danilo Kodric. Posebno glasno so bile zahteve dr. Stanovnika, ki je od sodišča zahteval, naj njegovo stranko Anilo Thanasi Kodric pošlje v bolnišnico, ker je hodila na zaslišanje z vročino. Končno so zdravniki Anilo spravili v bolnišnico, sodniki pa so proces proti njej začasno ustavili in ga bodo nadaljevali po tem, ko bodo ostali trije »dobili zaslužen kazenski«.

Od aprila do konca leta se je zvrstilo približno petdeset narokov glavne obravnave. Nekaj jih je bilo zaradi različnih vzrokov preloženih. Doslej je bilo zaslišanih 26 prič (od 34), ki jih je predlagala obtožba. Na njeni strani sta tudi odvetnika Marjan Petric in Nada Bolcarjeva, ki zastopata 64 oskodovalnih delavcev Hita. Glavne priče so se na vrsti. Veliko bodo morali o zadevi povedati glavni blagajnik Milan Ferlic, nekdanji vodja igralnice Casino Davorin Lozej in še nekateri. Nekateri med njimi - na primer Renato Mihael Bizjak, Franc Tomazič, predvsem pa tujci Bruno Sacco, Michael Toblini, bratje Ayoubi in drugi - tudi na več narokih. Nekateri že zaslišane priče (Sacco, Toblini, Ayoubi) se niso končale svojega pričanja in bodo morale predvsem zagovornikom obtoženih - Stojanu Zdolsku in dr. Petru Cefarinu, ki branita Danila Kovaciča, Nadi Kunst Koren, ki zagovarja Darko Makuca, in Dušanu Pajku, ki brani Danila Kodrica - pojasniti nekatere podrobnosti v zvezi z očitanim dejanjem.

Sodišče bo zdaj delovalo na osnovi novega zakona. Prvi narok z novo »zasedbo« sodnikov porotnikov in z novimi nazivi bo v torek, 10. januarja.

Vojo Cuder

Drnovšek pisal Ballardurju

LJUBLJANA - Premier Drnovšek je včeraj francoskemu kolegu poslal pismo, v katerem mu čestita ob nastopu francoske republike kot predsedujoče države Evropske zveze. V pismu Drnovšek ponovno poudarja interes Slovenije za pridruženost članstvo v EZ ter obenem izraza prepričanje, da bo predsedovanje Francije in njeno razumevanje problematike pomembno vplivalo na odpravo ovir, ki preprečujejo pricetek pogajanj o pridruženem članstvu Slovenije. (C. R.)

Ruplov govor ni bil predviden

LJUBLJANA (STA) - Odbor za prireditve v Ljubljani se je v včerajšnjem sporočilu za javnost odzval na poročanje nekaterih medijev o tem, da ljubljanski župan dr. Dimitrij Rupel ni spregovoril med silvestrskim praznovanjem v stari Ljubljani. Predstavnik odbora dr. Janez Bogataj in Niko Jerman sporočata, da je Odbor za prireditve že pred več kot dvema letoma izdelal strokovne osnove in model vseh glavnih prireditve v mestu, vključno s silvestrovanjem na mestnih ulicah. V konceptu slednjega govor župana ni predviden, ker je po mnenju Odbora voščilo meščanom v javnih medijih primernejše. Ob nastopu svojega mandata se je dr. Rupel sestal z Odborom in se pozanimal, kako je s silvestrskim nagovorom, vendar so mu predstavniki skladno s konceptom praznovanja nagovor odsvetovali.

Miran J. Lesjak

STRANKE / SKD

Peter Vencelj naj bi bil boljši kandidat od Mojce Drčar-Murko

Peterle meni, da Drnovškove poteze niso na mestu

LJUBLJANA - Predsednik SKD Lojze Peterle sodi, da je Peter Vencelj kot strankin kandidat za zunanega ministra za to funkcijo bolj primeren kot novinarka Mojca Drčar-Murko. Peterle pri tem opozarja, da Vencelj se dela v zunanem ministrstvu in da je njegovo strokovno usposobljenost potrdil tudi Janez Drnovšek, ki je doslej že dvakrat zavrnil njegov ponujeni odstop.

Ce torej predsednik Drnovšek zavraca Venceljevo kandidaturu, potem to pomeni, da se odpoveduje strokovnim merilom pri izboru novega zunanega ministra, je dejal Peterle. Predsednik SKD je dodal, da premierove solistične poteze niso dobre in se zavzel za dogovor z liberalno demokracijo. Delegaciji obeh strank naj bi se sestali danes potem, ko je njihov predsilvestrski sestanek odpadel. Peterle se zmeraj meni, da bi morala nekatera vprašanja o odnosih med SKD in LDS razčistiti predsednika sama oziroma vodstvi obeh strank. Izvršilni odbor SKD je včeraj tehtal več možnosti

o tem, kako naj se stranka odzove na mandatno politiko. Za mnenje nekaterih članov izvršilnega odbora, naj krščanski demokrati tazo izstopijo iz vladne koalicije, se večina ni ogrela. Odprto pa je ostalo vprašanje, ali naj krščanski demokrati sami zahtevajo spremembo koalicijske pogodbe in se pri tem sklicujejo na rezultate lokalnih volitev, ali pa naj počakajo, da mandat predlaga Mojca Drčar-Murko za ministrico in tako potrdi lastno kršitev veljavne koalicijske pogodbe.

Sicer pa zunanja politika se zmeraj ostaja torišče notranjepolitičnih razčistevanj. Krščanski demokrati

so tako včeraj objavili izjavo, v kateri pravijo, da z zaskrbljenostjo spremljajo razvoj slovenske zunanje politike v zadnjem času. Zanj naj bi bilo po njihovem mnenju značilno zaostrovanje odnosov s sosedi in zaostajanje Slovenije pri vključevanju v Evropsko zvezo. V SKD zato pozivajo Drnovška, da vodi zunanjo politiko v skladu s programskimi izhodišči koalicijske pogodbe, da se torej vlada v zunanji politiki zavzema za dobro sosedstvo in za vključevanje Slovenije v EZ »vsaj s hitrostjo srednjeevropskih držav«. Zlonamerne razlage zunanjepolitične dejavnosti nekdanjega zunanega ministra Peterleta ne prispevajo h krepitvi ugleda Slovenije v svetu in ne k stabilizaciji notranjepolitičnih razmer. Izvršilni odbor je včeraj ponovno izrazil priznanje Peterletovi politiki v času, ko je ta bil zunanji minister.

VISOKO ŠOLSTVO

Precej sprememb na obeh univerzah

LJUBLJANA (STA) - Z novim letom sta v veljavo stopila decembra sprejeta odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru, s katerima se zaokroža proces preoblikovanja univerze v Sloveniji po novem zakonu o visokem šolstvu.

Z novim letom je začel teči tudi šestmesečni rok za sprejem statutov obeh izobraževalnih ustanov, do začetka študijskega leta 1995/96 pa naj bi začeli delovati tudi novi organi na obeh univerzah. Odloka določata statusne opredelitve univerz, dejavnosti univerze in njene članice, organe in vire ter načine pridobivanja finančnih sredstev.

Ljubljansko univerzo v skladu z novo ureditvijo sestavlja 25 fakultet, umetniških akademij in visokih strokovnih šol, mariborsko univerzo pa deset članic. Organi uni-

verze so: rektor, senat, upravni odbor in študentski svet. Organi članic so dekan kot zastopnik njihovih pravic in obveznosti, poleg njega pa se senat in študentski svet.

Z uveljavitvijo odlokov sta v primerjavi z dosedanjim ureditvijo na ljubljanski univerzi izdosedanje fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo nastali dve samostojni fakulteti (fakulteta za arhitekturo in fakulteta za gradbeništvo in geodezijo), izdosedanje farmariborsko univerzo pa kar stiri

samostojne fakultete: fakulteta za farmacijo, fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, fakulteta za matematiko in fiziko ter naravoslovnotehniška fakulteta. Statusne spremembe sta doživeli tudi visja sola za notranje zadeve in visja upravna sola, ki sta postali visoki strokovni soli. Visja tehniška varnostna sola se je priključila k fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo.

V okviru mariborske univerze se je tehniška fakulteta razdelila na tri samostojne fakultete: fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, fakulteta za gradbeništvo ter fakulteta za strojništvo, visja sola za zdravstvo pa je dobila status visoke sole.

NOVOGORIŠKI NOVICI

Pohod z baklami

V soboto, 22. januarja, ob 17. uri bo na ulicah Gorice in Nove Gorice pohod z baklami. Namen pohoda je, da bi s prispevki od startnine prispevali h gradnji stanovanj za svoje obolelih za rakom, ki se zdravijo v onkološkem centru v Avianu v Italiji. Pobudnik akcije je humanitarna organizacija Via di Natale (Božična pot) iz Pordenona, pripravo pohoda pa sta sprejeli občini Gorica in Nova Gorica s svojimi humanitarnimi organizacijami in društvi. Start pohoda z baklami bo na goriskem Travniku. Od tam bodo pohodniki s prizganimi baklami oziroma žepnimi svetilkami krenili do maloobmejnega prehoda na Erjavcevi cesti v Novi Gorici, nato bodo nadaljevali pot do občinske stavbe, se povzpeli do samostana na Kostanjevici in se spustili do Pristave (Rafuta), kjer bodo spet prečkali državno mejo in se napotili proti cilju približno štiri kilometre dolgega pohoda, ki bo na Batistijevem trgu (Piazza Cesare Battisti). Startnina znaša dva tisoč lir (približno 160 tolarjev) na osebo. Vec o pohodu bodo organizatorji povedali na jutrisnji tiskovni konferenci, kjer bodo predstavili tudi skupni projekt Onkološkega inštituta iz Ljubljane, Onkološkega centra iz Aviana in novogoriškega Zdravstvenega doma - predavanje o raku in varstvu pred njim, ki ga bodo kmalu pripravili v Novi Gorici.

O delu nove banke

V novem letu je novogoriška Komerčna banka začela delovati kot Glavna podružnica Nove KB Maribor. Kljub spremembi pa novogoriška banka ostaja primorska. Na današnji tiskovni konferenci bodo člani vodstva spregovorili o zamislih, ciljih in nacrtih za prihodnost. Zagotavljajo, da bodo ti tudi v prihodnje prilagodili skrbi za pestro in konkurenčno bančno ponudbo, ki bo - ne glede na novo organiziranost - omogočala, da bodo stranke se vedno lahko rekle, da jim pri njihovem delu stoji ob strani dobra banka.

Pripravil Vojo Cuder

BOHINJSKA BISTRICA / PRIREDITEV

Silvestrovanje po bohinjsko

Silvestrovanje v Domu Joža Ažmana so odpovedali

Decembra so se v Bohinjski Bistrici pred Domom Joža Ažmana vsak dan vrstile številne kulturne prireditve, ki naj bi jih 31. decembra sklenilo silvestrovanje v domu in pred njim. Zadnji dan preteklega leta pa je prislo do »nepricakovanega« zapleta, saj je bilo silvestrovanje v Domu Joža Ažmana preklicano.

Odpadlo naj bi zaradi nerazumevanja sveta krajevne skupnosti. Predsednik sveta KS Bohinjska Bistrica Anton Siljar pa je dejal, da ni bilo tako. Ko se je glavni organizator prireditve - Karate Klub z zigom Žičnic na Voglu - obrnil na krajevno skupnost, se je ta brez pomislekov odzvala ideji o silvestrovanju v domu in na prostem. Zapletlo pa se je že prvi večer,

ko so se zacele prireditve. Antona Siljarja so namreč krajani ob 22.30 opozorili, da je Dom Joža Ažmana povsem razsvetljen, predverje kulturnega doma pa je postalo zatocisce nekaterim od pijace onemoglim bohinjskim mladenicem.

Anton Siljar je kot pooblaščen upravljalec doma menil, da je bil dogovor z organizatorji drugačen, in zahteval, naj predverje doma zaprejo, ni pa prepovedal silvestrovanja pred domom, cesar ga zdaj obtožujejo organizatorji. Siljar poudarja, da prav tako niso utemeljene govornice o raznih političnih sprotnostih, kot tudi niso v dogajanje vpleteni ne stari člani sveta KS ne novi svetniki in zupan občine Bohinj.

Mateja Faletic

NOVA GORICA / MLADI

Urad za mladino in pista za rolkarje

Župan je obljubil več pomoči mladim

Novogoriški zupan Crtomir Spacapan je na prednovoletnem srečanju z novinarji obljubil, da bo občinski svet mestne občine v novem letu več pozornosti posvetil mladini. Iz pogovorov, ki jih je imel z mladimi se kot predsednik izvršnega sveta, lahko sklepamo, da mladi pogresajo predvsem ustrezne prostore za njihove dejavnosti. Mladim je Spacapan povedal, da je že dosedanji IS sprejel nekaj sklepov v zvezi s tem.

Tako je IS na svoji zadnji seji imenoval Patricijo Lovišček za vodjo urada za mladino. Ta naj bi skrbel vsaj na začetku - za ustanovitev mladinskega centra, za katerega so odkupili približno 300 kvadratnih metrov prostorov pod tribunami v sportnem parku. Te bodo skupaj z zvezo prijateljev mladine opremili za potrebe mladinskih dejavnosti. Denar za nakup teh prostorov bodo prispevali iz prodaje prostorov disko-teke Odeon. Seveda pa urad za mladino ne bo skr-

bel le za zabavo mladih. Njegova naloga bo tudi svetovanje pri odločitvi za studij, o zaposlitvi, stanovanju, potovanjih itd.

Vse bliže je tudi realizacija ideje, da bi od Slovenskih železnic vzeli v najem ali odkupili vodovodni stolp na železniški postaji. V njem naj bi skupaj s klubom alternativne umetnosti v okolici mesta (Strelisce, CRMK) pridobili prostore za alternativno obliko kulture, se posebej glasbene in likovne umetnosti. Del denarja naj bi prispevalo tudi

ministrstvo za kulturo. Za novogoriške rolkarje, ki jih ni tako malo, so naredili sodobno pisto za rolkanje. Ta bo - obljubljajo - zadovoljila se tako zahtevne ljubitelje tega sporta. Stala bo 2,3 milijona tolarjev, končana pa bo februarja.

Skupaj s klubom goriških studentov bo občina skusala zanj urediti dodatne prostore. V občinski stavbi klub sicer ima nekaj prostorov, a so za cedalje bolj razvejano dejavnost ze pretesni. Glede na to, da občina potrebuje strokovnjake, se bo Spacapan zavzemal, da bi se okrepila povezava med podjetniki in študenti, zato bodo v letu 1995 organizirali sestanke podjetniških klubov in predstavnikov podjetij s študenti.

Vojo Cuder

MARIBOR / PRIMOPREDAJA DOLŽNOSTI

Župan je zaskrbljen zaradi sedanjega stanja

Ena prvih nalog Alojza Krizmana bo ugotoviti premoženjsko stanje mesta

Včerajšnja predaja dolžnosti dosedanje predsednice skupščine občine Maribor Magdalene Tovornik novemu zupanu Alojzu Krizmanu je bila zgolj protokolarno dejanje, kajti njuno sodelovanje se je zacelo takoj po volitvah.

Dosedanja zupanja je strnila preteklo delo v kratek pregled in dejala, da ta »za seboj skriva nesteto ur dela in nesteto korakov«. Vodstvo skupščine je imelo v preteklem mandatu več kot dvesto delovnih sej, zbori mariborske skupščine pa 28 skupnih sej. Na njih so obravnavali več kot stirosto točk, od tega dobro četrtino odlokov. Delegati so imeli veliko opraviti tudi z občinskim proračunom ter s stanovanjsko in komunalno proble-

matiko. Kar desetkrat so bile osrednja tema zborov skupščine perece gospodarske in socialne razmere. Zelo se je zlasti po zaslugi predsednice skupščine - razvilo tudi medmestno sodelovanje, ki je z ustanovitvijo Stalne konference mest poneslo ime Maribora in Slovenije po vsej Evropi.

Alojz Krizman je pregled dela pospremil z upanjem, da njegova predaja nasledniku ne bo vsebovala statističnih podatkov o sejah, am-

ske zadeve jasne najpoznije v stirinajstih dneh. Milo rečeno je s strani ministrstva in ministra brez listnice za lokalno samoupravo skrajno neodgovorno, da zaposleni v dosedanjih občinah ne vedo, kje so zaposleni - ali v enoti državne uprave ali v občini. Gre tudi za barantanje z odgovornostjo, ki je za tem in gotovo ni nikomur v cast.

Prvi tedni zupanovanja Alojza Krizmana bodo gotovo povsem izpolnjeni s postavljanjem stvari na prava mesta in z jasnim razmejevanjem dolžnosti in odgovornosti.

Martina Pavsic

NOVICE Z OBALE

Težave z obalno organiziranostjo

KOPER - Z začetkom leta se začena tudi prilaganje javne uprave v občinah novemu sistemu lokalne samouprave. Ob tem imajo na Slovenski obali posebne težave z upravnimi službami, ki so doslej delovale v okviru Skupnosti obalnih občin. Ta namreč ne deluje več, nova oblika povezave treh obalnih občin pa se ni vzpostavljena in niti dorečena. Seveda morajo tudi v prehodnem obdobju vse službe normalno delovati. Geodetska uprava in inspeksijske službe so po novem neposredno podrejene republiški državni upravi, za osem delavcev dosedanje Obalne skupnosti pa bo morala poskrbeti koprška občina. Sicer pa vse občinske uprave čakajo težave z novo organizacijo in prerazporejanje delavcev. Trenutno so brez težav le v občinskih upravah za notranje zadeve in za ljudsko obrambo, ki so zdaj v celoti vključene v državno upravo.

Novi nazivi in nove obleke za sodnike

KOPER - Z novim letom so na novo organizirana tudi sodišča. Namesto temeljnih sodišč in njihovih enot imamo okrožna in okrajna sodišča. Primorska ima okrožno sodišče v Kopru in Novi Gorici in devet okrajnih sodišč v nekdanjih občinah. Predsednik koprškega okrožnega sodišča je Damjan Florjancic. Na tem območju so se v minulih letih nakopile neresene zadeve, saj primanjkuje sodnikov. Na koprskem okrožnem sodišču sta nezasedeni dve mesti, na koprskem okrajnem sodišču manjkajo trije sodniki, na piranskem okrajnem sodišču pa eden. Za sodišča z novimi imeni je bil pripravljen tudi nov sodni red, dokument, ki ureja način njihovega delovanja, med drugim tudi vrstni red reševanja zadev. Uvedli bodo tudi posebna sodniška oblačila, toge, pa tudi tožilci in odvetniki bodo morali poskrbeti za nove posebej predpisane obleke. Tik pred koncem leta je vlada imenovala tudi nove državne tožilce. Višji državni tožilec v Kopru je Marijan Bobič, okrožna državna tožilka v Kopru pa je Alenka Ferligoj.

Poštarij poslej v dveh poslovnih enotah

KOPER - Tudi poštarij začena novo leto z novo organiziranostjo. Z reorganizacijo PTT Slovenije se je koprška enota podjetja PTT razdelila na poslovno enoto Telekom in na poslovno enoto Posta. Obe enoti seveda poslujeta v istih prostorih kot doslej in koprski poštarij zagotavljajo, da se za uporabnike njihovih storitev ne bo nič spremenilo.

Ribja osmica v Izoli

IZOLA - Pred novim letom je ribsko mesto Izola dobilo v mandraču zanimiv nov gostinski lokal - ribjo osmico. V njej so gostom na voljo sveže pečene sardele, mali kalamari in tudi sveži ciplji. Seveda pa postrežejo tudi z domačim vinom. Valdi Koren, ki je skupaj s partnerjem Milenkem Bulezanom odprl novi lokal, je bil ribič, vendar se po njegovih izkusnjah od ribištva ne da več živeti. Zato se je preusmeril v turizem in je svojo barko preuredil za prevažanje turistov, nova osmica pa bo gotovo uspešna dopolnitev njegove dejavnosti.

Razširili so piransko pokopališče

PIRAN - Dela pri razširitvi piranskega pokopališča je izvajalec, podjetnik iz Lucana, zastavil zelo resno in je 51 novih mest za klasične pokope pripravil že mesec dni pred rokom. Za razširitev je bil že skrajni čas, saj je bil le dan pred odprtjem zaseden zadnji prosti grob. Tudi dela na 270 novih zarnih grobovih bodo končana pred rokom. Razširjeno pokopališče bo zadostovalo za tri leta.

Novice zbral Boris Vuk

Kar 62 kilometrov novih cest

ZALEC - V zalski občini se se ni zgodilo, da bi v enem letu obnovili toliko lokalnih cest, kot lani. V letu 1993 so jih obnovili 24 kilometrov, lani pa kar 62. Poleg tega so naredili se dva in pol kilometra pločnikov, ki zagotavljajo večjo varnost pešcev, in na novo zgradili šest in pol kilometra makadamskih cest. Večji del sredstev za obnovo in gradnjo so dobili iz občinskega proračuna, veliko pa so prispevali tudi krajani s prostovoljnimi delom in z denarjem. Največ cest so asfaltirali in obnovili v KS Vransko - dvanajst kilometrov. (T. T.)

ANHOVO / SALONIT

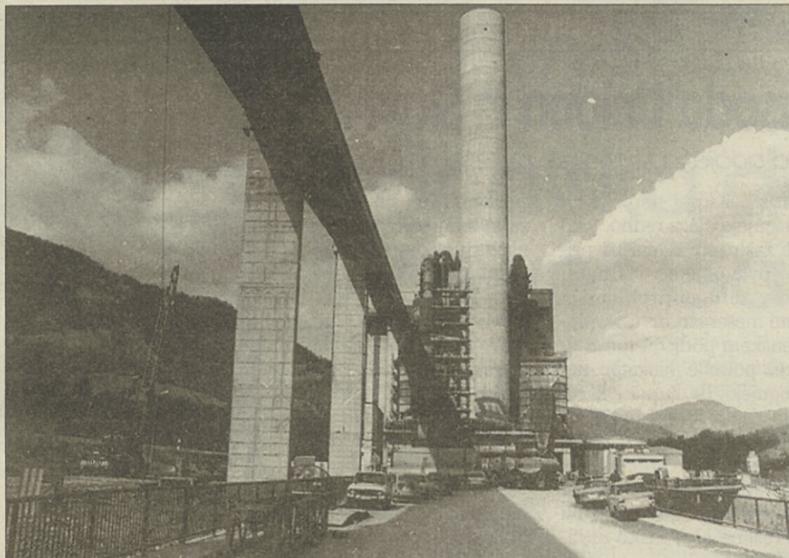
Že lani boljše poslovanje

Novi generalni direktor Jože Funda je optimističen tudi za leto 1995

Ozivitev gospodarstva se kaže tudi v povečani gradbeni dejavnosti. To občuti tudi v anhovski tovarni cementa Salonit, kjer med letosnjimi novoletnimi prazniki prvič po mnogih letih niso ugasnili svojih dveh peci. Lani zacete gradnje (predvsem gradnje avtocest) so približno za petino povečale potrebo po Salonitovem cementu.

Po besedah generalnega direktorja Salonita Jožeta Funde so težki časi za Salonit minili. Prodaja osnovnih proizvodov (cementa, cevi ter plošč iz azbestocementa in vlaknocementa) poteka dobro. Čeprav se je število držav, kamor se lahko prodajo izdelke, ki vsebujejo azbest, zmanjšalo, so povečali proizvodnjo kar za 37 odstotkov. Letos bodo proizvodnjo posodobili.

Prva posodobitev bo oprema za paletizacijo cementnih vreč. Povsod po Evropi, kamor vozijo anhovski cement, zahtevajo transport v paletah. Od letos naprej bo cement iz Salonita prihajal na trg tudi v 25-kilogramskih vrečah (doslej je bil na voljo samo v 50-kilogramskih). Za nabavo te opreme bo Salonit porabil 1,5 do dva milijona nemških mark. Začeli bodo uvajati tudi nov program - mletje sestavin za razvepljevanje gredlj. Gre za mletje apnenca, premoga in kalcijevega karbida. Onesnaženja ozračja ne bo, saj bo ves postopek potekal v zaprtih komorah, zato je strah glede novega proizvoda odveč. Naročniki tega proizvoda so železarne v Avstriji in Nemčiji. Gre za skupno nalozbo Salonita in

V Salonitu se obeta svetla prihodnost tudi v letošnjem letu

Tovarne dusika Ruše, v drugi fazi pa se jima bo pridružilo tudi podjetje Alameda iz Nemčije. Zato so obnovili stare, že opuščene mlino in transportne poti. Delalo bo dvanajst delavcev, ki zdaj delajo v drugih obratih. Največ denarja pri uvajanju tega proizvoda so vložili v naprave za cisto okolje, pravi generalni direktor Funda. »Kljub temu bo nekaj odmevov v obeh sosednjih krajih Kanalu in

Desklah.« Prihodnjo sredo (11. januarja) je predviden tehnični pregled in takoj nato naj bi se zacela poskusna proizvodnja.

Salonit se bo na pobudo in s sodelovanjem Slovenskih železnic lotil tudi izdelovanja betonskih železnih pragov. Pred več desetletji so na slovenskih železnicah sicer že imeli takšne pragove, ki pa se niso kdove kako dobro obnesli, zato so jih opustili. Sa-

lonit se zdaj namerava lotiti mikroarmiranega betonskega praga. Po mnenju strokovnjakov naj bi imel ta bistveno boljše lastnosti od svojega predhodnika, pa tudi veliko vzdržljivejši naj bi bil. Najprej bodo izdelali tisoč kosov, ki jih bodo Slovenske železnice nato preskusile. Če bodo dosegli z njimi rezultate, ki jih pričakujejo, se za usodo 1239 delavcev ni bati.

Vojo Cuder

ZELENI / KRITIKA

»Protijedrski politika vlade ni verodostojna«

Tokovod Mohovce - Dunaj

DUNAJ - Odklonilna politika avstrijske vlade napram jedrski energiji ni verodostojna, kritizira zeleni parlamentarni poslanec Rudi Anschober.

Ceprav koalicija tako v vladnem osnutku kot tudi pri ravnokar dodelani knjigi vlade z direktivami za Evropsko zvezo izpostavlja, da v Avstriji ni prostora za jedrske elektrarne, sta vladni stranki v vladnem osnutku sprejela projekt t.i. energetske avtoceste (tokovod z napetostjo 380 KV) med sporno in se ne dograjujo slovaško JE Mohovce in Dunajem.

Dogradnja slovaške nuklearke je odvisna od kreditov Evropske banke, le-ti pa so spet

pogojeni s (kompenzacijsko) dobavo električnega toka iz JE Mohovce. Če Avstrija, ki je poleg tega tudi udeležena pri Evropski banki, prek svojega ozemlja načrtuje tokovod za slovaško jedrsko elektrarno, potem nastopanje dunajske vlade proti nevarnim jedrskim elektrarnam v neposredni sosesčini ni več verodostojno.

Kot dodaten dokaz tozadevne neserioznosti vlade je Anschober navedel dejstvo, da dunajska pisarna organizacije »Anti Atom International« kljub dogovoru ni prejelo obljubljenih podpore od ministrstva za okolje (2,5 milijonov silingov) in bo morala ukiniti svojo dejavnost.

EVROPSKA ZVEZA / ZGODOVINSKI TRENUTEK

Samozavesten korak v Evropo

Optimizem ob pristopu k Evropski zvezi

IVAN LUKAN

DUNAJ - Vstop v novo leto 1995 je za Avstrijce tokrat bil povezan z zgodovinskim dogodkom; postali so tudi uradno Evropejci, saj je Avstrija s 1. januarjem postala polnopravna članica Evropske zveze (EZ), skupnosti, ki se je - z istovrstnim pristopom Finske in Švedske - razširila na 15 držav s skoraj 370 milijonov ljudi.

Vsi vidni avstrijski politiki so pristop k EZ označili za zgodovinski trenutek, zvezni predsednik Thomas Klestil pa je v svojo novoletni poslanci, naslovljeni avstrijskemu prebivalstvu, poudaril, da mora Avstrija znotraj Evropske zveze postati »ne-

pogresljiv glas«. Dejal je tudi, da se je s pristopom k EZ za alpsko republiko začelo »zgodovinsko leto« in ob tem poudaril, da bo Avstrija kot nova članica EZ - ne le zaradi njene geopolitične lege - skusala aktivno vplivati na izgraditev novega sistema miru v Evropi.

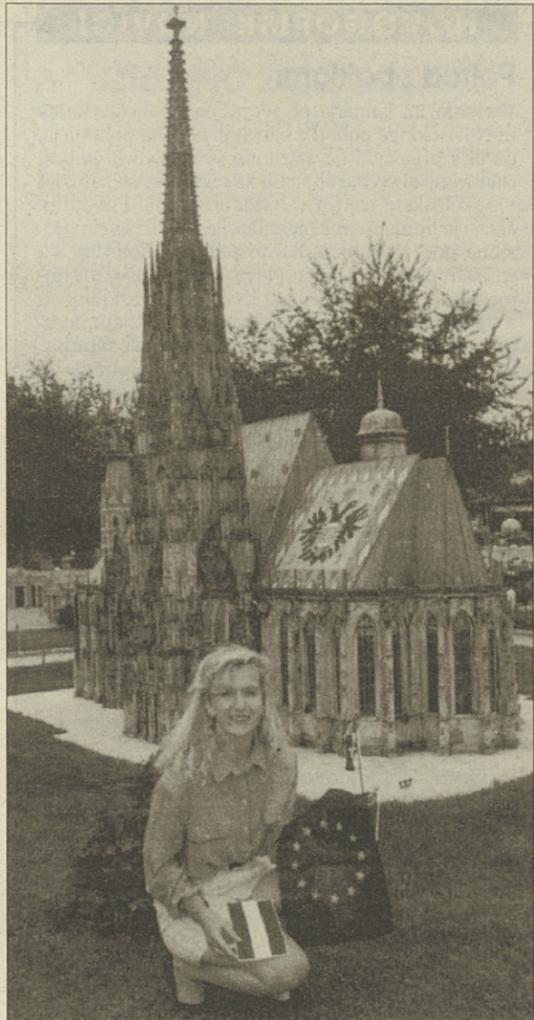
Hkrati je tudi opozoril na to, da bo Avstrija v razširjeni skupnosti potrebovala tudi svoj »nezamenljiv profil, brez da se bi s tem odpovedala nadaljnji modernizaciji, ki je nelocljivo povezana s pristopom k EZ«.

Zvezni kancler in sef avstrijskih socialdemokratov Franz Vranitzky je pristop k Evropski zvezi

uvrstil med velike dogodke v avstrijski zgodovini - od ustanovitve republike leta 1918 do podpisa Avstrijske državne pogodbe leta 1955.

Novo leto 1995 in pristop Avstrije k Evropski zvezi je v avstrijski prestolnici praznovalo skoraj nepregledna množica ljudi (kar 200.000!) pred stolnico Sv. Stefana oz. v centru mesta, veselo in v znamenju pristopa v Evropo pa je bilo tudi v drugih avstrijskih mestih.

Tudi v Celovcu je nekaj tisoč prebivalcev v središču mesta pričakalo novo leto 1995, med najbolj priljubljenimi pijanci pa je bil modri EZ-sampanjec.

Avstrija je 1. januarja postala članica Evropske zveze.

NOVICE

Konec leta 251.000 brezposelnih

DUNAJ - Konec leta 1994 je v Avstriji bilo brez dela 251.000 ljudi. Število brezposelnih se torej napram mesecu novembru lanskega leta ni spremenilo, v primerjavi z decembrom leta 1993 pa se je število brezposelnih zmanjšalo za skoraj 17.000. Avstrija je s 4,4 odstotka v vseevropskem merilu ostala med državami z najmanjšo brezposelnostjo; - povprečje v Evropski zvezi znaša namreč 11,4 odstotka, v državah OECD pa 7,7 odstotka.

Večina Avstrijcev z optimizmom vstopila v leto 1995

DUNAJ - Večina Avstrijcev v Avstrije je z optimizmom vstopila v novo leto 1995. Po anketi instituta za poizvedovanje javnega mnenja Imas je 49 odstotkov anketiranih oseb vstopilo v novo leto s trdnim zaupanjem, da bo leto 1995 boljše od pravkar minulega. 21 odstotkov Avstrijcev je vstopilo v novo leto z določeno skeptičnostjo, 20 odstotkov pa z »določeno zaskrbljenostjo«. Najbolj optimistični so ljudje z višjo izobrazbo ter s starostjo pod 30 leti, najmanj pa se od novega leta pričakujejo kmeti: skoraj 70 odstotkov je izrazilo prepričanje, da bo leto 1995 slabše kot pravkar minulo.

Predsednik ÖVP E. Busek.

LJUDSKA STRANKA / NOTRANJI KONFLIKTI

Busek pod pritiskom

DUNAJ - Stolček predsednika ljudske stranke (ÖVP) Erharda Buseka se (znova) močno maje. Ponovno razpravo o vprašanju, ali je on prava oseba na celu stranke (ki je na državnozborskih volitvah jeseni lanskega leta padla pod 30 odstotkov glasov) je sprožil Buskov namestnik, nizjeavstrijski deželni glavar Pröll. Njemu so se medtem pridružili drugi vidni funkcionarji ÖVP iz drugih zveznih dežel.

Deželni tajnik ÖVP v Zgornji Avstriji je celo že zahteval izredni občni zbor se pred aprilom le-

tos, za čimprejšnjo odločitev glede osebe na vrhu stranke pa se je izrekel tudi sef močnega delojemalskega krila stranke Höchtl.

Dejstvo, da od najvidnejših funkcionarjev stranke doslej nihče ni javno podprl sedanjega predsednika, opazovalci notranjepolitične scene v Avstriji ocenjujejo kot znak za resno vodstveno krizo znotraj stranke. Busek sam doslej ni posegel v razpravo, pričakovati pa je, da se bo to zgodilo na tradicionalnem Trikaljevskem srečanju stranke, ki bo prihodnji

petek, 6. januarja, blizu Solnograda.

Po pisanju meščansko-konservativnega dunajskega dnevnika »Die Presse« naj bi ob tej priliki tekla ne le razprava o (morebitnem novem) predsedniku stranke, temveč tudi o generalni tajnici Korosevi.

Le-ta naj bi bo informacijah lista zapustila strankino centralo in v funkciji ljudskega pravdnika zamenjala dosedanjega člana ÖVP Kohlmaierja.

Novi generalni tajnik zvezne ÖVP naj bi postal sedanji Buskov tajnik Boris Marte. Ivan Lukan

NESREČA

Plaz zasul več turistov

DUNAJ - Močno sneženje v severni Avstriji je včeraj na Tirolskem terjalo najmanj eno človeško žvrljenje.

V bližini smučarskega centra St. Anton am Arlberg je snežni plaz zasul tri nemške smučarje. Enega turista so našli resilci le se mrtvega, ostale dva pa se pograšajo.

Prav tako na Tirolskem, v smučarskem kraju Ischgl, je nadaljnji snežni plaz zasul štiri smučarje. Njihova usoda ob zaključku redakcije še ni bila znana. (I.L.)

ISTRA

Cimosu International grozi usoda Uniona in Slavnika

Delavci tega mešanega hrvaško-slovenskega podjetja že mesec dni niso dobili plač

BUZET - Zdi se, da je poslovna kriza v tovarni Cimos v Buzetu umetno izzvana. To mešano hrvaško-slovensko podjetje s svojimi tremi poslovnimi enotami na Hrvaškem dosegajo izvrstne poslovne uspehe, kljub temu pa ga pesti pomanjkanje denarja. Plače, ki so nad sicer piclim hrvaškim povprečjem, 620 delavcev ni dobilo več kot mesec dni. Uprava hrvaškega dela Cimosu zamudo pojasnjuje s tukajšnjimi zelo slabimi poslovnimi navadami, saj kupci naročenega blaga ne plačujejo redno, zato zaposleni delavci buzetskega Cimosu ne morejo dobiti denarja.

Cimos iz omenjenega istrskega mesteca je del koprške tovarne, vsi skupaj pa so že dve desetletji povezani s francoskim Citroenom, ki je tudi njihov ustanovitelj. Na Hrvaškem delujejo tri poslovne enote Cimos: pri proizvodnji avtomobilskih delov za Citroenova vozila je v Buzetu zaposlenih 500 delavcev, v tovarni aluminija v bližnjem Roču je 70 mojstrov, pri zagrebškem predstavništvu pa je zaposlenih 50 delavcev. Cimos ima nekaj avtomobilskih salonov na Hrvaškem in spada med tiste avtomobilске proizvajalce, ki so

cenjeni na tukajšnjem trgu. O tem prica tudi dejstvo, da je hrvaška policija svoj vozni park obnovila prav s Cimosovimi avtomobili.

V sedanjih zelo težkih in zapletenih poslovnih odnosih na Hrvaškem poslovanje ni enostavno, čeprav zaradi kakovosti in tradicije Cimos ne bi smel imeti problemov. Kljub temu pa hrvaški del tovarne zaradi pomanjkanja denarja ne posluje tako kot bi moral. Francoski Citroen je izplačilo plač hrvaških delavcev vezal na prodajo avtomobilov na Hrvaškem, pri tej pa se precej

zatika. Kupci namreč ne plačujejo blaga redno, tako da zasluženi denar ne pride pravočasno v Buzet. Prav zato se problemi v tem mešanem hrvaško-slovenskem podjetju množijo brez potrebe. Nekateri namigujejo, da kupci - hrvaška državna podjetja ali ustanove - namerno zavlačujejo izvrševanje svojih finančnih obveznosti ter se pri tem govarjajo na nerešene slovensko-hrvaške odnose.

Nehvaležno je napovedovati, ali so te spekulacije resnične, saj poleg pomanjkanja denarja tukajšnje Cimosove delavce močno vznemirja tudi sprememba lastništva. Z razliko od večine hrvaških podjetij, ki so že vstopila v postopek lastninske preobrazbe, se ta v mešanem slovensko-hrvaškem podjetju v Buzetu se ni začela. Hrvaški sklad za privatizacijo je nekajkrat preložil začetek procesa spremembe lastništva pri bu-

zetskem Cimosu, ceprav je za to že nekaj časa pripravljena vsa potrebna dokumentacija tako v Buzetu kot v Koprju.

Model privatizacije omenjenega podjetja, ki se uradno imenuje Cimos International, predvideva nastanek več manjših zasebnih podjetij, ki naj bi bila med seboj tehnološko povezana. S tem modelom soglašajo zaposleni v obeh državah, ceprav se zaradi številnih odprtih vprašanj v hrvaško-slovenskih odnosih nekateri bojijo, da se bodo pričakovanja delavcev izjalovila. Preobrazba je namreč zastala tudi pri drugih mešanih podjetjih na obeh straneh državne meje. Zaradi tega se odnosi med obema državama zapletajo, na dan pa so prisle tudi nekatere afere. Znan je primer Unionove pivovarne v Buzetu in koprškega Slavnika, ki sta presla v hrvaške roke, ceprav v zvezi s tem se zmeraj potekajo pravni spori.

Foto Ales Pavletic

Z osamosvojitvijo obeh držav so se poslovni odnosi med njima dramatično poslabšali. Mnogi krivijo »višje interese« in politiko, ki je brez potrebe zapletla odnose med Hrvaško in Slovenijo. V skladu s takšno logiko so navadno tudi skupna slo-

vensko-hrvaška podjetja postala predmet diplomatskih sporov med Zagrebom in Ljubljano, zaradi cesar se je tudi zgodilo, da je Union pravzaprav izgubil pravico do pivovarne v Buzetu, Slavnika pa do svojih avtobusov, ki jih je prevzel reski

Autotrans. Ali bo prišlo do podobne afere, ki jo bodo izzvale morebitne umetne gospodarske tegobe v buzetskem Cimosu, ki bodo se dodatno obremenile hrvaško-slovenske odnose, bo kmalu jasno.

Goran Moravček

**TRADICIONALNI NOVOLETNI KONCERT
SLOVENSkih DENARNIH ZAVODOV**

V dvorani Tripčevich praznični koncert z mariborskimi simfoniki in solisti

Tradicionalni novoletni koncert slovenskih denarnih zavodov v Italiji je letos prvič gostila mestna dvorana Tripčevich in to je nedvomno tudi prva pomembna novost te priljubljene pobude, ki se zgledno vključuje v podobne glasbene prireditve na prehodu leta. Drugo razveseljivo novost je predstavljal nastop simfoničnega orkestra Mariborske filharmonije. Dvorana Tripčevich, ki lahko sprejme okrog 930 poslušalcev, je bila za to priložnost do kraja zasadena in tudi razpoložena v njej je zgovorno pričalo o pomembnosti dogodka, kar je poudarila se prisotnost najvišjih predstavnikov mestnih uradnih oblasti od prefekta do kvestorja, skofije, trzaska občinske uprave v osebi odbornika za kulturo prof. Roberta Damianija, predstavnikov gledališča Verdi, izvoljenih predstavnikov slovenske manjšine od senatorja Bratine do podpredsednika deželnega sveta Budina, občinskih svetovalcev in zupanov okoljskih občin, zastopnikov trzaskih bančnih zavodov s predstavnikom Banche d'Italia na čelu, bančnih zavodov iz Gorice, Slovenije in s Koroške, generalnega konzula Jožeta Sušmelja in vodje komisije za zamejstvo v državnem zboru Jadranke Sturm-Kocjan v uradnem zastopstvu Republike Slovenije, predstavnikov slovenskih družbenih organizacij SKGZ s Klavdijem Palčičem in SSO Marijem Maverjem na čelu, osrednjih kulturnih gospodarskih ustanov in mnogih drugih predstavnikov slovenskega in italijanskega poslovnega in kulturnega sveta. Ker je bil koncert namenjen tudi goriskim Slovencem, mu je prisostvovalo tudi lepo stevilo goriskih rojakov.

Vsem je nekaj uvodnih besed naslovil predsednik bančne sekcije pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju g. Pavel Milic, ki se je za razumevanje mestne občine posebej zahvalil prisotnemu podzupanu in odborniku za kulturo prof. Damianiju, kakor tudi vodstvu gledališča Verdi za dodelitev dvorane. Iz njegovih besed, ki so izzevali kot vosčilo, pa je v slavnostno razpoloženo vendarle kanila tudi kaplja grenkobe, ker tokrat med soprireditelji kon-

certa ni bilo Kmečke banke v Gorici zaradi vsem znanih razlogov.

Da pa je ta moreci občutek vendarle stopil vsaj za dobri dve uri v ozadje, je poskrbel gostujoči orkester Mariborske filharmonije pod vodstvom dirigenta Urosa Lajovića in s sodelovanjem solistov: člana mariborske opere tenorista Branka Robinska in ruskega violinista Igorja Malinovskega. Koncert je bil sestavljen namenu primerno. Vključeval je priljubljena dela iz svetovne zakladnice simfonične, operne in operetne zvrsti s poudarkom na italijanskih, francoskih, slovenskih in nemško-avstrijskih skladateljih. Tako smo poslušali uverturo iz Rossinijeve opere Seviljski brivec, arijo Rudolfa iz Puccinijeve opere La Bohème, uverturo in arijo Don Joseja iz Bizetove opere Carmen in Sarasatejevo Fantazijo za violino in orkester po motivih iz opere Carmen, v drugem delu pa najprej uverturo iz Mihevčevega dela Vilinsko dete, Pesem Marjana iz Gregorčeve opere Melodije srca, uverturo iz Offenbachove opere La vie Parisienne, znano napolitansko pesem Core 'ngrato, Johanna Straussa Tritsch-tritsch polko, Oskarja Straussa Valčkov sen (Ein Walzertraum) in Johanna Straussa ml. uverturo iz znamenite opere-operete Netopir.

Komaj nekaj več kot pred letom ozivljeni in delujoči simfonični orkester Mariborske filharmonije,

ki ga sestavljajo pretežno zelo mladi instrumentalisti, se je predstavil kot simpatično in sproščeno delujoče glasbeno telo z lepo zvočnostjo in spevnostjo, zlasti se violinske skupine. Izkuseni dirigent Uros Lajović ga je spretno vodil tudi čez nekatere ceri in dosegel z njim prijetno melodične in ritmične učinke tako v simfoničnih uverturah kakor tudi v spremljanju solistov. Tenorist Stanko Robinsak je arije Rudolfa, Don Juana, Marjanovo pesem in Valčkov sen ter Cardillovo pesem Core 'ngrato, vse v izvornem jeziku, zapel s prijetno obarvanim in zvočno polnim glasom zlasti v srednjih in nižjih legah. Violinist Igor Malinovski je v Fantaziji za violino in orkester pokazal veliko mero tehničnega obvladavanja glasbila s suverenim nizanem virtuosističnih fines tako v hitrih kot v spevnih pasajah. Njegova mladostna zagnanost je zasencila kakšno nepreciznost in občasna ritmična neskladja z orkestrom, kar pa ni zmanjševalo učinkovitosti izvedbe.

Navdušenim aplavzom se je orkester se odzval z dvema ponovitvama in z njima učinkovito sklenil koncert, ki bo poslušalcem ostal v spominu kot prijetna glasbena napotnica v novo leto in kot dogodek, ki je se enkrat pomenljivo uveljavil slovensko narodnostno in družbeno komponento trzaska mesta. j.k.

GLEDALIŠČE ZA NAJMLAJŠE

Bolhin kašelj v italijanščini in slovenščini

TATJANA DOLHAR

Slovensko stalno gledališče in teater La Contrada stopata v novo leto s skupno pobudo. Trzaska publika si bo lahko ogledala dve različici iste pravljice pisateljice Fulvia Tomizze (na sliki), italijanska verzija je se na sporedu v dvorani Cristallo, slovenska premiera pa bo v trzaskem Kulturnem domu predvidoma sredi meseca. Obe predstavi je pripravila ekipa, ki jo je vodil režiser Boris Kobal, za scene je poskrbel Marjan Kravos, za kostume Fabio Bergamo, za glasbo Carlo Moser in za koreografijo Luciano Pasi-

ni. Predčasom je oblikovalce obeh predstav na delu obiskal avtor teksta Fulvio Tomizza, ki si steje v veliko čast, da je bilo njegovo delo povod za koprodukcijo.

»Res me veseli, da je Marko Kravos prevedel mojo pravljico najprej za otroški časopis Kekec, potem pa za gledališče in da je to sedaj osnova za sodelovanje, kar je vsestransko pozitivno. Sicer pa sem vedno skrbel za podobne kulturne izmenjave, verjetno je med temi bil največji podvig postavitev Martina Kacurja-Idealista v trzaskem Rossettiju in to v casih, ko so take pobude bile nekaj izrednega. Se danes se spominjam sprejema, ki smo ga bili deležni na gostovanju v Ljubljani in aplavza, ki je trajal celih 20 minut.«

Znani italijanski umetnik ima poleg številnih romanov za seboj tudi nekatere manj zahtevna dela. »Moje prve pravljice so nastajale takorekoc mimogrede, saj sem jih pisal najprej za hčerko, šele kasneje pa za objavo. Sedaj pa, ko je hčerka odrasla, mi je tako pisane za kratkocasje.«

Kako pa je nastala vaša pravljica Bolhe v operi?

»Večkrat sem se spraseval, kako se je med ljudskim izročilom pojavil rek, da tudi bolhe nadleguje kaselj. Poleg

tega pa sem v družbi igralcev in pevcev spoznal, kaj vse pomeni tem umetnikom glas in kako jih skrbi, da se v zimskih mesecih ne naležejo nahoda. Tako sem si zamislil zgodbo o bolhah, ki živijo v bližini nekega gledališča in prisostvujejo delu v operi. Poleg tega je to tudi lepa priložnost, da najmlajšim približamo svet lirike in opernega petja.«

S koprodukcijami in skupnim delovanjem popolnoma soglasa tudi režiser Boris Kobal, ki vidi prihodnost SSG v sodelovanju z italijanskimi gledališči. Sam je bil tudi pobudnik te koprodukcije. Gledališče La Contrada mu je ponudilo režijo teksta, on pa je predlagal, da bi se te postavitve lotili skupno. Tako je na avdiciji v gledališču Cristallo izbral primerne igralce, v slovenski verziji pa bodo nastopali razpoložljivi člani ansambla SSG in Sara Balde kot gostja:

To je za vaša druga koprodukcija, kajti sodelovali ste tudi postavitev Handkejevega

Cas, ko nismo vedeli nicesar drug o drugem z gledališčem Rossetti na letošnjem Mitterfestu. Zakaj mislite, da prihaja do večjega sodelovanja med gledališči ravno v tem času?

»Gotovo so spremembe v političnih vrhovih pripomogle k temu, toda tudi prej bi bilo nekaj takega možno. Pri teh stvareh je potrebna le politična volja. Sicer pa je Tomizzevi postaviti botrovalo dejstvo, da je Tomizza umetnik iz tukajšnjih krajev in da združuje v sebi svetove, ki se tu srečujejo.«

Kako pa je potekalo delo s tako raznoliko skupino?

»Rekel bi zelo dobro. Najprej smo imeli vaje skupaj, ker sem želel pripraviti dve identični predstavi, nato pa smo se locili. Toda kostumi, scena in glasba so skupni, tako da se bo razlikoval samo jezik. Sploh bi rad, da bi bili predstavi ena fotokopija druge.«

Svoboda bivanja na fotografijah

Na ljubljanskem sejmu so lani spomladi priredili tudi fotografski sejem z naslovom Fotostik. Uvrstili so ga v bogat program sejemskih prireditev. Na Fotostiku so trgovci in proizvajalci fotografskih aparatov in vsega, kar sodi zraven, dali na ogled svojo naj sodobnejšo ponudbo. Zato da bi med sirsjo publiko povečali zanimanje za ta sektor oz. predvsem za sejem, ki je njemu namenjen, so razpisali tudi natečaj na temo vino. Slike so bile kasneje razstavljene na sejmšču.

Podobno prireditev imajo v nacrtu tudi letos. Uvrstili so jo v sirsjo sejemsko prireditev Alpe Adria - Svoboda gibanja, ki bo na ljubljanskem gospodarskem razstavišču od 6. do 11. aprila. Fotografski sejem bo postavljen v poseben prostor in bo obsegal preko tisoč kvadratnih metrov površine.

Tudi za to priložnost so razpisali fotografski natečaj, ki ga skupno prireja sejemška ustanova in Društvo fotografskih delavcev Slovenije. Tokrat se bodo seveda fotografije morale

nanasati na zastavljeno temo svobode gibanja. Na razstavi lahko sodelujejo vsi poklicni fotografi in ljubitelji fotografije iz Slovenije in tujine. Vsak avtor lahko sodeluje s šestimi fotografijami v črno-beli ali barvni tehniki, ki naj ne bodo manjše od formata 24 X 30 cm in ne večje od formata 50 X 60. Morajo biti oddane pod sifro v zaprti kuverti in opremljene z naslovom avtorja ter naslovi fotografij. Poslati jih je treba na naslov »Ljubljanski sejem, Robova 14, 61000 Ljubljana, za g. Marko Stopar s pripisom: »Razstava fotografij Svoboda bivanja«. Zadnji rok za sprejem fotografij je 31. januar 1995.

Obvestilo je seveda namenjeno predvsem tukajšnjim fotografom, ki so, tako v Gorici kot v Trstu, združeni v dveh slovenskih fotografskih klubih. V preteklosti so naši fotografi že sodelovali na raznih natecajih, tudi v Sloveniji, in prejeli tudi laskava priznanja. Prav bi bilo, da bi sodelovali tudi na tokratnem natečaju. m.w.

Kanalska dolina leta '39 v deveti Gariupovi knjigi

Deveta knjiga duhovnika iz Ukeve Maria Gariupa je namenjena zgočemu vprašanju, ki obravnava obdobje, ko je leta 1939 veliko prebivalcev Kanalske doline izbralo nemško državljanstvo. O knjigi »Le opzioni per il Terzo Reich - Val Canale 1939« (Opcija za Tretji Reich - Kanalska dolina 1939), ter o obdobju, ko je v Evropi zagospodaril nacifasizem so spregovorili na večeru, ki ga je čedajska zadruga Dom, ki je zalozila Gariupovo knjigo, pripravila v Beneski palači v Naborjetu.

Kot je poudaril avtor, je knjiga nastala iz potrebe, da se osvetli se danes tabu tema v Kanalski dolini, ki je vezana na dogajanje pred drugo svetovno vojno, »ko je večina prebivalcev iz teh krajev, omamljenih od lažnih obljub nacistične propagande, izbrala nemško državljanstvo in se vključila v Tretji Reich«. S tem, ugotavlja Mario Gariup, se je zadal izredno hud udarec krajevemu prebivalstvu, v

prvi vrsti Slovincem, kar ima vidne posledice se danes.

Podrobno o teh vprašanjih je na predstavitvenem večeru spregovoril Sergio Dell'Anna, ki je prispeval uvodno misel za Gariupovo knjigo. O zgodovinskih dogodkih, ki so botrovali taksnim izbiram takratnega nacističnega vrha, pa je spregovoril Mauro Scroccaro, raziskovalec muzeja Risorgimento iz Trenta. Ravnatelj Visje teoloske sole v Vidmu Marino Qualizza pa je ob pomembnem prispevku, ki ga knjiga nudi pri osvetljevanju polpretekle zgodovine Kanalske doline, izpostavil se hvalevredno delo Maria Gariupa, avtorja kar devetih knjig, ki govorijo o stvarnosti v tem severnem predelu zamejstva.

Na večeru, ki se ga je udeležilo res enkratno stevilo obiskovalcev, tako da jih veliko sploh ni utegnilo priti v dvorano, sta spregovorila se Ali Oman, ki je večer povezoval, ter župan iz Naborjeta Stefano De Marchi. Kulturni spored pa so

oblikovali člani moškega pevskega zbora iz Zabnic (peli so v treh jezikih) ter člani lovske družine iz Kanalske doline. Uvodne strani Gariupove knjige obravnavajo zgodovinska dejstva, ki so pripeljala do nesrečnega leta 1939. Dobrašen del knjige pa opisuje podtalno in lažno nacistično propagando, sibe reakcije nanjo, vlogo Cerkev ter odnos, ki ga je do tega dogodka imelo slovensko prebivalstvo. Pisec opominja na prepoved verske vzgoje v slovenskem jeziku in na splošno hudo nasprotovanje vsemu, kar je bilo slovensko.

Spomniti velja, da je Mario Gariup prvo knjigo napisal leta 1986, ko je obravnaval stvarnost Ovcje vasi. Sledile so knjige Comunitas Conica, slovenski prevod knjige o Ovcji vasi, delo o župnikih iz Ukeve, Svetišče na Sv. Visarjih, Dipalja ves, »La Val Canale fra le due guerre mondiali« ter Pripoved o koreninah beneske vasi Topolovo.

Rudi Pavšič

NA KRATKO

Brandauerjev film po knjigi Thomasa Manna

BERLIN (dpa) - Vec kot 60 let po nastanku pripovedi Thomasa Manna Mario in carovnik (Mario und der Zauberer) se je igralec in režiser Klaus Maria Brandauer po njem odločil posneti film. Njegovo predvsem v koncu spremenjeno verzijo srhljive pripovedi o poletnih počitnicah nemškega pisatelja Bernharda Fuhrmanna in njegove družine v nekem italijanskem letoviscu, so v Nemčiji začeli prevajati decembra lani. Vlogo pisatelja je Brandauer namenil Angležu Julianu Sandсу, naslovno vlogo pa Pavlu Grecu, ki po njegovem mnenju posebej nedolžnost.

Neuspelo snemanje Emila Kusturice v Bolgariji

SOFIJA (dpa) - Bosanskemu režiserju Emilu Kusturici (Arizona Dream) je spodletelo pri načrtu, da bi svoj novi film Underground (Podzemlje) posnel v Bolgariji. Kusturicinega namena, da bi snemanje zaključil do božiča, po podatkih bolgarskih novinarskih agencij zaradi neplačanih računov za kovinska ogrodja, ki jih je potreboval pri izdelavi filma, ni bilo mogoče urediti. Njegovi snemalni ekipi in 650 statistikom so zaradi izostalega plačila v višini 11 milijonov levov prepovedali dostop do kraja snemanja v Plovdivu, drugem največjem bolgarskem mestu. Casopis Demokracija je razloge za neuspeh Kusturicinih načrtov samokritično opisal kot »čisto balkanske«.

Prodali so Malteškega sokola

NEW YORK - Malteškega sokola, enega od dveh, ki so jih uporabljali v filmu z istim naslovom s Humphreyem Bogartom v glavni vlogi, so za 398 tisoč dolarjev prodali na dražbi v New Yorku. Patiniran bronasti kipec, ki mu je dodano železo, ima dve zarezi na levi strani glave in vratu. Dobil jih je po »filmski dolžnosti«, ko je igralec Sidney Greenstreet odkrutil v filmu del kipca, da bi se preprical, ali je res narejen iz zlata. Drugega sokola, ki je nastopal v filmu, je v osemdestih letih kupil nek losangeški zoboizumnik za 20 tisoč dolarjev. Kot zanimivost povejmo, da naslavljena verzija Malteškega sokola z Bogartom ni prva filmska verzija romana Dashiella Hammetta. Dve so posneli že leta 1931 oziroma 1936 - slednji je bilo naslov Satan met the Lady. Bogartova verzija je bila režijski prvenec za Johna Hustona (oceta Angelice Huston), ki je za film napisal tudi scenarij. V eni od cameo vlog se je pojavil Johnov oče Walter. (I. P.)

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 26. 12. 94 do 1. 1. 95)

Prednovoletno vzdušje je zelo blagodejno vplivalo na obisk v Ljubljanskih kinematografih v preteklem tednu. Ne samo, da je skupno število gledalcev za 5.031 ali 20, 41 odstotka višje kot zadnjic, se bolj zanimivo je, da teh števil niso »pridelali« novi filmi, saj smo imeli le dva predpremierna filma s skupaj le šestimi predstavami, tako da nista mogla dosti vplivati na skupni seštevek: Intervju z vampirjem se je sicer izjemno dobro odrezal (498 gledalcev in 298.800 SIT na silvestrski predstavi), Izgnanec pa precej slabše (111 gledalcev in 66.600 SIT na 5 predstavah). Med filmi na lestvici se skoraj vsi (razen Sunda in Predbožicne more) lahko pohvalijo s porastom števila gledalcev. Najbolj zanimivi pa so tisti naslovi, ki so večje število gledalcev zabeležili kljub manjšemu številu predstav: Levji kralj je tako imel 9 predstav manj kot zadnjic, gledalcev pa je bilo kar 2.029 ali 67, 23 odstotka več; Policijska akademija VII je prav tako pri devetih predstavah manj privabila 262 ali 13, 7 odstotka več gledalcev (tolikšna obiskavnost tega filma pri nas je prav nenavadna, se posebej glede na slab obisk drugod in glede na skromen rezultat Policijske akademije VI, ki je imela v Ljubljani vsega 2.939 gledalcev); Tri zaljubljena srca so pri starih predstavah zbrala 154 ali 16, 24 odstotka več gledalcev; Resnicnim lazem se je pri dveh predstavah manj uspelo ponovno rebiti na lestvico, ogledalo pa si jih je 242 ali 30 odstotkov gledalcev več.

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga št. gledalcev in tretja bruto izkupiček v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanj skupni seštevek predstav, gledalcev in izkupička.

1. Neposredna nevarnost / Karantanija film	36 (57)	6.339 (10.090)	2.974.000 (4.819.500)
2. Levji kralj / Cenex	14 (156)	5.047 (33.655)	2.409.600 (3.850.600)
3. Ljubezen v troje / Continental Fun	20 (30)	4.373 (5.918)	2.080.200 (2.852.700)
4. Sam z očetom / Karantanija film	20 (31)	3.013 (3.912)	1.432.700 (1.882.200)
5. Policijska akademija VII / Lj. kinematografi	13 (52)	2.173 (6.552)	1.017.800 (3.176.200)
6. Cudez za 34. ulici / Continental Fun	17 (46)	2.083 (5.071)	990.500 (2.460.400)
7. Tri zaljubljena srca / Fun-Mladina film	13 (63)	1.102 (4.735)	528.400 (2.294.900)
8. Resnicne lazi / Karantanija film	17 (167)	1.048 (31.380)	524.000 (15.331.000)
9. Predbožicna mora / Cenex	22 (72)	1.001 (3.471)	569.800 (2.009.400)
10. Sund / Carnium Trade	4 (80)	695 (18.139)	322.500 (8.816.700)

Igor Kernel

Rojen, da igra junake, toda...

Harrison Ford tesar v prostem času

LJUBLJANA - Ustvarjalci Neposredne nevarnosti z režiserjem Philipom Noycom (Nevarno morje, Vročica) na celu so imeli težko nalogo. Ustvariti vsaj tako dober akcijski triler, kot so Patriotske igre, v katerih je Harrison Ford prvič upodobil junaka romanov Toma Clancyja, analitika CIE Jacka Ryana. Rezultat - zadana naloga se jim ni posrečila. Neposredna nevarnost je strogo povprečen film z do obisti razvlečeno zgodbo, ki ujame nekaj ritma in se razvije v napeto pripoved sele proti koncu, ko stopi v ospredje »najboljša stvar« filma - Willem Dafoe (Platoon). Vmes pa doživite polno deja vujev o tem, kako skorumpirana je ameriška politika in kako se vedno najde nekaj posameznikov, ki verujejo v pravičnost in vse ostale vrline, potrebne za boljši jutri.

Z Jackom Ryanom smo se na filmskem platnu sicer prvič srečali v odličnem Lovu na Rdeči oktober Johna McTiernana (Umri pokončno, Zadnja velika avantura), kjer je rusko podmornico Rdeči oktober kot Ryan zasledoval Alec Baldwin (Pobeg). Vlogo Ryana so se takrat (1990) ponudili Fordu, ki pa je snemal Nedokazano krivdo, in Kevinu Costnerju (ta je pa snemal Pleše z volkovi). Skoda, saj je v Lovu na Rdeči oktober v vlogi ruskega kapitana, ki z Rdečim oktobrom prebегne k Američanom, blestel Sean Connery. Ford in Connery pa sta se kot

zelo uspešen in duhovit par izkazala že v filmu Indiana Jones in zadnji krizarski pohod, zato bi bila gotovo zadetek v crno tudi v Rdecem oktobru. Clancy, mimogrede, z menjavo Baldwin - Ford ni bil zadovoljen. Harrison je po njegovem mnenju za vlogo Ryana prestar.

Prestar ali ne, krivde za slabo, a komercialno zelo uspešno Neposredno nevarnost ne nosi Harrison Ford, ki je svojo vlogo odigral povsem korektno. Harrison je pač rojen, da igra junake. Z njimi se je celo »specializiral« za trilogije, ki so se kot po tekočem traku uvr-

scale med najbolj gledane filme vseh časov. V znanstvenofantastični trilogiji Geoga Lucasa Vojna zvezd - Imperij vrača udarec - Jedijska vrnitev je igral pogumnega vesoljskega bojevnika Hana Sola, v treh filmih Stevena Spileberga - Lov za izgubljenim zakladom, Indiana Jones in Tempelj usode ter Indiana Jones in zadnji krizarski pohod, pa z bičem oboroženega arheologa, ki sovraži kače in naciste Indiana Jonesa. Čeprav je Harrison znameniti bic in usnjeni jopič Indiana Jonesa ponaril muzeju, iz ZDA sporočajo, da s Spielbergom načrtujeta četrt pustolovščino zagnane arheologa.

Poleg omenjenih trilogij in dveh vlog Jacka Ryana so imeli večji uspeh pravzaprav samo se trije Harrisonovi filmi: Blade - runner (1982) Ridleyja Scotta je takoj postal znanstvenofantastična klasika, s Pričo Petra Weira (1985) si je prislužil prvo (in edino) nominacijo za oscarja, največja uspešnica med »ne-trilogijami« pa je izvrsten triler

Harrison Ford ima kar precej prostega časa

Begunec (1993) režiserja Andrewa Davisa. Kadar njegovi liki niso junaki, pozrtvovalni in pravični, Harrisonovi filmi pred napol praznimi dvoranami. To se je zgodilo z Obalo moskitov (1987) v režiji Petra Weira. V filmu je Harrisonovega sina igral pokojni River Phoenix, ki je v filmu Indiana Jones in zadnji krizarski pohod upodobil mladega Indiana Jonesa in Franticom (1988) Romana Polanskega. Istega leta je nato samo malce več kot statiral odličnima Sigourney Weaver in Melanie Griffith v relati-

vno uspešnem Delovnem dekleto, bil čez dve leti presustniški moz, obtožen umora, v Nedokazani krivdi, najbolj neopazno pa je minila njegova vloga v filmu Regardnig Henry (1991). Med njegove zgodnejše filme sodijo Ameriški grafiti Geoga Lucasa ter Prisluskovanje in Apokalipsa zdaj Francisa Forda Coppole. Debitiral je leta 1966 v filmu Dead on a merry-go-round. Harrison v prostem času - tega ima precej, saj ponavadi posname samo en film na leto - najraje tesari.

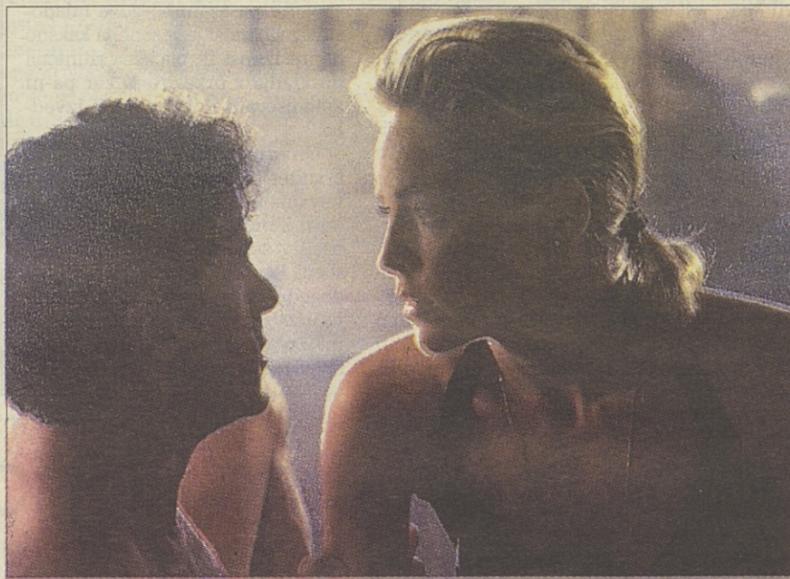
Irena Pirman

NOVO V KINU

Specialist

The Specialist, triler, scenarij Alexandra Seros, režija Luis Llosa, igrajo Sylvester Stallone, Sharon Stone, James Woods, Rod Steiger in Eric Roberts, Warner Bros., distribucija Warner in Ljubljanski kinematografi, premiera jutri v Ljubljani v kinu Siska in kinu Union ter v Domalah.

V Specialistu prvič skupaj igrata dve najbolj »vroci« hollywoodski zvezdi - seks bomba Sharon Stone in zvezda akcijskih filmov Sylvester Stallone. Sharon Stone je May Munro, ki specialista za eksplozive Raya Quicka (Sylvester Stallone) zaplete v smrtonosno igrano, da bi uresnicila svoj maščevalni načrt. S pomočjo svojih carov se približa mafijški družini Joeyja Leona (Rod Steiger), ki je pred mnogimi leti, ko je bila May se deklica, dal umoriti njena starša. Zdaj je čas, da s svojim arogantnim sinom Tomasom (Eric Roberts) plačata za svoj zločin. Tu je se plačanec Ned Trent (James Woods), ki jima je blizu, ob tem pa je tudi nekdanji Rayov partner s katerim imata se nekaj nepravilnih računov. May omreži Raya in v miamijski soparni tropski vročini se med njima in vplivnim kubansko-ameriškim mafijškim sefom, njegovim sinom in najetim morilecem vname napet boj. Eksplozije, v katerih umirajo Mayjini sovražniki se vrstijo, toda tudi njej ne gre povsem zaupati... (V. R.)

Dve zvezdi - Sharon Stone in Sylvester Stallone - v akcijskem trilerju Specialist

Henry (Scott Bairstow) in njegov zvesti Beli ocnjak novim pustolovščinam naproti

Beli ocnjak 2 - Legenda o volku

White Fang 2: Myth of the White Wolf, mladinski pustolovski, scenarij po literarni predlogi Jacka Londona David Fallon, režija Ken Olin, igrajo Scott Bairstow, Charmaine Craig, Alfred Molina in Geoffrey Lewis, Walt Disney Pictures, distribucija Cenex, premiera jutri v Ljubljani v kinu Bežigrad.

V nadaljevanju Disneyjeve uspešnice Beli ocnjak iz leta 1992 se podjetni Henry Casey (Scott Bairstow) s svojim vdanim Belim ocnjakom, krizancem med psom in volkom, odpravi na brezskrbno potovanje v civilizacijo, ki se sprevrže v nenavadno srečanje z miroljubnim indijanskim plemenom Haidov. Pleme, ki živi v nedotaknjeni gorski dolini ogrožajo dobickarji. Henryja in njegovega psa starodavne prerokbe tega ogroženega plemena povedejo v nevarni svet pustolovščin, spleten iz legend in krute resničnosti, v katerem zvesti Beli ocnjak za sestradano pleme in svojega ljubljene gospodarja vedno znova tvega svoje življenje. Ustvarjalci filma so ob pomoči etnologov in rezbarjev plemena Haida - cigar pripadniki se vedno živijo na severozahodni obali Pacifika, v bližini Vancouvra - rekonstruirali izvorno haisko vas z značilno »dolgo hiso« in totemi. V filmu se tako prepletata mitologija, verovanja in izročila haiskega ljudstva s se živo legendo o Belem volku. (V. R.)

GLEDALIŠČE / RECENZIJA GLEDALIŠKE PREDSTAVE DOM BERNARDE ALBA

Mehka režija prostora in časa

LJUBLJANA - V ljubljanski Drami je 2. decembra gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja s predstavo Dom Bernarde Alba Federica Garcie Lorca. Igrale so Stefanija Drolc (Bernarda), Mihaela Novak (Maria Josefa), Judita Zidar (Angustias), Bernarda Oman (Martirio), Maja Sever (Adela), Petra Govc (Magdalena), Tanja Dimitrievska (Amelia), Iva Zupancič (Poncia). Predstavo je režiral Bojan Jablanovec, sodelovali so Diana Koloini (dramaturgija), Joze Logar (scena), Meta Sever (kostumi), Jelena Marković (flamenko).

Andaluzijski pesnik in dramatik Federico Garcia Lorca je »dramo žensk v španskih vaseh« Dom Bernarde Alba dokončal v zadnjih mesecih svojega življenja. Ko so ga v začetku državljanske vojne, avgusta 1936, ustrelili, je bilo vroče, tako kot v domu Bernarde Alba, ko se je v smrt pognala ena od Bernardinih hčera. V sirsem smislu drama napada tradicijo moralne casti, v bolj osebni smislu pa izdaja slutnjo umetnikove usode. Ustvarjalnemu geniju je nasilni režim iztrgal življenje, s po-

dobno usodnostjo je avtor zaznamoval tudi vse dramske karakterje.

Zaradi osemletnega zalovanja, ki ga Bernarda zahteva, so želje petih samskih deklet v naprej obsojene na neizpolnitev, na izprijenost, blaznost ali smrt. Za domaćimi opravili se odvija nevarni vrtinec zatiranih strasti. Ko do uses pride vest o moskem, ki naj bi ga poročila Angustias, se med drugimi razbohota polno sovražnega cinizma, zavisti in zlobnega zalezovanja. Zatajevana živčna vzburlanost se razreši, ko

Iva Zupancič kot Poncia

grda in pohabljena Martirio odzvene Pepa Romana, najstarejši in najbogatejši namenjenega moskega. Lepa Adela, kateri je na skrivaj pripadal, se pozone v smrt Bernarda, ki ni hotela »gledati v hčerina srca«, znova prepove jok, prisega na hčerino čistost in razglasi žalovanje.

V mehki režiji prostora in časa so pod površino subverzivno dozirani dramaturški vrelci različnih jezikovnih nabadal. Skrbno izbrani znaki, palica, vrči vode, prerezan petelinov vrat in blodna mati v poročni obleki se dodatno poudarjajo obsedenost, ki je plod prisile, v kateri je treba vsako čustvo zadusiti. Cetudi se dramski lok vrti okoli odsotnega moskega, vsaka od igralk v okviru kolektivnega videza dobi možnost, da se notranje izoblikuje. Dvojnost osebne-

grda in javnega najmočnejše izostril lik Bernarde. Ostale ne morejo enakovredno parirati obema stranema. Adela se hoče rešiti s plesom, Martirio s trupom, Angustias z nesrečnostjo, Magdalena z odsotno vdanostjo, Amelia z neizoblikovanim pritrjevanjem in Poncia z govoricami zunanega sveta. Temno krojeni kostumi in rahla maska sledijo predpisani bledikavosti. Trenutke pokopanega erosa spretno podzigajo komaj slišne pesmi in hrzanje zrebca.

Igralska zasedba in umetniška ekipa sta se skozi očisceni realizem od dalec - v bližini jim je primanjkovalo notranje vsebinsko nabite preciznosti - približali metaforičnosti Lorcine poetične domisljije, njenemu navdihu in svobodi.

Sonja Dular

PREGLED LIKOVNE UMETNOSTI V LETU 1994 (1)

Leto Novega krila, prvega U3 in zlasti številnih retrospektiv

LJUBLJANA - Ob izteku leta je v navadi pripravljati in objavljati najrazličnejše preglede in proglašati najrazličnejše »naj« osebnosti in »naj« dogodke. Tudi ta prispevek ne bo prav nič odstopal od tovrstnih podvigov, posvečen pa bo likovnemu področju v minulem letu, letu 1994. Če se se enkrat sprehodimo po likovnih dogodkih med njegovim rojstvom pred letom in neizogibno smrtjo pred nekaj dnevi, se nam, tako kot je menda navada - namreč ta, da se tik pred smrtjo v nekaj hipih pred očmi naslika in odvrti vse življenje in vsi dogodki v njem - pokaže, da se je v njem zgodilo marsikaj pomembnega, da je prineslo nekaj novosti in da so nekateri dogodki, ki so bili napovedani, izostali...

Leto, od katerega smo se pravkar poslovili, je na likovnem področju prineslo kar nekaj novosti in pomembnih projektov, po katerih si ga bomo gotovo zapomnili.

Najpomembnejša prostorska pridobitev v minulem letu je gotovo prizidek kar nekaj novosti in pomembnih projektov, po katerih si ga bomo gotovo zapomnili. Najpomembnejša prostorska pridobitev v minulem letu je gotovo prizidek kar nekaj novosti in pomembnih projektov, po katerih si ga bomo gotovo zapomnili. Najpomembnejša prostorska pridobitev v minulem letu je gotovo prizidek kar nekaj novosti in pomembnih projektov, po katerih si ga bomo gotovo zapomnili.

bodo spomladi sledile se ambiciozno zastavljene razstave.

Nasa druga osrednja ustanova, Moderna galerija, je lani izstopala s kvalitetnim programom, v katerem so pripravili kar štiri organizacijsko zahtevne velike retrospektive (OHO, Jakob Savinsek, Maksim Sedej in Fran Krasovec), poleg teh pa še najpomembnejšo lansko novost - U3, prvi trienale sodobne slovenske umetnosti, ki je prikazal prerez aktualnih trendov na domačem likovnem področju skozi dela 30 avtorjev po izboru selektorja dr. Tomaža Brejca. Moderna galerija je med vsemi razstavišči pripravila tudi najprivlačnejše poletne projekte, ki so nekoliko omilili poletno mrtvilo v prestolnici (tu lahko omenimo Narodni muzej, ki je svojo stalno zbirko za javnost zaprl in prenavljal ravno v času dopustov, ko bi vanj se utegnil zaiti kak tuj obiskovalec, a to ni pomembno...). Poleg U3 so za poletne dneve pripravili se prenovljeno stalno zbirko, študijsko razstavo Marij Pregelj - risba v sliki Nadje Zgonik in učinkovito instalacijo Zmaga Lenardica v Mali galeriji. Moderna galerija je lani pripravila tudi veliko predstavitev tujih avtorjev, med katerimi lahko izpostavimo Antonya Gormleya in Anisha Kapoorja.

Med drugimi bolj ali manj obseznimi retrospektivami pregledi se spomni predvsem pregledov del Rudolfa Kotnika v Umetnostni galeriji v Mariboru, Franceta Persina, Tomaza Krzisnika in Klavdija Tutte v Mestni galeriji Ljubljana ter Draga Hrvackega in Danila Jejcica v MGLC. Med skupinskimi retrospektivnimi pregledi

velja izpostaviti poskus pregleda južnoprimorske likovne umetnosti 20. stoletja v Pokrajinskem muzeju Koper in predstavitev generacije 82 v Umetnostni galeriji v Mariboru.

Najambicioznejši in najrazkosnejši domaći projekt v letu 1994 je bil 3. grafični bienale Otočec - Novo mesto, ki je poleg pregleda aktualne grafike prinesel se vrsto razstav domačih grafikov, poleg teh pa se razstavi Rembrandtovih in Picasovih grafik iz slovite dunajske Albertine. Najambicioznejši domaći projekt, ki so ga lansirali v orbito, imenovano Evropa, kjer se gostuje, pa je razstava Von uns aus, na kateri so zastopana dela, ki kažejo pregled slovenskih likovnih naporov zadnjih 25 let.

V preteklem letu so med inflacijo likovnih nagrad, ki omogoča, da se domala vsak izmed nekaj več kot šeststo podanikov Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov ponaša s kako nagrado te ali one likovne kolonije ali bienala tega ali onega zaselka, podelili tudi tradicionalna pomembna domaća odličja. Prešernov nagajec je postal Andrej Jemec, nagrado Prešernovega sklada pa je prejela Marjetica Potrc. Najvišje strokovno priznanje, Jakopičev nagrado, je prejel Lojze Logar, Rembrandove cekine, ki se sicer ne morejo ponašati s tako tradicijo kot druge nagrade, pa so prejeli Zdenka Zido, Matjaz Pociavsek in Andraz Salamun. Med pomembnimi nagradami, ki jih podeljujejo na obseznih projektih, je veliko nagrado 3. bienala slovenske grafike Otočec - Novo mesto prejel Bogdan Borcic, Majskega salona pa Joze Slak.

Lani sta na slovenskih tleh prejela (za nas) pomembni nagradi dva slovita tuja umetnika (seveda se podelitev osebno nista udeležila): Katalonec Antoni Tàpies evropski Grand prix za grafiko na otvoritvi 3. bienala slovenske grafike in Avstrijec Arnulf Rainer Grand prix risbe Alpe Adria v ljubljanskem MGLC.

Vojko Urbancic
Nadaljevanje jutri

Stefanija Drolc kot Bernarda

Društvo za sodobni ples tudi uradno registrirano

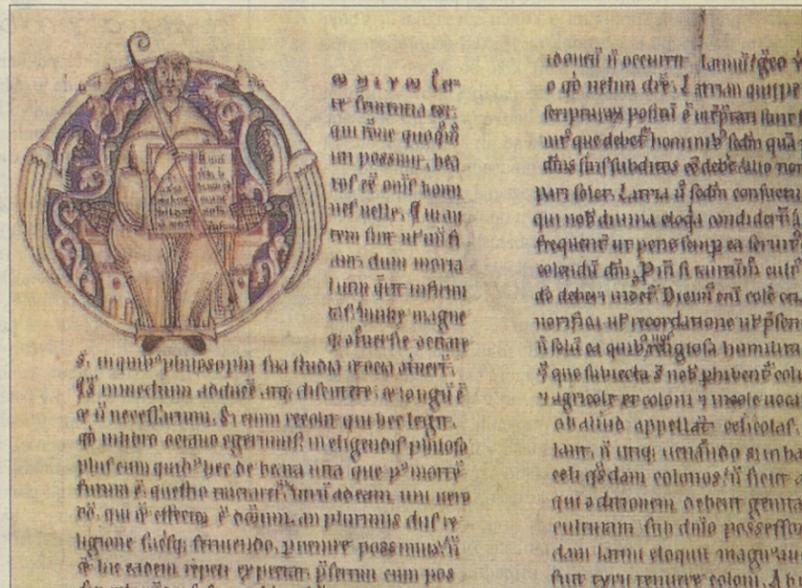
LJUBLJANA - Društvo za sodobni ples, maja ustanovljeno strokovno društvo aktivnih ustvarjalcev sodobnega plesa na nacionalni ravni, je od oktobra pri Ministrstvu za notranje zadeve tudi uradno registrirano.

Ustvarjalci sodobnega plesa so ga ustanovili zaradi potrebe po institucionalni in organizacijski povezavi in uveljavitvi v širšem slovenskem prostoru, saj je bil obstoj sodobnega plesa v Sloveniji kljub dolgoletni tradiciji in raznoliki produkciji vedno znova odvi-

sen od pobud posameznikov. Med glavnimi nalogami društva, ki ima trinajst članov, je zagotovitev stalnega prostora za uprizarjanje sodobne slovenske plesne produkcije, ustanovitev ustrezne izobraževalne strukture (srednje sole in akademije) in organizacija festivala, predvsem pa zastopanje interesov članov. Dejavnost društva je torej v širšem smislu usmerjena k ozavescaju pomena tradicije sodobnega plesa v slovenskem prostoru in k povezovanju in sodelovanju s sorodnimi društvi,

zvezami in institucijami. V ožjem strokovnem smislu pa je usmerjena k določitvi kriterijev sodobnega plesa in povezovanju vseh profesionalnih ustvarjalcev s tega področja. Predsednica društva je Ksenija Hribar, med člani pa so tudi Matjaz Faric, Sinja Ozbolt, Tanja Zgonc in Maja Milenović-Workman. Društvo ima prostore v Slovenskem gledališkem in filmskem muzeju, dodatne informacije pa so na voljo vsako sredo med 15. in 17. uro, telefon 061 210-142.

(V. R.)

Lani smo lahko v Ljubljani videli najdragocenejše stiške rokopise

ČEČENIJA / MEDVED SI LOMI ZOBE

Grozni (še) ni Vukovar

Vladne enote srdito branijo predsedniško palačo

GROZNI (Reuter, dpa) - Ruska ofenziva na čečensko glavno mesto se potaplja v mocvirje. Čečeni so včeraj uspešno odbili napade na predsedniško palačo v središču Groznega. Čečenski voditelj Džohar Dudajev je Moskvi ponudil pogajanja o izpustitvi zajetih ruskih vojakov in prekinitvi ognja, vendar se ni dobil odgovora.

V Moskvi trdijo nasprotno. Po njihovih podatkih so zvezne enote v noči s ponedeljka na terek zavzele vse ključne točke v mestu in uničile deset čečenskih oklepnih vozil. Sergej Kovaljev, ruski varuh človekovih pravic, ki je že od začetka napada na uporno kavkasko republiko v

čečenski prestolnici, vesti iz Kremlja posredno zanika, ko govori o truplih ruskih vojakov na cestah in o tem, da ruska vojska ne nadzira ne mesta ne katerekoli stavbe v središču Groznega. Čečenski voditelj Džohar Dudajev je Moskvi ponudil pogajanja o izpustitvi zajetih ruskih vojakov in prekinitvi ognja, vendar se ni dobil odgovora.

Zahodni diplomati omarhujejo - Moskvi ne morejo nuditi podpore, saj je kavkaska epizoda terjala preveč življenj, obenem pa si Rusije ne upajo obsoditi, ker bi to poslalo tako napete odnose s se vedno nezamisljivo velesilo.

Položaj v Čečeniji

- Rusom po treh dneh ofenzive ni uspelo zasesti Groznega.
- Iz kleti porušene stavbe v Groznm je bilo rešenih več otrok, ki so jih nato odpeljali na zdravljenje v Modok.
- Čečeni so v Groznm uničili več kot sto ruskih tankov in oklepnih vozil.

Boji na meji

MOSKVA (AFP) - Agencija Itar-Tass je sporočila, da je bilo v obmejnem spopadu, ki je izbruhnil med ruski vojski in pripadniki islamistične tadžiske opozicije na afganistansko-tadžiki meji šest mrtvih in več ranjenih. Agencija Interfax je po pričevanjih obmejnih stražarjev sprva poročala o starih mrtvih ruskih vojakih - blindirane ruske izvidnice, ki naj bi jih pobile »oborožene skupine, ki so prisle iz Afganistana« na obmejnem območju Gorskega Badahšana. V Tadžikistanu je trenutno približno petnajst tisoč vojakov, večinoma Rusov, ki naj bi preprečili napade islamistične opozicije. Ta se je zatekla v Afganistan, ker nasprotuje tamkajšemu novokomunističnemu režimu. V spopadih, kot je včeraj sporočila agencija Itar-Tass, je bilo deset mrtvih, med njimi šest vojakov iz 201 motorizirane divizije, devetnajst pa so jih odpeljali v bolnišnico v Dusanbeju, po tem ko so ti v noči iz nedelje na ponedeljek popili večje količine šampanjca, ki je vseboval smrtonosni cianid. Poveljnika oklepnega bataljona omenjene divizije pa je v petek zvečer v središču Tadžiske prestolnice ustrelil neznanec.

Televizijske oči so Rusom pokazale nov zorni kot čečenske zgodbe

MOSKVA - S pomočjo televizije je vojna v Čečeniji prodrla tudi v domove Rusov. Krvavi televizijski posnetki trupel ruskih vojakov bodo predsednika Borisa Jelcina prisilili, da bo moral zelo hitro poiskati rešitev za čečenski vozel. Spopadi, ki so izbruhili po 11. decembru, so bili do ponedeljka za večino Rusov slejkoprej daljno vojsko podjetje, katerega namen je stopiti na prste »čečenskim banditom«, kot se je glasila splošno sprejeta uradna oznaka Moskve, ki je v tem kavkaskem ljudstvu videla predvsem »mafijko združbo«.

Medtem ko so uradna obvestila o spopadih v Čečeniji in s tem tudi edine informacije, ki so jih povprečni gledalci in poslušalci lahko videli in slišali, govorile o uspešnem napredovanju do skorajšnjega zavzetja čečenske prestolnice, so bili Rusi v ponedeljek osupli zaradi številnih trupel ruskih vojakov, ki ležijo po ulicah Groznega, in številnih uničenih tankov. Po predvajanju posnetkov, ki jih je televizija posredovala brez komentarja in v spremljavi mile glasbe, Boris Jelcin lahko pričakuje izjemno ostre reakcije javnega mnenja, saj so spomini na afganistansko vojno se vedno zivi in boleci.

V ponedeljek so prvič uradno sporočili, da je bilo v Groznm uničenih več deset ruskih oklepnikov in zazganih več tankov. Sobotni uradni podatki o številu mrtvih ruskih vojakov so govorili o enainšestdesetih mrtvih, to

da cedalje številnejša pričevanja so v ponedeljek to število povečala na nekaj sto. V novoletni poslanici je ruski predsednik znova poudaril svojo odločnost za uporabo sile v odgovor na čečensko odcepitev. S tem se je zanesljivo napolnil v smeri vojske in politične logike, ki jo bo moral neizprosno prehoditi do konca. Izjalovljeni naskok na Grozni pretekli konec tedna je razkril vso odločnost čečenskih borcev za neodvisnost, hkrati pa omejeno sposobnost ruskih čet za poulične boje, čeprav so številčno in po moči orožja v veliki premoci. Zdi se, da je bila včerajšnja nova ofenziva neizogibna; vsako podaljševanje vojskih operacij bi namreč se bolj postavilo pod vprašaj odgovorne osebnosti za čečenski vojski pohod - obrambnega ministra Pavla Gračeva in notranjega ministra Viktorja Jerina - tembolj zato, ker se zdi, da je Boris Jelcin svojo usodo izročil izključno v njune roke.

Eden od zahodnih diplomatov se je včeraj začudil, ker sta se s političnega prizorišča izvršne in zakonodajne oblasti, in sicer v trenutku, ko se je zdelo, da so vse rešitve v rokah ruskega varnostnega sveta, poniknili kar dve ključni osebnosti - premier Viktor Cernomiršin, ki v svoji novoletni poslanici čečenskega konflikta sploh ni omenil, in predsednik dume (spodnjega doma ruskega parlamenta) Ivan Ribkin, ki v ponedeljek ni hotel ugoditi zahtevi številnih poslancev o sklicu izrednega zasedanja par-

lamentu, ki naj bi nemudoma razpravljal o čečenskem vprašanju. Televizijski posnetki so pršli se kako prav silam na ruskem političnem prizorišču, ki jim je Jelcin trn v peti.

Opozicija, kjer je zbrana večina nekdanjih borcev za demokracijo in reformatorjev, se doslej ni bila sposobna učinkovito organizirati. Zdjaj pa bo - podobno kot organizacije za obrambo človekovih pravic - vsak dan znova lahko stopnjevala svoje izjave, shode in manifestacije. Ruski predsednik mora hiteti z razpletanjem čečenskega vozla tudi zato, da bo zavrl narasčajooce kritike Zahoda, ki so se prejšnji teden o čečenskem spopadu zadržano ponavljale, »da gre za notranjo zadevo Rusije«. Televizijski posnetki, ki so razkrili razdejanje, ki so ga bombe povzročile med civilnim prebivalstvom, so se sprožili prve proteste. V petek so veleposlaniki evropske trojke ministrom za zunanje zadeve poslali sporočilo, ki se zavzema za mirno rešitev čečenske vojne.

S prihodom številnih televizijskih in novinarskih ekip iz vsega sveta v Grozni, bodo sprožili prizori smrti in trpljenja samo še okrepile tudi druge proteste. Kritikam, ki so se doslej nanašale le na okrutnost ruskega vojskega posega in kršitve človekovih pravic, so se zdaj pridružile tudi ZDA z grozjo o zamrznitvi gospodarske pomoči Rusiji, medtem ko Evropa se preučuje možnost diplomatskega posega.

Bertrand Rosenthal / AFP

NOVICE

Sporazum v Šri Lanki

KOLOMBO - Včeraj je srilanska vlada s tamilskimi separatisti podpisala sporazum o koncu sovražnosti. Vodja vladne delegacije je povedal, da je zdaj od predsednice Candriko Kamaratunge odvisno, kdaj bo sporazum začel veljati. Tudi vodja delegacije tamilskih Tigrov Velupillai Prabhakaran je bil »tako zadovoljen« s potekom pogajanj, da je osvobodil štiri policiste, ki so jih Tamilci zajeli kot talce. Mnogi pričakujejo, da bo predsednica Kamaratunga po uradnem poročilu vladne delegacije o poteku pogajanj že v petek razglasila v parlamentu datum, ko bo začel veljati sporazum o prenehanju sovražnosti. (AFP)

Šestnasjt mrtvih v Mogadišu

MOGADIS - V spopadih za glavno čet somalske prestolnice, ki so potekali štiri dni, je bilo ubitih vsaj šestnajst ljudi, več kot 230 pa jih je bilo ranjenih. Od sobote, ko so se začeli spopadi za čet Bermuda, so v mestno bolnišnico sprejeli šestnajst mrtvih in 237 ranjenih. Med njimi je bilo tudi precej civilistov, ki so se znašli v navzkrižnem ognju uličnih bojev med Abgarovim klanom, zvestim predsedniku Mahdiju, in pristaši klana Murusade, ki je zvest Farahu Ajdidu. Mestna čet Bermuda je strateska točka, saj je od nje mogoče nadzorovati pristanisce, od koder se bodo kmalu začeli umikati preostali pripadniki neuspešnih sil ZN v Somaliji. Umik devet tisoč preostalih vojakov ZN naj bi se začel 15. januarja in končal marca letos. (Reuter)

SEVERNA KOREJA

Kim Jong Il je menda čil in zdrav

Televizijski nastop naj bi Korejce prepričal tudi o politični stabilnosti države

SEUL - Poznavalci političnih razmer v Severni Koreji menijo, da je oblast v včerajšnjim televizijskim prikazovanjem Kim Jong Ila, sina in naslednika preminulega Kim Il Sunga, hotela ljudem dokazati, da naslednikovo zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče in da je Severna Koreja politično stabilna.

Ceprav je Kim Il Sung umrl lani 8. julija, njegov naslednik uradno se ni začel opravljati predsedniških dolžnosti. Državna televizija je včeraj predvajala posnetek Kim Jong Illovega novoletnega obiska pri pripadnikih ljudske armade. Bil je oblečen v debel krznen plašč in pokrit s kučmo, vendar je bil v obraz bled. Državljanje naj bi v naslednikovo dobro zdravstveno stanje prepričalo njegovo živahno kramljanje s poveljniki. Politični analitiki v Seulu menijo, da mediji kažejo Kim Jong Ila le zato, da bi ovrgli govorice, po katerih naj bi bil Kim Il Sungov naslednik slabega zdravja, izgubljal pa naj bi tudi nadzor nad močno in številčno vojsko.

V nedeljo so severnokorejski državni mediji poudarjali najpomembnejše naloge, ki

naj bi jih v tem letu uresnil Kim Jong Il, radio Pjongjang pa je na dolgo povzel Kim Il Sungovo lansko novoletno poslanico. Politični analitiki menijo, da Kim Jong Il ni prebral novoletne poslanice ljudstvu zato, ker uradno se ni predsednik, čeprav je vrhovni poveljnik oboroženih sil. Državna televizija je le predvajala daljši posnetek z nedeljske prireditve v Kim Jong Illovo cast.

Nekateri poznavalci razmer v Severni Koreji menijo, da skusa oblast s poudarjanjem zasluge velikega Kim Il Sunga zamegliti podobo in manjše sposobnosti njegova naslednika, ki je ne le majhen in zavaljen, ampak po poročilih južnokorejske tajne službe tudi velik ljubitelj pijace in zensk. Američani, ki so se pogajali za izpustitev zajetih pilotov, so opazili nesoglasja med vojsko in državnim vrhom, saj naj bi konservativni vojski vrh nasprotoval jedrskemu sporazumu, ki sta ga oktobra lani podpisale ZDA in Severna Koreja, čeprav naj bi slo po pisanju severnokorejskih uradnih časopisov za »zgodovinsko« pomemben sporazum.

David Brunnstrom / Reuter

O čem pišejo drugje po svetu

O vojni v Čečeniji

»Džohar Dudajev je voditelj upornikov z dvojnimi slovesom: moskovski vojski krogi so iz njega naredili junaka in mu z uničenjem Groznega odprli nove možnosti. Jelcinovo krvavo posredovanje v odpadni Čečeniji bo spremenilo kavkasko območje: manjšine bodočasno umirili, podobno kot se je zgodilo v nekdanji vzhodni Evropi. Toda Dudajev bo brzkone dobil posnemovalce. Jelcin si je s carističnim načinom vladanja ustvaril novi Afganistan. 'Stari' Afganistan je bil nenazadnje tudi eden od vzrokov za razpad Sovjetske zveze.« (Der Bund, Bern)

»Jelcin je v veri, da ima vse adute v rokah, v Čečeniji igral na karto nacionalizma. Pred ozadjem gospodarske krize v Rusiji se je z železno pestjo spravil nad upornika Dudajeva. Stavil je na ranjeni ponos Rusije, ki je Zirinovskemu prinesel veliko podporo. Racunica se ni izšla. Patriotizem se tokrat ni izplacal. In - ironija politike - celo vodja skrajnih desničarjev je prevzel vlogo mirovnika... Je Jelcin torej izgubil nadzor nad položajem? Brzkone res. V Rusiji poteka politični boj med avtoritarnimi in liberalnimi silami, ki kaže na ekonomsko-socialni spor se večjih razsežnosti.« (Corriere della Sera, Milano)

»Kdor se ukvarja z zgodovino, jo mora nujno ponoviti. To kažejo tudi najnovejša dogajanja v Rusiji: predsednik Jelcin se podaja v usodo svojega predhodnika, ki je poslušal vojake in se lotil vojske pustolovščine v Litvi, ki je v končni fazi uničila njega in Sovjetsko zvezo. Boris Jelcin, ki so ga takrat slavili kot demokratičnega resitelja, zdaj stavi na silo kot pot za reševanje problemov... Zahod, ki je po treh tednih vojne na Kavkazu se vedno v globokem spancu, bo kmalu imel dva huda problema: nekdanje bratske države Sovjetske zveze bodo še močnejše trkale na vrata Nata in Zahod bo spet iskal zaupanja vrednega partnerja v Moskvi.« (Kurier, Dunaj)

»Odgovorni, predvsem predsednik Jelcin, so v zelo kočljivem položaju. Celotna operacija v Čečeniji je potekala v popolnem nasprotju z ustavo. Ko se bo dim polegel, bo to zelo težko prikriti. Moskovski voditelji so verjeli, da lahko vojsko zmagajo, toda pri tem so se usteli... To bi zdaj lahko spoznali in se umaknili. Lahko pa se tudi podajo v obupan poskus, da bi se s silo obdržali na oblasti - ne glede na okoliscine. To bi pomenilo pravo tragedijo. Natančneje, to bi pomenilo ponovitev avgustovskega puca iz leta 1991. Vendar z eno razliko: takrat je umrlo šest ljudi, trije na vsaki strani. Najnovejši prevrat je zahteval že več tisoč življenj.« (La Stampa, Torino)

»Vojna drama v Čečeniji je dosegla višek in ni težko napovedati izida, četudi je upor čečenskih borcev v Groznm se zelo močan... Kljub temu je med rusevinami težko določiti zmagovalca... Pohod v Čečenijo je predvsem za Jelcina ustvaril kup problemov. Čečenska kriza predstavlja veliko nevarnost za Jelcina. Namesto dialoga je 'car' zato, da bi ohranil enotnost Ruske federacije, izbral pot krvi in ognja. K temu se pridružuje se dejstvo, da mednarodna skupnost brez besed spremlja očitno kršitev helsinske listine. Ugled predsednika, ki se je v zadnjem času zmanjšal zaradi gospodarskih težav Rusije, je zdaj utrpel novo škodo.« (El Mundo, Madrid)

»V teh razmerah se vnovič zastavlja vprašanje mednarodne finančne pomoči Rusiji. Medtem ko se ruska armada bori v Čečeniji, so gospodarske reforme v Rusiji spet na mrtvi točki. Govori se celo o vnovični nacionalizaciji tistega, kar so s težavo olastnili. V Jelcinovo škodo se je v sredo v ameriskem kongresu in senatu zamenjala večina. Prve analize republikanskih voditeljev kažejo na narscanje dvoma o upravičenosti finančne pomoči Rusiji, ki jo je obljubil Clinton. V Moskvi torej pod budnim očesom mednarodne skupnosti poteka zelo napeta igra...« (La Tribune, Pariz)

»To je zalosten začetek novega leta in pripravljamo se lahko se na hujske. Včeraj so presteli več sto mrtvih vojakov na obeh straneh, stvelila zrtev med civilisti pa ni mogoče določiti, saj so ruski tanki uničevali vse, kar jim je prišlo na pot. Kar nekaj časa bo minilo, preden bomo dobili predstavno o dejanski razsežnosti stvelila zrtev. To ni vojna med vojski, temveč dejanje oboroženega zatiranja, s katerim so kršene vse človekove pravice. Kovaljev je pozval Jelcina, 'naj preneha z nesmiselnim pokolom'. Zahodne vlade, ki so se naprej stavile na Jelcina, bi morale končno prisluhnti pozivu Kovaljova.« (The Guardian, London)

»Tudi ko bo Rusiji uspelo pokoriti Čečenijo, bodo se naprej obstajale centrifugalne sile, ki Rusijo ogrožajo že od razpada Sovjetske zveze. V nasprotnem se je razpad Ruske federacije komaj začel. Boris Jelcin in njegovi svetovalci so s svojimi prizadevanji v Groznm drugim separatističnim 'Dudajevom' na tem območju morda zasnovali misliti. Toda to je kratkovidna politika, ki ni kos dekolonializaciji velikega cesarstva, ki so ga ustvarili ruski carji in ki mu je 66 let vladala marksistično-leninistična ideologija.« (Le Monde, Pariz)

BIH / PREMIRJE

Michael Rose potuje po BiH

Sarajevski tramvaji spet vozijo, odprta pa je tudi letališče

SARAJEVO (AFP, Reuter) - V bosanski prestolnici so spet začeli voziti tramvaji. Unproforjevi oklepniki spet strazijo najbolj izpostavljene dele mestnih ulic in letališče Butmir. Tega so pred tremi dnevi zaprli, ker je med pristajanjem letalo ZN zdrsnilo s slabo očiščene pristajalne steze, včeraj pa so letališče vnovič odprli. Samo ta dan naj bi na njem pristalo osemindvajset letal s clovekoljubno pomočjo.

Poveljnik modrih celad v BiH, ki se mu konec tega meseca izteka mandat, se je mudil v Gornjem Vakufu, odšel

pa naj bi se v Tuzlo in druge kraje, kjer naj bi se dogovorili o vzpostavitvi nacionalno mesanih komisij, ki naj bi nadzorovale uresničevanje stirimesečnega premirja. Čeprav se je za pristop k sporazumu o premirju odločil tudi Abdić, v bihaski enklavi na zahodu države se ni miru. Predstavniki Unproforja so o spopadih poročali iz Velike Kladuse in Bihaca, zanje pa krivijo predvsem Abdićevo milico. Na Bihac je po trditvah enega od tiskovnih predstavnikov Unproforja v Zagrebu, padlo osem granat. O morebitnih zrtvah ali gmotni

V Mostarju so sporazum podpisali Vladimir Soljić, Krešimir Zubak in general Rose (Telefoto: AP)

škodi se ni imel podatkov. Od 24. decembra, ko naj bi nastopilo stirimesečno splošno premirje, je na okolico Velike Kladuse padlo več kot sto granat težkega topništva.

Po se nepotrjenih navedbah drugega tiskovnega predstavnika Unproforja Michaela Williamsa, naj bi se hrvaški Srbi, ki so pomagali pri napadih na bihaski zep, že skoraj v celoti umaknili čez bosansko-hrvaško mejo. Kot je dejal njegov kolega Joseph, opazovalci ZN ne morejo preveriti teh trditvev na terenu, saj jim se vedno primanjkuje goriva, pa tudi Srbi se niso začeli v celoti izpolnjevati dogovorov o prostem gibanju vseh predstavnikov mednarodnih mirovniških sil. Najvišji predstavniki bosanskih Srbov so Unproforju to sicer obljubili, vendar se vojaki na terenu dostikrat obnašajo po svoje ali pa delujejo po tajnih navodilih vodstva s Pal, ki velikokrat govori eno, dela pa drugo.

Nov sestanek skupine za stike

PARIZ (AFP) - Se ta teden naj bi se v francoski prestolnici sesli izvedenci petih držav skupine za stike z BiH, ki jo sestavljajo uradniki ZDA, Francije, Nemčije, Velike Britanije in Rusije, je sporočilo francosko zunanje ministrstvo. Tiskovni predstavnik zunanjega ministrstva Richard Duqué ni vedel navesti ne natančnega datuma ne kraja prvega sestanka te skupine od podpisa stirimesečnega premirja, za katerega je Duqué dajal, da francosko zunanje ministrstvo upa, da ga bodo sprte strani uresničevale učinkovito in v vsej državi. Po njegovem mnenju naj bi premirje dalo novo spodbudo diplomatskim prizadevanjem za uresničitev mirovnega sporazuma, ki ga je lani skupina za stike sprtima stranema že predložila, pa so ga bosanski Srbi zavrnili, čes da ne morejo pristati na predvideno delitev države, po kateri bi njim pripadla slabša polovica delitvenega deleža, se pravi 49 odstotkov bosanskega ozemlja.

ZAPLETI NA BLIŽNJEM VZHODU

Izraelci ubili palestinske policiste

V nevarnosti so tudi izraelska mirovna pogajanja s Sirijo

GAZA (Reuters) - V zvkliki »Smrt Izraelu!« so tisoči Palestincev včeraj pokopali tri palestinske policiste, ki so jih v Gazi ubili izraelski vojaki. Prebivalci območja, ki se z vlado v Jeruzalemu pogaja o avtonomiji, so razjarjeni. Izraelski vojaki trdijo, da so palestinski policisti začeli v noči med ponedeljkom in torkom streljati nanje, medtem ko so patrolirali v okolici, zato so jih zasledovali, obkolili in ubili. Dopuscajo pa možnost, da je streljanje spodbudil nekdo tretji in so se z zasledovanjem palestinskih policistov zmotili. Ahmed Tibi, svetovalec voditelja Palestinske osvobodilne organizacije Jaserja Arafata, je povedal, da so enega od policistov ubili v spanju.

Vlada v Jeruzalemu je že obzalovala incident, morda pa samo obzalovanje ne bo zadostovalo. Prav včeraj so se namreč izraelski in palestinski pogajalci odpravili v egiptovsko prestolnico Kairo, da bi nadaljevali pogajanja o razširitvi in poglobitvi palestinske avtonomije na sedenih območjih Gaze in Zahodnega brega. Najhujši incident med oboroženimi predstavniki stare izraelske in nastajajoče pale-

stinske oblasti pa grozi, da bo spet ustavil osemmesečna pogajanja, ki že do zdaj niso prinesla veliko. Prav v Kairo naj bi se dogovorili o razširitvi palestinske avtonomije na še druga območja na Zahodnem bregu, kjer je bilo doslej po mirovnem dogovoru iz Washingtona za mirovne poskuse izbrano samo mesto Jericho.

Nezadovoljni pa niso samo Palestinci, ampak tudi Izraelci. Zunanji minister Simon Peres, ki vodi pogajalsko skupino svoje države v Kairo, se je pri egiptovskem predsedniku Hosniju Mubaraku že pritožil zaradi prevelikega arabskega razumevanja za zahteve Sirije, zadnje arabske sosedice, ki z Izraelom se ni podpisala mirovnega sporazuma. Sirija namreč zahteva popolno vrnitev Golanske planote, strateško pomembnega gorovja med državama, ki ga je Izrael zasedel v vojni leta 1967. Na nenadnem sestanku med Sirijo, Savdsko Arabijo in Egiptom sta Riad in Damask minuli teden podprla sirske zahteve. Poleg tega sta arabski državi obljubili Damasku, da z Izraelom pred mirovno pogodbo s Sirijo ne bodo dokončno razvili diplomatskih in gospodarskih odnosov.

Simon Peres in Hosni Mubarak včeraj v Kairu (Telefoto: AP)

Malo možnosti za modre čelade

ZAGREB - Hrvaski predstavnik na zenevski mirovni konferenci Miomir Zuzul dvomi, da bi Hrvaska 10. januarja podaljšala mandat Unproforju. S sklicevanjem na predsednika Tudmana je Zuzul opozoril, da bo Hrvaska podprla nadaljnjo navzočnost Unproforja le v primeru, če bodo enote Združenih narodov pomagale pri vnovični vključitvi zasedenih ozemelj v hrvaško državo. Sporazum o ekonomskih vprašanjih pomeni pomemben korak k temu, vendar ne zadosca, saj iz Beograda in Krajine prihajajo izjave, da so njihovi cilji popolnoma različni.

Zuzuljev pesimizem utegne nekoliko ublaziti novica o vnovičnem aktiviranju sopredsednikov mirovne konference o nekdanji Jugoslaviji lorda Owna in Thorvalda Stoltenberga, ki sta nadaljevala pogovore s predstavniki iz Knina in Zagreba o uresničitvi drugih točk gospodarskega sporazuma. Te govorijo o vnovičnem odprtju jadranskega naftovoda in neizpolnjeni hrvaški obljubi glede delov za generator v hidroelektrani Obrovac. Ker je Tudman med obiskom v Slavonskem Brodu obljubil tudi skorajšno vzpostavitev železniskega prometa s Slavonijo, bodo o tem brzkone razpravljali tudi pri pogovorih o uresničevanju gospodarskega sporazuma med Kninom in Zagrebom. **Gordana Gojak**

HRVAŠKA

Iz Zagreba v Lipovac odslej tudi ponoči

ZAGREB - »V nekaj dneh bo avtocesta Zagreb-Lipovac odprta za promet tudi ponoči,« je v terek na novinarski konferenci povedal Michael Williams, tiskovni predstavnik Unproforja. Promet na avtocesti, ki poteka po zasedenem delu Hrvaske, je zdaj dovoljen samo podnevi; unproforjevci dvignejo zapornico ob šestih zjutraj in jo spustijo ob šestih zvečer.

Nocni promet je že potekal med novoletnimi prazniki, ko je cesto prevozilo približno petdeset avtomobilov. Ker do zdaj ni prišlo do incidentov, bo zagrebsko poveljstvo Unproforja dovolilo neomejen promet.

Odkar so avtocesto spet odprli, jo je v obeh smereh uporabilo že nekaj tisoč voznikov, 2. januarja pa je bila uvedena redna avtobusna proga Zagreb-Nova Gradiska-Požega. Ko je bila cesta zaprta, je voznja od Zagreba do Požege zahtevala šest ur, zdaj sta za to potrebni samo dve.

Za Hrvate odprta cesta pomeni potrditev njihove suverenosti na ozemlju, ki je pod nad-

zorom upornih Srbov, krajinski Srbi pa napovedujejo se gostejši promet ne samo vozil iz Krajine, marveč tudi iz ZRJ, da bi tako pokazali, da je cesta srbska. Milan Martić je izjavil, da je imela Hrvaska v zaprti kuverti nemško in ameriško podporo za napad na Knin. »Zato smo se odločili za razumno dejanje in podpisali sporazum, saj smo s tem Hrvaski odvzeli zadnji adut za agresijo,« je dejal Martić.

Po njegovih besedah bi morali Hrvatje to upoštevati in Kninu izročiti rezervne dele za generator hidroelektrarne v Obrovcu, pozneje pa bi moral Zagreb zagotoviti tudi vnovično delovanje vodovoda, daljnovoda in naftovoda. Martić pričakuje, da se bo hrvaška vojska nato umaknila z razmejitelne crte, da bi se Srbi lahko demobilizirali in vrnili v normalno življenje.

Na koncu je vodja krajinskih Srbov - kljub trenutni normalizaciji odnosov med Zagrebom in Kninom - sporočil: »Jaz nikoli ne bi zivel na Hrvaskem.«

Darko Pavičić

KITAJSKA / OTEŽENO SODELOVANJE ZARADI INDUSTRIJSKEGA PIRATSTVA

Washington grozi z dodatnimi davki

Kitajski pirati oškodujejo ameriško industrijo vsako leto za 827 milijonov dolarjev

PEKING (AFP, Reuter) - Kitajska je postala pravi paradiz za vse vrste sodobnega industrijskega piratstva. Zato so gospodarski odnosi med Kitajsko in Združenimi državami Amerike cedanje bolj napeti, nekateri pa že govorijo o skorajšnji trgovinski vojni.

Predstavniki ZDA so po osemnajstih mesecih neuspešnih pogajanj o zaščiti intelektualne lastnine konec prejšnjega tedna napovedali uvedbo sankcij zoper blago, uvozeno s Kitajske, čes da Peking ni naredil dovolj za zaščito ameriških izdelkov, predvsem laserskih plošč, videokaset in računalniških programov. Sankcije naj bi kitajsko blago na ameriskem trgu podrazile za 2,8 milijarde dolarjev. Na vrhu dvanajst strani dolgega seznama kitajskih izdelkov, ki bi jih prizadeli napovedani ameriški ukrepi, so elektronska industrija, cevlini in igrace.

ZDA so Kitajcem že preperele zazen vstop v Svetovno trgovinsko organizacijo (nekdanji Gatt) prvega januarja letos, čes da zaradi omenjenih problemov z industrijsko lastnino, carinskih

omejitev za uvozeno blago in drugih težav Kitajska se ni primerna za vključitev v družbo svobodnih in odprtih gospodarstev.

Američani Kitajcem najbolj zamerijo obstoj kar devetindvajsetih tovarn, med katerimi jih je nekaj celo državnih. Te namreč na leto natisnejo 75 milijonov piratskih kopij laserskih plošč in večino celo izvozijo. Ameriški zalozniki, predstavniki filmskih studijev, računalniška podjetja in lastniki avtorskih pravic trdijo, da njihova industrija zaradi kitajskih piratov na leto izgubi najmanj 827 milijonov dolarjev.

Tuji diplomati ugotavljajo, da je najnovejša zaostritev znamenje resnih kitajskih notranjih težav in nemoci komunističnega kitajskega vodstva, da bi se učinkovito spopadlo z zahtevami gospodarske preobrazbe v tako številčni in velikanski državi.

Kitajsko vodstvo skuša Americanom dokazati, da se z vsemi sredstvi bori zoper kršitelje, zato v medijih objavlja odločitve sodisc, ki kaznujejo posamezne piratske industrijalce. Tako

so v provinci Guangdong na jugu države kaznovali tri tovarne, ki so krsile omejeno zakonodajo. Kot v posmeh vsem vladnim prizadevanjem pa so prav na dan, ko so v državnih medijih objavili obsodbo ameriskega ravnanja, pred zunanjim ministrstvom v Pekingu mladeniči prodajali piratske kopije laserskih gramofonskih plošč po 15 junov (1,75 dolarja) za ploščo.

Poluradni pogovori med Tajpehom in Pekingom

PEKING (AFP) - Kitajska je pozitivno odgovorila na vabilo neke tajske poluradne ustanove na pogovore konec januarja. Uradnega odgovora sicer še niso poslali, napovedali pa so, da bi bili pogovori mogoči. Na omenjenem sestanku naj bi se dogovorili o repatriaciji letalskih piratov, ki so pribezali iz Kitajske, in o reševanju ribolovnih sporov. Taki pogovori doslej niso bili mogoči, saj bi takoj sprožili vprašanje suverenosti tajvanskih oblasti oziroma kitajskega vodstva.

Alžirski mudžahidi napovedujejo udarec v samo srce Francije

BEJRUT (AFP) - Vojska islamske resitve (AIS) je sporočila, da vojne, ki jo je v petek razglasila proti Franciji, ne namerava voditi na njenem ozemlju. »Nasa vojna napoved Franciji je legalna, zato bomo ravnali v skladu z njo, vendar nikoli v svojih razglasilih nismo omenjali, da jo bodo nasi mudžahidi (borci za Islam) vodili na francoskem ozemlju,« je zatrnila AIS, oborožena veja nekdanje razpuscene Fronte islamske odresitve v izjavi, ki jo je v terek objavil londonski dnevnik al-Hayat v Bejrutu.

Kot zatrjuje »Brigada zapriseženih« borcev AIS, »so mudžahidi ugotovili, da poteka informacijska kampanja, ki hoče omadeževati

podobo Islamske fronte tako, da po svoje interpretira razglase o zmagi.« »Nasa vojna napoved Franciji je legitimna in ravnali se bomo po njej, saj je sestavni del notranjealžirskega spopada zaradi vojaške in politične podpore, ki jo izvaja despotski režim v navzočnosti več sto francoskih policistov v Alžiru,« se dodaja sporočilo AIS. Toda, kot dodaja sporočilo, »nikoli nismo razglasali, da bo ta vojna potekala na francoskem ozemlju.« »Izjavo, ki jo pripisujejo Vzhodnemu komiteju AIS, so napisale stranke, ki so tuje mudžahidom,« zaključuje sporočilo »Brigade zapriseženih.«

V svojem biltenu Svetle zmage je Vojska islamske odresitve v pe-

tek tudi poudarila, da je odslej »vojna proti Franciji sveta naloga« (v skladu s seriatskim pravom), zlasti po ugrabitvi francoskega letala airbus, ki naj bi razkrilo »tesno sodelovanje« alžirskih in francoskih oblasti. »Mudžahidi AIS so sposobni udariti v samo srce Francije in že naslednji dnevi bodo z božjo pomočjo dokazali, da lahko ranijo nevero tam, kjer prebiva,« se je glasilo petkovo sporočilo. Letalo airbus francoske družbe Air France so v Alžiru ugrabili komandosi Oborožene islamske skupine (GIA, konkurenca organizacija AIS), katere pripadnike so na marseilleskem letališču ubili pripadniki specialnih enot francoske policije.

WHO / URADNO

Primerov aidsa je že več kot en milijon

V resnici pa jih je 4, 5 milijona

ZENEVA - Po uradnih podatkih, ki so jih države poslale Svetovni zdravstveni ustanovi (WHO), je do sedaj zbolelo za aidsom več kot milijon ljudi. Kot so včeraj sporočili v Ženevi, je bilo konec lanskega leta 1.025.073 primerov, kar je za 20% več kot leta 1993. Na žalost pa so ti podatki le uradni in ne odražajo dejanskega stanja, ki je vsaj stirikrat huši. WHO domneva, da je v zadnjih 15 letih za aidsom zbolelo vsaj 4, 5 milijona ljudi. V tem obdobju naj bi se okužilo z virusom HIV 18 milijonov odraslih in poldrugi milijon otrok.

Od milijona uradno prijavljenih bolnikov, jih je 39% v ZDA, 34% jih je zbolelo v Afriki, 12% v obeh Amerikah brez ZDA, 12% v Evropi, 2% v Aziji in 0, 5% v Oceaniji. V resnici pa je aids najbolj prizadel Afriko, v kateri je kar 70% od domnevnih 4, 5 milijona bolnikov, v obeh Amerikah 18%, v Aziji 6%, v Evropi 4% in v Oceaniji 1%.

Tudi virus HIV je najbolj prizadel prav Afriko, saj HWO trdi, da kar polovica od 18 milijonov okuženih živi južno od Sahare. V severni Afriki in na Bliznjem vzhodu naj bi bilo 100 tisoč okuženih. V južni in jugovzhodni Aziji je 3 milijone okuženih, v Severni Ameriki en milijon, v Latinski Ameriki dva milijona, v Zahodni Evropi 500 tisoč, medtem ko je v Vzhodni Evropi in v osrednji Aziji le 50 tisoč okuženih z virusom HIV.

OBLETNICA / NEOKUSEN PREDLOG BUTROSA BUTROSA GALIJA

Swatch ure in spoti za pomladitev OZN

To pa ne bo vrnilo ugleda, ki so ga klavrno izgubili

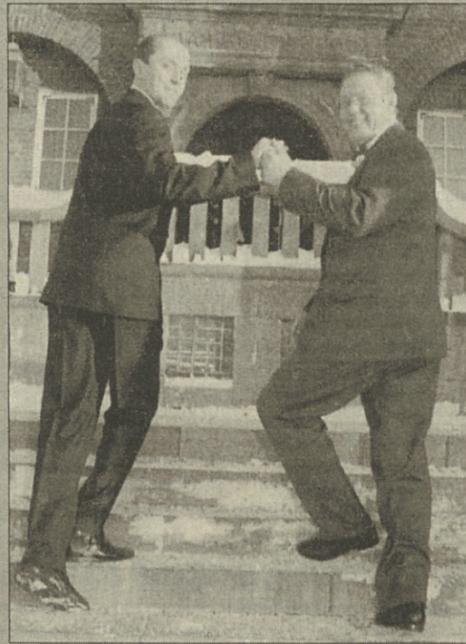

NEW YORK - Potem ko je Organizacija združenih narodov padla na izpitu v Somaliji in dokončno pokopala svojo verodostojnost v nekdanji Jugoslaviji, bi njen generalni tajnik Butros Butros Gali rad ob 50-letnici Združenim narodom vrnil ugled. To seveda ne z odločnejšimi posegi na kriznih žariščih in z jasnimi navajanjem, kdo je napadalec in kdo žrtev, temveč z lepimi ukrepi. Ta egiptovski frankofonski kopt, oče Butros (Peter) ga je krstil za Pierra, a to francosko ime je bilo nadobudnemu politiku Butrosu Pierru v oviro in je tako postal Butros Butros Gali, se torej boji konkretnih sprememb. V svoji karjeri je dosegel funkcijo egiptovskega zunanjega ministra in celo podpredsednika egiptovske vlade. Pred tremi leti so ga izvolili ob podpori Francije in frankofonskih držav in ker je zagotovil, da se bo po končanem mandatu umaknil. Do sedaj je Butros Butros Gali razočaral vse, z izjemo Francozov in Britancev, ki jim je pogodu tak kompromisarski in neodločen človek. Sedaj bo poskušal pomladiti Združene narode s komemorativnimi

swatch urami in z reklamnimi spoti. Prav ob teh spotih pa se bo marsikdo zgrozil. V njem se neka lepota pelje s sportnim avtom po newyorški Prvi aveniji in vozilo ustavi pred Stekleno palačo ter vzkligne: »Oh, Združeni narodi!«

Morda pa bo kdo dvokratnemu Petru odsvetoval tak spot, ki je prava zalitev za trpece ljudi po svetu. Sportnega avtomobila in punce v njem na Prvi aveniji ne bo namreč ustavil noben španski jezdec, niti protitankovska mina, vanjega ne bo usmeril cev kak ogroženi srbski ostrostrelec. Za sedaj je v intervjuju za New York Times le povedal, da se bo dosledno potrudil, da bodo ob 50-letnici OZN »razmislili« o ključnem vprašanju vloge »vzdrževanja miru«, ker obstaja nevarnost, da se ta izrodi v vlogo »vzpostavljanja miru«. Prav tako je treba ugotoviti enotno poveljstvo, tako da ne bi modre celade prejemale ukazov iz svojih držav. Butros je tudi povedal, da je v OZN Washington glavni protagonist, a da se je treba vsestransko zavzeti, da ne bi Združeni narodi izpadli kot lakaji ZDA.

Homoseksualci in lezbijke se na Švedskem lahko uradno poročijo

V švedskem Ostersundu sta bila 42-letni Hans Jonsson in 58-letni Sven Olov presrečna, ker ju je čakal poročni obred. (Telefoto AP)

VELIKA BRITANIJA / PROTIMONARHIKI NA POHODU

Dnevnik The Guardian je razpisal natečaj za namestnika kraljice

LONDON - Najzvestejši podložniki angleske kraljice so se včeraj kar zgrozili: dnevnik The Guardian je namreč razpisal natečaj za izbiro predsednika, ki naj nadomesti kraljico. To je zadnja provokacija protimonarhikov, ki so, kot kaže, vse bolj številni.

Po božicnem napadu na kraljico s člankom, v katerem so pisali, da je Elizabeta II. prava ničla in bi bilo bolje, da se zaradi tega umakne, je napredni The Guardian včeraj objavil pogoje za originalen natečaj, katerega cilj je med drugim tudi najti novo državno himno. V enem od številnih nerodnih trenutkov za kraljevsko hišo (princ Charles se v Klostersu v Švici prepira s svakinjo Suro zaradi hotelske sobe, princesa Diana pa v Ameriki išče novega milijarderskega partnerja), je The Guardian bral-

cem postavil vprašanje: »Koga bi v bodoče hoteli za predsednika države, ko bi bilo mogoče?« Ugodni dnevnik je predlagal seznam kandidatov, ceprav je bralcem pustil tudi možnost, da izberejo svojega idealnega predsednika tudi izven objavljenega seznama.

Izid tekmovanja bo znan naslednji teden, kakor tudi trije najboljši predlogi za novo državno himno. Gre za največjo javnomnenjsko raziskavo, ki so jo kdaj izvedli v Veliki Britaniji o prihodnosti monarhije. Do nedavnega je na tovrstnih raziskavah vselej prevladala kraljica, ceprav le za las. Podčrtati pa je treba, da je The Guardian v seznamu kandidatov vrnil tudi imena princese Anne in princev Charlesa ter Andrewa, povrh pa se princeso Diano, ki ostaja najbolj priljubljena ženska v kraljestvu.

JUŽNA AFRIKA / OB MEJI Z MOZAMBIKOM

Porast divjega lova

CAPETOWN - Južnoafriški naravovarstveniki so zaskrbljeni, ker predvidevajo za leto 1995 porast divjega lova v nekaterih izmed najboljših naravnih parkov Južne Afrike, predvsem na severu v pokrajini Kwazulu Natal in v narodnem parku Kruger. Alarm je prejšnji teden sprožilo odkritje (ob reki Umfolozi) ostankov številnih ubitih zivali, med katerimi tudi starih redkih belih nosorogov.

Direktor sklada za izumirajočo naravo John Ledger je za lokalni tednik »Weekend Argus« izjavil, da obstaja možnost, da bo divji lov letos občutno narasel, predvsem po krivdi mozambških divjih lovcev. Rezervat Umfolozi, kjer živijo nosorogi, in park Kruger sta skupaj dolga 350 kilometrov, široka pa 60 kilometrov in mejita z Mozambikom, kamor se domov vrača na desetisoče

vojnih beguncev. Visoki komisariat Združenih Narodov za begunce je te ljudi sicer oskrbel z najnujnejšim, namreč s hrano, orodjem in semeni, ko pa so domačini rastline vsadili, je nastopilo obdobje hude suše, tako da so koruzni pogonki takoj oveneli. Zaradi tega so povratniki začeli z zanimanjem opazovati crede bizonov, antilop ter drugih zivali onkraj meje.

Strazarji v parkih se ne boje nekaj stotin zalakanih ljudi, ki isčejo hrano zase in za svoje družine, pač pa profesionalnih divjih lovcev, ki jih je prav tako na stotine; ti ubijajo nosoroge zaradi rogov (ki jih cenijo v arabskih državah) in nekatere vrste opic (zaradi spolnih organov, ki jih cenijo na daljnem vzhodu). Zaradi divjega lova pa so nosorogi v zadnjih dveh desetletjih skoraj izumrli.

NOVICE

Prepovedali ugotavljanje spolnosti pred porodom

ANKARA - Turškimi zakonskim parom so prepovedali, da bi ugotovili spol svojih se nerojenih otrok. To je sklenilo ministrstvo za zdravstvo, ki je napovedalo stroge sankcije proti tistim zdravnikom in zdravstvenim strukturam, ki ne bi spoštovali prepovedi.

Mednarodne razsežnosti ruskega židovskega dnevnika

MOSKVA - Birobidzhan Stern (Birobidzanska zvezda) je z novim letom iz krajevnega židovskega jidiš časopisa postal mednarodni dnevnik z dopisniki po vsem svetu, prodajali pa ga bodo v petnajstih državah. Dnevnik tiskajo Birobidzanski avtonomni republiki, ki jo je ustanovil Stalin leta 1934, ker je hotel tja izseliti vse sovjetske Zide.

17-letni »hacker« poslal v Internet tajnosti Pentagona

LONDON - Nekemu komaj 17-letnemu Angležu je s svojim računalnikom uspelo vdreti v najbolj tajna sporočila Pentagona, kar pa je najhujše, te tajnosti je nato preusmeril na mednarodno računalniško mrežo Internet, tako da so bile dostopne 35 milijonom naročnikov. Fantu bodo seveda sodili.

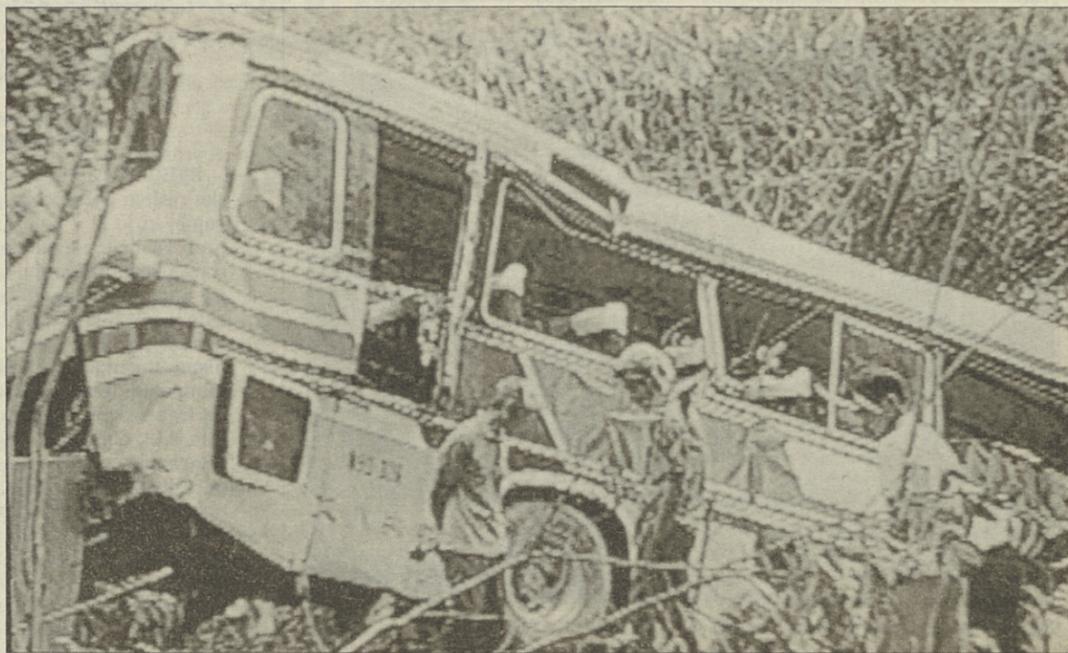
Usmrtili tatove avtomobilov

PEKING - V kitajskem Hunanu so obsodili na smrt in takoj usmrtili 6 avtomobilskih tatov, ki so v enem letu ukradli 102 vozil.

FILIPINI / AVTOBUS JE ZGRMEL V GLOBINO

Brezvestni ljudje so okradli žrtve hude prometne nesreče

MANILA - Najmanj 29 oseb je umrlo, ko je ob zori avtobus na katerem so potovali, zgrmel z mostu kakih 33 metrov niže. Do nesreče je prišlo pri kraju Echague, 250 kilometrov severno od glavnega mesta. Med mrtvimi sta tudi oba soferja; eden od njiju je verjetno zaspal za volanom in povzročil nesrečo. Ranjenih je približno 20 potnikov. Policisti, ki so prispeli na kraj nesreče, so izjavili, da so jih prehiteli roparji, ki so trupla okradli in jim vzeli listnice, zaradi česar je bilo težje ugotoviti identiteto žrtev. »Ti ljudje se ne sramujejo nicesar. Mrtve so okradli njihovih denarnic,« je dejal neki policijski funkcionar.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA,
tel.: 061/221-511

Danes, 4. januarja, ob 19. uri: W. Shakespeare - HAMLET, za abonma dijaski 8 večerni in izven. Predstava bo se v četrtek, 5. januarja, ob isti uri, za abonma dijaski večerni in izven in v petek, 6. januarja, ob isti uri, za abonma študentski tretji in izven.

V soboto, 7. januarja, ob 19.30: UGANKA KORAJZE, za izven.

V ponedeljek, 9. januarja, ob 19.30: D. Zajc - GRMACE, za abonma dijaski četrti večerni in izven.

MALA DRAMA,
tel.: 061/221-511

V četrtek, 5. januarja, ob 20. uri: WEISMAN IN RDECE LICE, za izven.

V petek, 6. januarja, ob 20. uri: HAMLET IN OFELIJA, za izven.

V soboto, 7. januarja, ob 20. uri: ALI BOG LAJA?, za izven.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI,
tel.: 061/1404-183

V soboto, 7. januarja, ob 16. uri: A. Wendt - TICEV JAKA.

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE,
tel.: 063/25-332

Danes, 4. januarja, ob 16.30: J. Kranjc - DETEKTIV MEGLA, za abonma Srednja trgovaška sola Celje in izven. Predstava bo se v četrtek, 5. januarja, ob 10. uri, za abonma 2. solski.

V petek, 6. januarja, ob 17. uri: H. Ibsen - STRAHOVI, za II. abonma Gimnazija Ce-

lje in izven.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ,
tel.: 064/222-681

Danes, 4. januarja, ob 19.30: J. Mortimer/B. Cooke - KADAR MACKE NI DOMA, za abonma rumeni in izven. Predstava bo se v četrtek, 5. januarja, ob isti uri, za abonma zeleni in izven.

MARIBOR

DRAMA,
tel.: 062/221-206

V ponedeljek, 9. januarja, ob 19. uri: N. Prokić - RUSKA MISIJA, za red študentski, beli in izven. Predstava bo se v torek, 10. januarja, ob 19. uri, za red rumeni in izven.

V petek, 13. januarja, na malem odru ob 21. uri: KABARET XX. STOLETJA - CABARET UNPLUGGED (SKAKAFCI OD-STEKANO), za abonente in izven.

OPERA,
tel.: 062/221-206

V četrtek, 12. decembra, ob 19.30: Stein-Bock-Harnick - GOSLAC NA STREHI, za red TAM in izven.

NOVA GORICA

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE,
tel.: 065/25-326

V petek, 6. januarja, ob 20. uri: Aldo Nicolaj - NI BILA PETA, BILA JE DEVETA, za abonma petek A in izven. Predstava bo se v soboto, 7. decembra, ob isti uri, za abonma sobota A in izven.

Tržaško gledališče La Contrada za najmlajše in za odraslo publiko

Medtem ko se v tržaški dvorani Cristallo v teh dneh vrstijo prve izvedbe otroške predstave »Tudi bolhe kasljajo« po pravljici Fulvia Tomizze, ki bo v kratkem v Kulturnem domu doživela se slovensko postavitev - pravzaprav gre za inačici iste postavitev - bo že konec tedna na sporedu peta predstava iz abonmajske ponudbe. Gre za postavitev dela »Come le foglie« (Kot listje) italijanskega avtorja Giuseppeja Giacose v izvedbi skupine La Contemporanea 83 iz Rima.

Na sliki skupinski prizor iz dela.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Presernova 10
V Mali galeriji je do 8. januarja na ogled razstava risb in slik MATEJA DELAKA. Razstava OPERA PRIMA - 22 MEDNARODNIH UMETNIKOV: SEDAJ IN TEDAJ je na ogled do 30. januarja.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35
V Mali galeriji je do 10. januarja na ogled razstava del MIROSLAWA BALKI. V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 29. januarja na ogled retrospektivna razstava FRANA KRASOVČA.

V zgornjih prostorih Moderne galerije je do 28. februarja na ogled retrospektivna razstava MAKSIMA SEDEJA.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5
Razstava slik DUSANA KIRBISA je na ogled do 8. januarja.

BEZIGRAJSKA GALERIJA
Razstava slik BOJANA GORENCA je na ogled do 25. januarja.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65
Razstava kipov TONETA DEMSARJA je na ogled do 23. januarja.

GALERIJA LEK, Verovškova 57
Razstava slik MAGDE in EMILA MARINSKA je na ogled do 20. januarja.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska c. 22
Razstava plastike in akvarelov SONJE RAUTER ZELEŃKO in KARLA ZELEŃKA je na ogled do 16. januarja.

GALERIJSKI PROSTOR KMECKI GLAS, Zelezna 14
Razstava VELJKA TOMANA je na ogled do 15. januarja.

GALERIJA SOU
Razstava slik BOJANA BITEZNIKA je na ogled do 27. januarja.

KD SPANSKI BORCI, Zaloska 61
Razstava olj - portreti znanih Slovencev KRISTOFA ZUPETA je na ogled do 11. januarja.

KIC KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7
Razstava GRADEC - SLIKE MESTA je na ogled do 28. januarja.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE
Pregledna razstava JAKOBA SAVINSKA je na ogled do 20. januarja.

KAMNIK RAZSTAVISCE VERONIKA
Razstava akvarelov BOGDANA POTNIKA je na ogled do 8. januarja.

KOPER GALERIJA LOZA, Titov trg 1
Razstava slik in risb SANDIJA CERVEKA je na ogled do 10. januarja.

KRANJ GALERIJA PRESERNOVE HISE
Razstava slik NATASE PICMAN.

MURSKA SOBOTA GALERIJA MURSKA SOBOTA, Kocljeva 7

Razstava slik, objektov in risb FRANCA MESARICA je na ogled do 8. januarja.

NOVA GORICA GORISKI MUZEJ
Retrospektivna razstava grafik in risb PAVLA MEDVESCKA je na ogled do 23. februarja.

PIRAN MESTNA GALERIJA PIRAN, Tartinijev trg 3

Razstava grafik MARINA MARINIJA je na ogled do 20. januarja.

ROGAŠKA SLATINA RAZSTAVNI SALON ZDRAVILISCA ROGAŠKA SLATINA
Razstava slik ALENKE KHAM-PICMAN je na ogled do 13. januarja.

ZALEC OBCINSKA KNJIZNICA ZALEC
Razstava ilustracij ANCKE GOSNIK-GODEC je na ogled do 14. januarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Palaca Costanzi: do 15.1. bo na ogled razstava »Trst v 50.letih - skozi kroniko in vsakdanjost«. Urnik 10-13, 16-19.

Trgovski center Il Giulia: do 8.1. bo na ogled razstava »Artistiche stelle di natale«.

Galerija Torbandena: na ogled je skupinska razstava »Maestri del novecento«.

Art Light Hall: do 25.1.95 bo na ogled antološka razstava Nina Perizzija.

Rizarna: do 15. januarja bo na ogled foto-

grafska razstava »Dan v varšavskem getu«.

Gledališče Miela: do 20. januarja 1995 je na ogled razstava »Regiusto« - Andrea Petrone, v organizaciji Skupine 78.

GRADIŠČE

V galeriji L. Spazzapan je odprta razstava del Avgusta Cernigoja.

KOROŠKA

CELOVEC

Pri Joklu: na ogled je razstava del Milana Vukoviča - čistilne ribe.

Hisla umetnikov: na ogled je razstava del Angeline Kaufmann, Monike Kircher in Gabriele Hain.

ROZEK

Galerija Sikoronja: na ogled je razstava kamnitih izdelkov Wilija Bähra.

ŠMIHEL

Galerija Smihel: razstava glinskih umetnin »Pesem zemlje« Neziqe Novak.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CD, tel.: 061/222-815

V četrtek, 5. januarja, ob 17. in 18.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE (GD).

V petek, 6. januarja, ob 20. uri: koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA (GD).

V četrtek, 12. januarja, ob 20. uri: koncert ob izidu plošče ROUND TRIP (SD).

V četrtek, 12., in 13. januarja, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, modri abonma I in II (GD).

K4, Kersnikova 4

V torek, 17. januarja, ob 21.30: koncert skupine ELIOTT SHARP CARBON (-ZDA).

KLUB FIGARO, Celovska 25

V petek, 6. januarja, ob 22. uri: RAVE NATION.

ELDORADO, Nazorjeva 6
Danes, 4. januarja, KARAOKE SHOW.

ČRNOMELJ

MKK, Trg svobode 1

Danes, 4. januarja, ob 21. uri: ROCK IN UNDERGROUND PARTY z DJ MIHOM in DJ MARETOM.

JESENICE

BROADWAY

V četrtek, 5. januarja, ob 22. uri: KARAOKE SHOW.

MARIBOR

KLUB MKC, Oroznova 2

Danes, 4. januarja, ob 21. uri: TECHNO SHOCK.

RADOVLJICA

ARX

V četrtek, 5. januarja, ob 22. uri: KARAOKE SHOW.

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95

20. januarja 1995, ob 20.30 koncert violinista Vasilija Melnikova.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevich

Operna in baletna sezona 1994-95

V torek, 17. t. m., ob 20. uri premierska predstava Puccinijeve opere »La Boheme«. Preprodaja vstopnic in rezervacije od 10. januarja pri blagajni dvorane Tripčevich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Rossetti

V petek, 6. januarja 1995, ob 17.00 - Koncert »Srečno novo leto Trst«, ki ga organizira Zdruzenje trgovcev na drobno. Igra Simfonični orkester G. Verdi pod vodstvom T. Severinija, poje tenor Josè Cura. Predprodaja vstopnic pri Utat - Pasaza Protti (tel. 630063).

Trzasko koncertno društvo: 9.1.1995, 20.30 - Koncert - Nastopila bosta N. Ancillotti in P. Masi.

OPČINE

V petek, 6. januarja 1995, ob 18. uri bo v openski zupnijski cerkvi nastopil mešani zbor Consortium Musicum iz Ljubljane. Zborovodja Mirko Cuderman, orgle Barbara Pibernik. Večer sta organizirali Zupnija Sv. Jerneja in Slovenska prosveta.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče

V četrtek, 19.1.1995, ob 20.30 nastop ansambla The Hilliard Ensemble.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Danes, 4. januarja, ob 20.30 (red četrtek.) gostovanje gledališke skupine Teatro di Roma z delom »Ecuba«. Režija Massimo Castri. Nastopa Anna Proclemer. Predstava v abonmaju: odrezek 8G (rumani). Za abonente popust. Ponovitev jutri, 5. t. m., ob 16.00.

Rezervacije za predstavo »Ecuba« (odrezek 8G): 9.00-19.00 (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti: 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 4. t. m., 1995, ob 20.30 predstava v sodelovanju s Contrado in Slovenskim stalnem gledališču z delom Fulvia Tomizze »Anche le pulci hanno la tosse«. Režija Boris Kobal.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče: Danes, 4. januarja 1995, ob 19.30 »Carmen«.

Jutri, 5. t. m., ob 14.30 »Das Dschungelbuch« in ob 19.30 »Der Vetter aus Dingsda«.

Dom sindikatov: V soboto, 7. t. m., ob 20.00 - Slovenski ples. Prireditelj Slovenska prosvetna zveza.

BELJAK

Studijski oder Beljak (Kellertheater): Danes,

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,
tel.: 061/222-815

V soboto, 7. januarja, ob 19.30: večer slovenskih ljudskih plesov. Nastopa AKADEMKA FOLKLORNA SKUPINA FRANCA MAROLT.

Kot gostje bodo sodelovale folklorne skupine Sava iz Kranja, Koleda iz Velenja in France Prešeren iz Celja. Na sporedu bodo plesi in pesmi iz Koroške, Prekmurja, Bele krajine, Primorske, Dolenjske, Gorenjske ter Kozjanskega, z zahodnega Pohorja in iz Zgornje Soske doline.

V torek, 10. januarja, okrogla miza Zveze prijateljev mladine STARS IN NOVA SOLSKA ZAKONODAJA.

V ponedeljek, 16. januarja, ob 18. uri: predstavitev nove kasete pesmic z glasbene strani revije Ciciban.

FILM

Od 5. do 13. januarja, ob 20. uri: kubanski film JAGODE IN COKOLADA (KD).

KLUB CD

V torek, 10. januarja, ob 19. uri: ETNOVEČER - slovensko etnološko društvo prireja prvi etnovečer v novem letu; predstavili bodo knjižno zbirko Glasovi, ki jo izdaja Kmečki glas.

MARIBOR

IZUM, Prešernova 10

V petek, 6. januarja, ob 18. uri: Duhovna pot - pot borbe predavata BARBARA SKOBERNE in LEA KOGOJ.

PTUJ

KNJIZNICA IVANA POTRCA, Prešernova 35

Vsak prvi torek v mesecu ob 17. uri: KNJIGOZERSKI KLUB za učence visjih razredov.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

ČEDAD

Gledališče Ristori

V petek, 6. januarja 1995, ob 15. uri »Dan

emigranta«. Na programu igra A. Clodiga »Berite Novi Matajur«. Prijateljji Senjama beneske pesmi in Rože majave.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

11.00	Video strani
11.15	Zimska tekmovanja, 12/28 del francoske risane serije
11.40	Video, skrb za varnost ali voajerizem?, angleska dokumentarna oddaja
12.35	Iz življenja za življenje: Da ne bi bolelo: Živeti je smrtno nevarno, pon.
13.00	Poročila
13.05	Video strani
15.55	Ziveti in umreti na Porterhousu, pon.2/4 dela angleske nadaljevanke
16.45	Podarim - dobim, ponovitev
17.00	Tv dnevnik
17.10	Otroski program
	Male sive celice, kviz za sestrosolce
18.00	RPL - Studio Luwigana
18.45	Pari, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	Tv dnevnik 2, vreme
19.56	Sport
20.05	Forum
20.20	Film tedna:
	Moski in zenska , francoski film
22.05	Tv dnevnik 3, tema dneva, vreme, sport
	Sova
22.40	Grace na udaru, 21/22 del ameriske nanizanke
	Quentin na begu
23.05	Kdo odloca, 3., zadnji del ameriska nadaljevanke
	Skrivnost v Beacwoodu
00.00	Videostrani

SLOVENIJA 2

12.00	Video strani
12.20	Zgodbe iz školjke
12.55	Innsbruck: Smučarski skoki, prenos
15.40	Middlemarch, ponovitev 6/7 del angleske nadaljevanke
16.30	Videošpon
	Sova , ponovitev
17.15	Z eno nogo v grobu, 4/12 del angleske nanizanke
	Teroristi
17.45	Kdo odloca, 2/3 del angleske nadaljevanke
	Groznje
18.40	Velike knjige, 3/6 del ameriske nadaljevanke
19.10	Podarim - dobim
19.20	V vrtincu
19.10	Tv dnevnik 2, vreme
20.05	Sportna sreda
	Ljubljana: PEP v kosarki(Z):
	Ježica - Dinamo Kijev, prenos
21.40	Omizje:
	Slovenski avtocestni projekt
23.45	Video strani

KANAL A

12.00	Spot leta nato Na velikem platnu
12.25	Luč svetlobe, ponovitev 332. dela ameriske nadaljevanke
13.15	Novoletne cestitke
13.20	Trzaska novoletna ponudba
13.25	Rodeo, ponovitev
14.05	Videoigralnica, ponovitev oddaje o računalniških igricah
14.35	Risanka, nato Spot leta
14.50	Na velikem platnu
15.10	Ulica rumene nevarnosti, pon. 12. dela angl. nanizanke
16.10	Male zivali, ponovitev oddaje o hisnih ljubljencih
16.30	Sefinja, pon. 1. dela ameriske nadaljevanke
17.30	Upravljanje, ponovitev 11. dela dok. nan. o managementu
18.00	Karma, ponovitev oddaje o duhovnosti
18.30	Dogodivščine male koale, risanke
18.45	Tv bazar
19.00	Poročila
19.10	Luč svetlobe, 333. del ameriske nadaljevanke
20.00	Benny Hill, 18. del angleske humoristične nanizanke
20.30	Dance Session , oddaja o plesu
21.00	Poročila
21.10	Novoletne cestitke
21.15	Trzaska novoletna ponudba
21.20	Dannyjeve zvezde, vedeževanje v živo
22.00	Album show, glasbena oddaja
22.50	Krik, ponovitev oddaje o stilu
23.35	Epikurejske zgodbe, pon. oddaje o slov. gostilnah
23.45	Ulica rumene nevarnosti, 13. del angl. nanizanke
00.45	Spot tedna, Na velikem platnu, nato se Video strani

MMTV (62. kanal)

16.00	MMTV shop, televizijska prodaja
17.15	Ziva scena, ponovitev
19.00	Kuhajmo skupaj, kulinarična oddaja
19.25	Risanka
19.30	MMTV shop, televizijska prodaja
20.00	Aktualno, zanimivo, o dogodkih okoli nas
20.40	Freedom , film
22.15	Karte pripovedujejo, oddaja o vedeževanju
23.00	MMTV shop, televizijska prodaja
00.00	Video strani
01.00	Deutsche Welle

RAI 1

6.45	Aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Nan.: Il cane di papà, vmes (10.00) dnevnik
10.05	Film: Polly (kom., '89), vmes (11.00) dnevnik
11.40	Oddaja koristnih nasvetov Utile Futile
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.00	Dnevnik
14.00	Kult. tednik Primmissima
14.20	Variete: Prove e provini a Scommettiamo che?
14.50	Nan.: Pustolovščine mladege Indiane Jonesa
15.45	Mladinski variete Solletico, risanke
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.20	Neverjetne zgodbe
18.50	Variete: Luna Park (vodi Milly Carlucci)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Film: Una madre in prestito (dram., ZDA '92, i. A. Jillian, T. Gold)
22.20	Dosje: Donne al bivio
22.55	Dnevnik
23.05	Sportna sreda: SP v moški odbojki
0.10	Dnevnik in vreme
0.20	Danes v Parlamentu
0.30	Dok. DSE: Sicilija
1.00	Doc Music Club
1.30	Nadaljevanke

RAI 2

7.00	Euronews
8.00	Oddaja za najmlajše
	Quante storie!
8.45	Obarvani komicni filmi S.Laurela in O Hardyja
9.45	Nad.: Beautiful
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.45	Variete: Quante storie, ragazzi!, risanke
14.15	Nad.: Paradise beach, 14.50 Santa Barbara
15.35	Kronike v živo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.10	Iz Parlamenta
18.15	Sport in vreme
18.35	In viaggio con Sereno variabile
18.45	Nan.: Ispettore Tibbs
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Kviz: Ko bi bil Sherlock Holmes (vodi Jocelyn)
22.40	Film: Sette criminali e un bassotto kom., ZDA '91, i. J. Candy, J. Belushi, S. Shepherd)
22.25	TG 2 dosje
23.20	Dnevnik in vreme
23.40	Nan.: Un caso per due
0.45	Pregled tiska
1.05	Nan.: Soko 5113

RAI 3

6.45	Jutranja oddaja: L'altrarete, vmes aktualnosti
7.35	Odd. DSE: Spanscina, Sapere, Filozofija, Il far da sé, Fantastica età, Euronews, itd.
11.15	DSE: Fantastica Mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo
12.30	Znanstveni dnevnik
12.40	Koncert: D. Moore
13.30	Nan.: Vita da strega
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	TGR Italija Jug
15.15	Sportna popoldne: IP v hokeju na ledu
16.30	DSE Odprta sola, Parlato semplice, 18.00 dok. Geo
18.30	Sport, Insieme in vreme
19.00	Dnevnik, dezelneste vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Aktualno: Mi manda Lubrano
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Aktualno: Zgodbe z juga
23.50	Variete: Spazio Ippoliti
0.30	Dnevnik in vreme
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.15	Nan.: Love Boat
8.00	Variete: Buona giornata
8.05	Nad.: Diritto di nascere, 8.30 Pantanal, 9.00 Gualupe, 10.15 Catene d'amore, 11.35 La casa nella prateria, 12.30 Teddy Z, 13.00 Sentieri, vmes (11.30, 13.30) TG 4
15.00	Nad.: Perla nera
17.15	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik in vremenska napoved
20.40	Nan.: Burk - Veleno per Cassandra, Chi ha ucciso Romeo? (i. P. Barton)
22.40	Film: Inferno bianco (pust., ZDA '52, i. Stewart Granger, W. Corey, Cyd Charisse), vmes (23.45) dnevnik
1.00	Pregled tiska
1.10	Nan.: Giudice di notte, 1.45 Top Secret

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto in famiglia (vodi A. Castagna)
15.20	Agenzia matrimoniale
16.00	Otroski variete, vmes risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	TV film: desideria e l'anello del drago (fant., It. '94, i. A. Falchi, F. Nero)
23.40	Aktualno: Braccio di ferro (vodi E. Mentana)
23.20	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.25	Nanizanke
12.25	Odprti studio
12.30	Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odprti studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.00	Variete: Smile
16.05	Nan.: Star Trek
17.10	Variete: Talk Radio
17.25	Nan.: Il principe di Bel Air, 18.10 Ultraman, 18.50 Bayside School
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.30	Film: Nikita (dram., Fr. '90, i. A. Parillaud)
22.50	Fatti e misfatti
23.00	Film: I tre amigos (kom., ZDA '86, i. C. Chase)
1.00	Italia 1 sport
2.00	Sgarbi quotidiani

TELE 4

13.30	19.30, 22.10, 24.00 Dogodki in odmevi
20.30	Nad.: La terza guerra mondiale

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Il sognatore di Oz
20.35	Variete: E la festa continua
23.05	Variete: Tappeto volante
1.05	Casa: Cosa?

Koper

16.00	Euronews - Tv novice
16.15	Aktualnosti, tedenska rubrika
16.45	Rhythm & News, vodi Andrea F.
17.45	V ospredju, avtor Bruno Agrimi
18.00	Slovenski program
	Studio 2, minestra
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.30	Tecaj angleskega jezika, »Second Honeymoon«
20.00	Euronews
20.30	»Alica«, evropski kulturni magazin
21.30	Leteci zdravniki, tv nanižanka
22.15	Tv dnevnik
22.30	Kosarka - italijansko prvenstvo
	Illy Caffè Trieste - Panna
	Pesca Montecatini

AVSTRIJA 1

07.00	Otroski program
09.05	Nas hrupni dom, pon.
09.30	Blagoslovljena dvojica
10.15	Leteci zdravniki
11.00	Ognjeni zmaj, pon. am. filma
12.35	Ocarljiva Jeannie
13.00	Cas v sliki
13.10	Harry in Hendersonovi
13.35	Zgodba o našem cudovitem svetu, 1.del
	Prostor na zemlji
14.00	Trojica s stiriimi pestmi
14.45	Saundcheck
15.00	Otroski program
15.45	Smrki
16.00	Mali duh, 3. del
17.00	Mini cas v sliki
17.10	Seaquest DSV
	V zadnji sekundi
18.00	Cas v sliki
18.05	Nas ucitelj dr. Specht
18.30	Nas hrupni dom
19.30	Cas v sliki, vreme
20.00	Sport
20.15	Grad Hohenstein, 3. del
21.55	Zdravniki, 5. del
23.20	Cas v sliki
23.25	Likvidator , angleški film, 1966
01.05	Dempsey in Makepeace
	Krvavi denar
01.50	Video strani

AVSTRIJA 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Mi, pon.
09.30	Ironimius '94, pon.
10.15	Vreme
12.55	Innsbruck: Smucarski skoki, prenos
15.40	Trije botri, ameriski vestern, 1948
17.10	Moč strasti
18.00	Mi
18.25	Vseh devet kiev
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, vreme
20.00	Kultura
20.15	Hudicev paglavec 2 , ameriska komedija, 1991
21.45	Pogledi od strani
22.00	Vecerni studio
22.20	Cas v sliki da Capo
22.25	Sport
23.25	Monthly Python's Flying Circus, 2. del
23.55	Tako je povedal Bellavista , italijanski film, 1984
01.35	Hello Austria, Hello Vienna
02.05	Video strani

Hrvaška 1

07.45	Tv koledar
07.55	Poročila
08.00	Dobro jutro
10.00	Poročila
	Solski program:
10.05	Lov na Doombolt, 6/6 del serije
10.30	Nakit severa
11.10	Tom in Jerry otroka
11.20	Hrvaški jezikovni leksikon
11.35	Narnijske kronike, 7/18 del serije
12.00	Poročila
12.05	Cesarica, 63/211 del nadaljevanke
12.50	Kapitan Horatio Hornblower , ameriski film, 1950
	Igrajo: Gregory Peck, Virginia Mayo, Robert Beatty, in drugi
14.55	Polna hisa, ameriska humoristična nanizanka
15.15	Razstava na tv
15.30	Nekaj važnega
	Kako je kaj nastalo
	Ko vprašam odrasle
16.05	Prvic, 1/6 del nanizanke
16.30	Poročila
16.40	Ucimo se o Hrvaški
17.10	Pazi, steklo!
17.45	Hrvaška danes
18.00	Kolo sreče
18.35	Santa Barbara, 904. del ameriske nadaljevanke
19.30	Dnevnik 1, vreme
20.02	Sport
20.10	Iz strankarskega življenje
20.55	Ameriski cesar, 1/5 del dokumentarne oddaje
21.45	Poslovni klub
22.30	Slika na sliko
23.10	Oddaja resne glasbe
00.00	Poročila
00.05	Sanje brez meja

Hrvaška 2

12.45	Tv-koledar
12.55	Innsbruck: Novoletna turneja
15.30	Risanka
16.05	Laker girls, ameriski film
17.35	Majski cvetovi, pon. 6/13 dela angleske nanizanke
18.25	V iskanju pustolovcin, pon. 5/9 del dokumentarne nadaljevanke
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.00	Vreme
20.02	Sport
20.10	Zakonca Fields v Franciji, 17/18 del angleske humoristične nanizanke
20.40	Majski cvetovi, 7/13 del angleske nanizanke
21.30	Jenatsch , svicarski film, 1987
	Igrajo: Michel Voita, Christine Boison in drugi
00.05	Video strani

MTV Madžarska

06.00	Sončni vzhod
09.00	Cez dan, nato Igra in Praski panoptikum, serije
11.30	Mejno mesto, serija
12.00	Opoldanski zvon
12.05	Posel
15.05	Koliko je vreden podeželan, studio Szeged
15.20	Zgodovina za solarje
16.00	Dnevnik
16.05	Ocividec, serija
16.25	Gospodična, serija
17.00	Vklopi, za otroke
17.45	Kánon bogoslužja
18.15	Posel
18.30	Macek v zaklju, kviz
19.00	Pravljica
19.14	Muza, novice iz kulture
19.30	Dnevnik
	Telesport
20.20	Evropska zlata gala, zabavna glasba
21.55	Dnevni oblaganja, 4.1. 1945
22.00	Berzsenyi: Plesi
22.35	Ni izhoda, 2. del italijanskega filma
00.15	Dnevnik BBC

2/5 TV SLOVENIJA 1 20.25
MOŠKI IN ŽENSKA,
 francoski film

Scenarij in režija: Claude Lelouch
 Glasba: Francis Lai

Igrata: Ainouk Aimee, Jean-Louis Trintignan

Claude Lelouch, Parizan, je že pri devetindvajsetih letih postal eden najuglednejših francoskih režiserjev, ko je leta 1966 prikazal svoj slavni film Moški in ženska. Zaslovel je kot umetniško nadarjen in obnem komercialni ustvarjalec, za ta tretji celovečerni film pa je leta 1966 dobil tudi Zlato palmo na Cannesem festivalu.

Skupaj z Jeanom-Lucom Godardom je Lelouch predstavnik nove šole, ki je do konca izkoristila pridobitve nove tehnike. Filme, v katerih igralcem prepusti dovolj spontanosti, vendarle gradi na socialnem okolju. V filmu Moški in ženska, katerega bistvo so neskončni dialogi o čustvih, si je izbral malomeščanski razred. On je avtomobilski dirkač, ona je script-girl, vdova nekdanjega kaskaderja. On ima sina, ona hčerko. Srečata se v Deauvillu, kamor pripeljeta na počitnice otroka, ki se spoprijeteljita. Med njima je takoj simpatija, privlačnost. Ker pripadata malomeščanskemu razredu, sta zadržana, z otroki se iz Pariza vračata na morje, skupaj obedujeta, ves čas se pogovarjata o emocijah, navadah, ki jih imata v odnosu moški-ženska. Končno se celo ljubita, pa vendar sta še naprej zadržana, konec njune zgodbe pa je nepredvidljiv. Morda kdaj drugič, kdaj kasneje. Zgodba je ogrela gledalce. Moški in ženska je postal pravi kulturni film šestdesetih let. Sicer pa je prejel tudi Oscarja za najboljši tuji film in najbolj izviren scenarij. Ob odličnih igralcih, je vsekakor treba omeniti tudi glasbeno podlago Francisai Lai, ki je postala tudi pravi glasbeni hit.

Film je bil tako uspešen, da je v ameriški produkciji leta 1968 Claude Lelouch posnel nadaljevanje o teh dveh junakih: Moški in ženska, dvajset let kasneje. Tudi ta bo v kratkem na sporedu na naših zaslonih.

TV SLOVENIJA 2 19.15
V VRTINCU,
 oddaja o filmu

Novo leto bomo začeli eksplozivno. V polno bo namreč zadel SPECIALIST, ki ga je upodobil Sylvester Stallone. S svojim protitehničnim znanjem v filmu SPECIALIST pomaga May Monroe (Sharon Stone) pri masčevanju njenih staršev. Ray, kot se naš bombni ekspert imenuje, sicer noče imeti nobenih stikov s svojimi naročniki, ampak May se ne more upreti skušnjavi...

Ljubitelji kostumskih zgodovinskih spektaklov pa bodo prišli na svoj račun s filmom KRALJICA MARGOT. Enega najdražjih francoskih filmov, v naslovni vlogi je zaigrala Isabelle Adjani, vam bomo predstavili v rubriki IZBRALI SMO ZA VAS.

2/5 ITALIA 1 20.30
NIKITA,
 francoski film, 1990

Režija: Luc Besson
 Igrajo: Anne Parillaud, Jean-Hugues Anglade, Jeanne Moreau

Mlada Nikita sodeluje pri ropu, med katerim umre policaj. Ujamejo jo in obsodijo na do smrtne ječe. Tu ji varnostni organi ponudijo svobodo, če bo postala njihov agent. Nikita sprejme in sledi izredno zahtevnemu tečaju, ki jo spremeni v poklicno ubijalko. Po opravljenem končnem »izpitu« ji varnostni organi preskrbijo novo ime.

Besson je po mnenju kritikov edini evropski režiser, ki snema tako uspele akcijske filme, da v ničemer ne zaostajajo za ameriški. O uspehu Nikite pričča tudi dejstvo, da je pred kratkim Hollywood posnel remake z Bridget Fonda. Kmalu pa bomo lahko v kinodvoranah videli zadnjo Bessonovo uspešnico Leon, napeto zgodbo o otožnem killerju, ki se zaljubi v dvanajstletno deklico.

A KANAL 20.00
BENNY HILL,
 angleška humoristična serija

Vas zanima kako je delovala telefonska centrala v Viktorjanski Angliji? Oglejte si zgodbe in nezgode telefonista Bennyja, ki sredi razburljivih pomenkov ohranja mirno kri. Sledijo nove težave v smelnem studiju, hitri tečaj japonske kuhinje, za krono pa izbor Mistra TV Thames. Ne boste uganili, kdo je bil izbran za najlepšega. To je g. Igor Mlinec. Res pa je, da je hudo podoben Bennyju.

KANAL A 20.30
DANCE SESSION,
 oddaja o plesu

Voditeljica: Barbara Drnac
 Režiser: Neven A. Korda

V prvi januarski oddaji si boste ogledali slovito skupino CHIC iz Pariza, ki je v predprazničnih dneh razburjala domišljijo v Kranjski gori s svojimi ekstravagantnimi koreografijami in kostumi, predstavili pa bomo tudi ljubke Miske iz Šiške.

TV SLOVENIJA / NOVOSTI

Dokumentarci iz tujine

DOKUMENTARNI PROGRAM TV SLOVENIJA

Ponudba dokumentarnih programov na zadnjih treh sejnih - MIPCOM, London Programme market in German Screenings je bila razmeroma bogata, čeprav je zadnja leta vse manj dokumentarnih nadaljevanj, dovolj pa je dobrih posamičnih oddaj, ki pa jih je teže uvrščati v program. Najboljši dokumentarci se vedno nastajajo v Evropi ali pa so sad koprodukcij ameriških, avstralskih in evropskih televizij. Zanimivo pa je, da prenekatera evropska televizija namenja vse več sredstev bolj iskanim igranim programom - predvsem je bilo to očitno na pregledu nemških programov, kjer je bila se lani produkcija veliko bogatejša. Ameriški dokumentarci so se vedno razlikovali od evropskih. Namenjeni so pač drugačni publiki in navadno bolj lahkotni, dinamični, posneti z name-

nom, da bi gledalca predvsem zabavali. Toda v nasprotju z Evropo se ponudba izboljšuje, verjetno predvsem zaradi nastanka specializiranih kanalov, ki predvajajo izobraževalne, poljudnoznanstvene in dokumentarne oddaje. DISCOVERY - The Learning Channel ima iz leta v leto več zelo dobrih izobraževalnih in poljudnoznanstvenih oddaj, omeniti pa velja tudi znano in v ZDA zelo priljubljeno dokumentarno serijo NOVA in seveda družbo NATIONAL GEOGRAPHIC TELEVISION, ki posname vsako leto 16 izjemno dobrih oddaj, ki pokrivajo najrazličnejša področja. Kabelska televizija HBO snema predvsem enourne oddaje s socialno tematično, najbolj perečimi, pogosto ekcesnimi primeri. Slejkoprej je najbogatejša ponudba naravoslovnih

oddaj. Tu prednjačijo že omenjeni ameriški NATIONAL GEOGRAPHIC, BBC, serija polurnih in enournih oddaj SURVIVAL (Anglia TV), HIT ENTERTAINMENT, ki je združil kataloge TVNZ Natural History Unit, angleški PATRIDGE FILMS in švedski SCANDINAVIA. Na splošno se televizije, ki ustvarjajo podobne zvrsti zaradi visokih stroškov proizvodnje dokumentarnih programov združujejo, kakovostne oddaje snemajo predvsem giganti in male televizije imajo kaj malo možnosti, da bi jih zapazili. Vedno sicer poskušamo obogatiti program z oddajami, posnetimi v različnih državah, ki obravnava jim več različnih področij, vendar je tu težko najti dovolj zanimive in dobro posnete dokumentarce z univerzalnimi temami.

2/5 ITALIA 1 23.00
THREE AMIGOS,
 ameriški film, 1986

Režija: John Landis
 Igrajo: Chevy Chase, Steve Martin, Martin Short, Patrice Martinez in drugi

Dusty, Lucky in Ned so nepremagljivi strelci, ki vsak dan na ameriškem Divjem Zahodu premagajo na destine roparjev - v nemih filmih. Ko jih lepa Carmen povabi v mehiško vas, mislijo, da bodo morali ponoviti prizore iz filmov. Čaka pa jih grenko presenečenje: pravi ropar, nevarni in neusmiljeni El Guapo. Trojica kaj kmalu premaga začetno paniko in...

John Landis se je tokrat zgedoval po komičnih filmih Boba Hopa. Film je originalen in živahen, saj je scenarij poln zabavnih in neverjetnih dogodkov, ki slonijo predvsem na nesporazumih med vaščani in tremi revolverši - igralci. Napeta zgodba in zabavna.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 Soul On MTV; 13.00 Unplugged; Nirvana; 14.00 Popoldanski Mix; 16.30 Coca Cola Report; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Unplugged; Nirvana; 21.00 Real World 2; 22.30 Beavis & Butt-head; 01.30 The End?

SKY ONE

11.00 Koncentracija; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 St. Elsewhere; 15.00 Lace 1; 16.00 The Oprah Winfrey Show; 16.50 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.00 Svet iger; 19.30 Blockbuster; 20.00 E Street; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 The Tommyknockers; 23.00 Star Trek

PRO 7

04.40 Ponovitve; 11.35 Moško gospodinjstvo; 12.05 Agentka s srcem, serija; 13.00 Charliejevi angelčki, serija; 15.00 Dinastija; 15.55 Hišica v pretrji; 16.55 Risanke; 18.30 Alf; 19.05 Jautenbergovi; 20.00 Poročila; 20.15 Brisco Country; 21.05 Renegade - lov brez milosti, serija; 22.00 Ljubi grehi; 00.25 Poročila

PREMIERE

14.00 Džungelska vročica; 14.50 Mayrig; Pot v raj, franc. drama; 16.55 Bobri, dokumentarec; 18.00 Tvegana igra, am. triler; 20.00 Premiere; 20.15 Reka poje mi, ameriška drama, 1992; 22.15 Nespodobno povabilo, ameriški ljubzenski film, 1993

SAT 1

07.30 Ponovitve serij; 12.00 Loving - ljubzenske poti; 12.30 Pod kalifornijskim soncem; 13.30 Falcon Crest; 14.30 Tarzan; 15.00 Vesoljska ladja Enterprise; 15.55 MacGyver; 17.00 Tvegaj!; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vse; 19.00 Poročila; 19.15 Sport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 König, nem. serija; 21.15 Hunter; 23.00 24 ur do pekla, am. akcijski film, 1987

EUROSPORT

08.30 Rally; 10.00 Aerobika; 11.00 Dvigovanje uteži; 12.30 Smučarski skoki; 16.30 Konjeništvu; 17.30 Prosto plezanje; 18.30 Smučarski skoki; 19.30 Športna poročila; 20.00 Boks; 22.00 Motorji; 23.00 Smučarski skoki; 01.00 Športna poročila

RTL

09.05 Ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, ameriška serija; 17.00 Jeopardy; 17.30 Med nami; 18.00 Bogati in slavn; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Šolska vožnja brez vrnitve, am. triler; 22.10 Stern TV, magazin; 23.30 Gottschalk - Late Night Show; 00.00 Poročila; 00.30 Nočni program

RTL 2

05.55 - 17.30 Ponovitve; 17.30 Zorro, serija; 17.55 Umik; 18.25 Nasmehnite se, prosim; 18.55 Poročila; 19.05 Ženska za 7 milijonov dolarjev, serija; 20.00 Poročila; 20.15 Cross Riders, am. film, 1986; 22.00 Wrestling; 23.00 Ime mi je Gator, am. akc. kriminalka; 00.50 Nobenega seksa več?, am. film

SKY MOVIES

15.00 Meteor; 17.00 The Mirror Crack'd; 19.00 The Goonies; 21.00 The Carolyn Warmou Story, am. drama, 1992; 22.35 Stranded, am. triler 1992

MOVIE CHANNEL

13.00 A Lawless Street, 1955; 17.00 Yogie Bear And The Magic Flight Of The Spruce Goose, 1985; 19.00 Bebe's Kids, 1992; 21.00 Untamed Heart; 22.40 Stephen King's Sometimes They Come Back

FILMNET +

16.05 K-TV; 18.00 Love Potion No.9, ameriška komedija; 19.35 Us Top Ten; 20.00 The Women Of Windsor; 21.30 Extreme Close Up

SUPER CHANNEL

15.00 Kolo denarja; 17.30 Gospodarstvo; 18.00 Danes, novice; 19.00 Poročila; 19.30 Ameriški nogomet; 20.30 Dateline, magazin; 21.30 Inside Edition; 22.00 Poročila; 22.30 Jay Leno Show; 23.30 Res osebno, talk show

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Morning; 15.00 Larry King Live; 17.30 Business Asia; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 International Hour; 00.45 World Sport

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Radio plus; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Odskočna deska; 21.05 Koncert za besedo; 21.30 Opemni posnetki; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne novice; 8.50 Prireditve; 10.00 Kje vas čevlji žuli; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilizem; 13.00 Do 13-ih; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.30 Obvestila; 17.50 Šport; 19.30 Melodije po pošti; 21.00 Zavrtite, uganite; 22.20-23.00 Heavy metal.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna minijatura; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi na glasb. revijah; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Življenje kot izziv; 17.00 Opere; 21.30 Koncerti in psalmi; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glas. tradicija 20. stoletja; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, napovednik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Na rešetju; 9.00 Informacije, prireditve; 9.45 Na rešetju - odgovori; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.00 Tolar ni vse; 18.00 a-o-a glasbena oddaja; 19.30 Športni program Modrega vala RK.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna; 15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine; 18.45 Natività; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

8.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.15 Napoved dogodkov; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Ankeja; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na rajžo gre; 20.00 Pole position; 22.00 Radosti življenja; 2.00 Satelit.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Zakaj je Slovenija bolj utrjena; 10.20 Telefoni na temo; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.40 Moda; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Moda; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Kviz; 17.00 Gremo v primadono; 19.30 do 24.00 Večerni pr. - Parnas.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske minijature; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Info-servis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoci srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Šport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva; 22.15 Glasba; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 Jubilejni 100. Avtodrom; 14.00 OF (24 ur info); 15.00 Recenzije & Napovedi + Fotopanika; 17.00 Jazzarje; 19.00 TB; Bad Livers; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues, Pantomalni kabaret; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolekar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik; 9.10 Odprta knjiga; Novakovi - družinske zgodbe iz naših dni; 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Božične pesmi; Ekimenski zbor iz Trsta; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti; Na goriškem valu; 15.00 Pot-puri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10: Mi in glasba; 85 let Glasbene matice; 18.00 Literarne podobe; Prosnj kelli poezije (pripravila I. Žerjal); 18.30 Made in Italy; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za vas; 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.10-19.00 Društva se predstavljajo; (do zaključka v redakciji nismo dobili programov RK).

РАДИО МОСКВА
RADIO MOSCOW
 Program Radija Moskve oddaja v slovenski vsak dan od 19.30 do 19.30 na valovih 25 m ali 11820 kHz ter 31 m ali 9785 in 9776 kHz

MENJALNIŠKI TEČAJI

3. januar 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,00	81,80	11,35	11,61	7,61	7,96
A banka Koper	80,20	81,40	11,23	11,57	7,57	7,90
A banka Nova Gorica	80,65	81,75	11,26	11,61	7,67	7,91
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	79,90	81,60	11,20	11,60	7,30	7,90
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,70	81,70	11,40	11,60	7,60	8,00
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	80,67	81,76	11,18	11,62	7,73	7,81
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	81,10	81,60	11,20	11,50	7,50	7,85
Come 2 us* Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,30	81,70	11,50	11,60	7,60	7,80
Creditanstalt d. d.	-	-	-	-	-	-
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	81,10	81,50	11,45	11,55	7,60	7,80
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,50	81,55	11,52	11,55	7,77	7,80
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,41	81,44	11,53	11,54	7,78	7,80
Kompas Hertz Celje* Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15	80,90	81,50	11,45	11,54	7,60	7,85
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	80,90	81,50	11,45	11,54	7,60	7,85
Kompas Hertz Idrija* Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15	81,10	81,60	11,45	11,54	7,60	7,85
Kompas Hertz Tolmin* Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15	81,10	81,60	11,45	11,54	7,60	7,85
Kompas Hertz Bled* Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16	81,10	81,60	11,45	11,54	7,60	7,85
Kompas Hertz Nova Gorica* Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19	81,10	81,60	11,45	11,54	7,60	7,85
Kompas Hertz Maribor* Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,10	81,60	11,45	11,54	7,60	7,85
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	79,65	81,65	11,28	11,65	7,45	7,95
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	80,75	81,80	11,30	11,57	7,73	7,82
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,00	82,00	11,46	11,60	7,60	7,90
Poštna banka Slovenije*	79,40	81,40	10,90	11,48	7,22	7,75
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,37	81,42	11,54	11,57	7,78	7,80
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,15	81,25	11,37	11,47	7,65	7,77
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,95	81,50	11,40	11,50	7,40	7,85
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,00	81,58	11,44	11,48	7,55	7,89
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,40	81,95	11,30	11,65	7,55	7,89
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	-	-	-	-	-	-
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,10	81,60	11,42	11,56	7,55	7,84
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	80,50	81,60	11,40	11,50	7,40	7,80
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	-	-	-	-	-	-
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,20	81,60	11,49	11,60	7,60	7,89
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	80,85	81,50	11,37	11,54	7,67	7,90
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	81,15	81,70	11,42	11,60	7,75	7,89
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,60	81,38	11,31	11,55	7,50	7,85
SKB d.d.,***	80,60	81,65	10,90	11,65	7,52	7,90
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,50	81,70	11,48	11,58	7,70	7,85
SKB d.d. Ljubljana	81,10	81,89	11,37	11,61	7,60	7,97
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,60	81,90	11,30	11,62	7,65	7,92
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,42	81,50	11,56	11,58	7,75	7,79

Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: **

Tečaj po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

3. JANUAR 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1600,00	1650,00
nemška marka	1033,00	1055,00
francoski frank	298,50	307,50
holandski gulden	920,00	947,00
belgijski frank	50,10	51,60
funt sterling	2503,00	2575,00
irski sterling	2465,00	2540,00
danska krona	262,00	270,00
grška dramma	6,60	6,85
kanadski dolar	1148,00	1177,00
japonski jen	16,00	16,50
švicarski frank	1218,00	1255,00
avstrijski šiling	146,30	151,00
norveška krona	236,00	243,00
švedska krona	213,50	221,00
portugalski escudo	9,90	10,35
španska pezeta	12,10	12,50
avstralski dolar	1242,00	1280,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	12,60	13,20
irvaški dinar-kuna	255,00	272,00

KMEČKA BANKA - GORICA

3. JANUAR 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1603,00	1648,00
nemška marka	1035,00	1055,00
francoski frank	299,00	308,00
holandski gulden	919,00	937,00
belgijski frank	50,10	51,30
funt sterling	2502,00	2572,00
irski sterling	2465,00	2550,00
danska krona	262,00	270,00
grška dramma	6,60	7,10
kanadski dolar	1148,00	1183,00
švicarski frank	1225,00	1252,00
avstrijski šiling	146,30	150,30
slovenski tolar	12,80	13,30

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

3. JANUAR 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,35	9,30
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,70	9,40
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,90	9,40
Italija	Kmečka banka Gorica	12,30	13,30
Italija	Tržaška kreditna banka	12,60	13,20

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

3. JANUAR 1995

valuta	v DEM		
	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.558	-
francoski frank	-	29.012	-
nizozemski gulden	-	89.288	-
belgijski frank	-	4.865	-
španska peseta	-	1.179	-
danska krona	-	25.464	-
kanadski dolar	-	1.114	-
japonski jen	-	1.555	-
švicarski frank	-	118.370	-
avstrijski šiling	-	14.214	-
italijanska lira	-	0.959	-
švedska krona	-	20.866	-

TEČAJI ZA PRODAJO DEVIZ NA DAN 4.1.1995

1. Redni tečaj za DEM	82,00
2. Tečaj za terminsko-valutne pogodbe za DEM	80,84

po pogojih iz ponudbe Abanke z dne 4.1.1995

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 254 z dne 3. 1. 1995 - Tečaji veljajo od 4. 1. 1995 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	97,8303	98,1247	98,4191
Avstrija	040	šiling	100	1157,6904	1161,1739	1164,6574
Belgija	056	frank	100	396,2976	397,4901	398,6826
Kanada	124	dolar	1	90,7648	91,0379	91,3110
Danska	208	krona	100	2073,9714	2080,2120	2086,4526
Finska	246	marka	100	2663,3232	2671,3372	2679,3512
Francija	250	frank	100	2362,9459	2370,0561	2377,1663
Nemčija	280	marka	100	8144,7193	8169,2270	8193,7347
Grčija	300	grd	100	-	52,6915	52,8496
Irsko	372	funt	1	-	196,5761	197,1658
Italija	380	lira	100	7,8149	7,8384	7,8619
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	-	2200,0000	-
Japonska	392	jen	100	126,6504	127,0315	127,4126
Nizozemska	528	gulden	100	7272,2570	7294,1394	7316,0218
Norveška	578	krona	100	1866,5254	1872,1418	1877,7582
Portugalska	620	escudo	100	79,3784	79,6173	79,8562
Švedska	752	krona	100	1699,4771	1704,5909	1709,7047
Švica	756	frank	100	9640,9043	9669,9140	9698,9237
Velika Britanija	826	funt sterling	1	198,2587	198,8553	199,4519
ZDA	840	dolar	1	126,9110	127,2929	127,6748
Evropska unija	955	ECU	1	155,0470	155,5135	155,9800
Španija	995	peseta	100	96,0751	96,3642	96,6533

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 4. januarja 1995

st. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 23. 1. 1995:				1,500,000	803,967	814,750	1,618,717	
19		107.1956%	108.6333%	107.9145%	150,000	80,397	81,475	161,872

Uradna tečajnica Ljubljanske borze
vrednostnih papirjev, d.d. Ljubljana

št.: 252 Datum: 30. 12. 1994

Vrednost. papir	qbr. m. div.	ex kupon št. dat. (3)	enotni tečaj	% sprem.	datum	popravn.	ponudba	Max.	Min.	prej. 1000 SIT
UVRSCENA KOTACIJA I - Obveznice										
RSL1	8,0	4(31.12.94)	101,5	05	30.12.	101,5	101,9	102,0	101,2	29.411
RSL2	9,5	8(1.10.94)	108,8	38	30.12.	108,3	108,7	109,4	108,4	32.781
RSL8	5,0	3(30.11.94)	95,0	2,15	30.12.	-	-	95,0	95,0	3.889
RSL11	7,0	3(15.7.94)	100,8A	2,54	30.12.	98,5	100,5	100,8	100,8	90.637
RSL10	8,0	4(31.12.94)	99,0	43	30.12.	98,0	-	99,5	98,0	2.156
RSL2(0)	9,5	8(1.10.94)	104,0	-	28.12.	104,1	107,0	-	-	-
UVRSCENA KOTACIJA I - Redne delnice										
SKB redne	458	(16.5.94)	36,941	5,10	30.12.	36,500	36,850	37,400	36,000	276.098
UVRSCENA KOTACIJA II - Obveznice										
SKB banka	10,0	4(1.11.94)	99,6	36	30.12.	99,5	100,6	101,0	98,3	5.052
UVRSCENA KOTACIJA II - Redne delnice										
Probanka	1.000	(6.6.94)	17,375	8,82	30.12.	15,850	16,200	17,490	15,520	63.349
PROSTI TRG - Obveznice										
Lek2	12,0	4(1.11.94)	99,1	-	14.12.	98,0	-	92,0	83,5	3.304
Občina Zagorje	11,0	4(1.1.95)	88,3	7,82	30.12.	-	-	92,0	92,0	2.458
PTT Celje	12,0	6(1.12.94)	102,9	85	30.12.	101,0	104,5	103,0	102,0	2.458
PTT Ljubljana	12,0	7(1.1.95)	104,3A	76	30.12.	101,0	106,0	106,0	100,0	730
PTT Gorica	10,0	1(1.6.94)	102,6	42	30.12.	101,7	104,0	102,9	101,8	537
Rogaska 1	10,0	4(1.6.94)	98,5A	51	30.12.	97,0	100,0	98,5	98,5	43.585
Banka Vipa	10,0	1(1.10.94)	100,8	-	14.12.	-	-	102,0	-	-
PROSTI TRG - Redne delnice										
BTC	12,000	(1.6.94)	12,802	2,57	30.12.	12,400	13,000	12,900	12,700	1.619.873
Dadas	(8)	23.550	4,20	30.12.	22,600	24,000	24,600	22,500	22,500	99.290
Finmedia	(8)	16,700	4,38	30.11.	16,850	16,700	16,700	247.193	-	-
CP Gnesuplje	119	(8.3.94)	4,950	-	24.11.	-	-	-	-	-
Grad	19,800A	7,08	30.12.	17,000	-	-	19,800	19,800</		

TENIS / HOPMANOV POKAL

Češka (šestič) in Ukrajina prvi polfinalistki

Cash namučil Kordo - Danes še dva četrtfinalna dvoboja

PERTH - Ukrajina in Češka sta prva polfinalista teniskega Hopmanovega pokala za mešane ekipe. Ukrajina je izločila reprezentanco Združenih držav Amerike, Češka pa domačo Avstralijo. Za Češko bo to že šesti nastop v polfinalu v dosedanjih sedmih izvedbah tega pokala. Jana Novotna je Kristini Redford v obeh setih prepustila tri igre, nekoliko več energij pa je proti Patu Cashu porabil Petr Korda, ki je zmagal sele po treh setih igre. Za Casha je bil dvoboj s Cehom lepa priloznost, da po dolgem času spet premaga igralca, ki sodi med dvajset najboljših na svetu. Korda je izgubil uvodni set, na koncu pa zmagal sele po podaljšani igri (7:3).

Brat in sestra Andrej in Natalija Medvedev sta prvic ponela Ukrajino v polfinale, dvoboj med Medvedevom in Američanom Renebergom pa je bil izjemno razburljiv. Nisem pričakoval, da bova zmagala tako gladko, je dejal Andrej po zmagi.

Rezultati

Češka - Avstralija 2:1 (Novotna - Radford 6:3, 6:3; Korda - Cash 2:6, 6:3, 7:6, Novotna/Korda - Radford/Cash 3:6, 4:6)

Ukrajina - ZDA 2:1 (N. Medvedeva - Davenport 6:0, 6:4, A. Medvedev - Reneberg 6:7, 7:6, 6:3; Medvedev/Medvedeva - Davenport/Reneberg 2:6, 3:6)

Danes: Nemčija - Avstrija; Spanija - Francija.

AVTOMOBILIZEM / FORMULA 1

David Coulthard odvzel Nigelu Manslu mesto pri Williamsu

DIDCOT - Nigel Mansell je izgubil dirko za startno mesto pri Williamsu. Britansko mostvo formule 1 je za prihodnje leto za drugega voznika (prvi je Damon Hill) najelo 23-letnega Skota Davida Coultharda. To je včeraj sporočil lastnik mostva Frank Williams. »Veseli me, da sva se z Davidom sporazumela, kajti na dirkališču je že dokazal, da je dober testni voznik in tudi dober dirkač,« je pojasnil Williams. Coulthardova pogodba je vredna pol milijona angleških funtov.

S tem je prihodnost nekdanjega svetovnega prvaka Manslla, ki je v lanski sezoni za Williamsa nastopil na štirih dirkah, v formuli 1 skrajnje negotova. Enainštiridesetletni Anglež je zelel nastopati za Williamsa in ima zelo malo izbire. Benetton je

ze potrdil, da ga ne bo najel in je dal prednost Britancu Johnnyju Herbertu, ki bo vozil ob svetovnem prvaku Michaelu Schumacherju. Ferrari je že podaljšal pogodbi z Gerhardom Bergerjem (Avstrija) in Jeanom Alesijem (Francija). Kot edina možnost, da bi se Mansell dokopal

do enega od vodilnih mostov, ostaja McLaren.

Za Coultharda, ki je po smrti Ayrtona Senne dobil njegov dirkalnik, se je končalo dolgo obdobje negotovosti. Skot je po Manslovi vrnitvi iz ZDA že podpisal predpogodbo z McLarnom, hkrati pa tudi pogodbo z Williamsom kot testni voznik. Sele razsodišče Mednarodne avtomobilistične zveze (FIA) je Coultharda »pripodilo« Williamsu. Skot je lansko sezono začel kot testni voznik. Sele po Sennovi smrti je dobil mesto v mostvu in si privozil 14 točk za svetovno prvenstvo. Na svoji zadnji dirki za Williamsa, na veliki nagradi Portugalske v Estorilu, je zasedel drugo mesto za svojim mostvenim kolegom Hillom, nato pa je sedež moral prepustiti Mansllu. (J.M.)

NOVICE

Na rallyju Pariz - Dakar Vatanen prevzel vodstvo

QUARAZAZATE - Finski veteran Ari Vatanen si je z zmago v tretji etapi od El Rachidie do Quarazazateja (405 km) zagotovil tudi vodstvo v skupni uvrstitvi med avtomobilisti. Pri motociklistih je Avstrijec Kinigadner se povečal svojo prednost pred Špancem Arcaransom.

Skupni vrstni red po 3. etapi

Avtomobilisti: 1. Ari Vatanen (Fin, Citroen) 9 ur, 5 minut 22 sekund; 2. Pierre Lartigue (Fra, Citroen) + 7 minut 6 sekund; 3. Timo Salonen (Fin, Citroen) +8:03; 4. Bruno Saby (Fra, Mitsubishi) +12:41; 5. Jean-Pierre Fontenay (Fra, Mitsubishi) +31:07 itd.

Motociklisti: 1. Heinz Kinigadner (Avt, KTM) 10 ur, 20 minut in 57 sekund; 2. Timo Salonen (Spa, Cagiva) +10 minut; 3. Thierry Magnaldi (Fra, Yamaha) +15:09; 4. Stephane Peterhansel (Fra, Yamaha) +15:39; 5. Edi Orioli (Ita, Cagiva) +31:23 itd.

Svetovni rekord na 50 m hrbtno in sedem zmag Nemcev

HONG KONG - Prvi dan prvega tekmovanja za svetovni pokal v plavanju so največ uspeha imeli Nemci, ki so zmagali kar v sedmih od devetih preizkusenj. Najbolje se je odrezala Sandra Volker, ki je na 50 m hrbtno v 25-metrskem bazenu zmagala v času novega svetovnega rekorda 27, 86. Prejšnjo znamko je popravila za sedem stotink sekunde.

Ostali včerajšnji zmagovalci, ženske - 200 kravl: Franziska Van Almsick (Nem) 1:52, 02; 100 prsno: Brigitte Becue (Bel) 1:08, 99; 100 delfin: Michelle Smith (Irska) 59, 99. Moski - 100 kravl: Silko Gunzel (Nem) 49, 88; 50 prsno: Mark Warnecke (nem) 27, 65; 400 mesano: Robert Seibt (Nem) 4:11, 37; 100 hrbtno: Jirka Letzin (Nem) 55, 11.

Nogometno SP 2002 bo najverjetneje v Aziji

ZÜRICH - Svetovno nogometno prvenstvo leta 2002 bo na Japonskem, v Južni Koreji ali Mehiki. Rok za prijavo kandidatur je zapadel 31. decembra, Fifa pa je sporočila, da so se v času prijave le tri omenjene države, ki bodo morale svojo kandidaturo potrditi do 28. februarja.

Skoraj gotovo bo prvo svetovno prvenstvo tretjega tisočletja v Aziji, kajti Mehika je SP že dvakrat priredila (1970 in 1986).

Kanadski mladinci petič svetovni prvaki

RED DEER (dpa) - Mladi kanadski hokejisti so z zmago 8:5 proti Rusiji v Red Deeru že petič postali mladinski svetovni prvaki. Domaćemu mostvu so bili v veliko pomoč finski hokejisti, ki so drugovrstenci Svedski odscipnili točko (bilo je 3:3), tako da si Kanadčani v zadnji tekmi proti Svedom lahko privosijo celo poraz.

Tekači v Östersundu

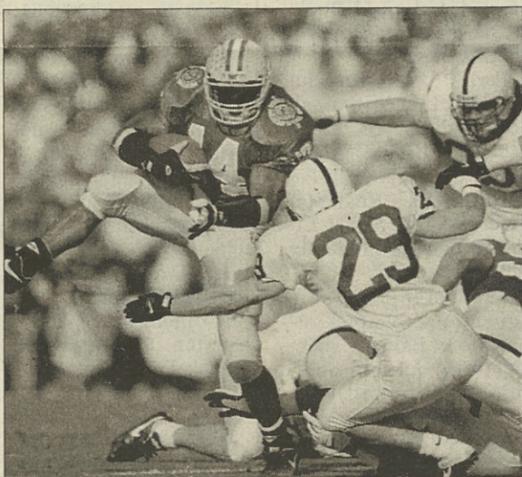
ZENEVA (Reuter) - Svedski Östersund bo prevzel tekmovanja smučarskih tekačev in tekacic za svetovni pokal, ki bi jih morali pripraviti v St. Petersburgu. Tekalice bodo v soboto, 7. januarja, teknovala na 30 kilometrov, tekači pa dan pozneje na enaki razdalji.

AMERIŠKI NOGOMET / PRED ZAČETKOM KONČNICE

Doslej samo Dallas in San Francisco izpolnila predprvenstvene napovedi

NEW YORK - »Football« oziroma ameriški nogomet ni zamen najpopularnejši sport v Združenih državah. Presenečenja, razočaranja, senzacije: za vsakogar je bil redni del letošnje sezone v dobrem ali slabem res izjemen. Letosnje tri najslabše ekipe, Houston, Cincinnati in Washington, so bile se pred tremi leti domala stalne članice končnice. Zaradi katastrofalnega začetka (1-7) so »out« Denver Bronco, izpadli pa so tudi Buffalo Bills, finalisti zadnjih starih sezon! Napovedi sta se držala le Dallas Cowboys in San Francisco 49ers, ki sta tekme izgubljala ob ze povsem jasnem položaju. Nosilec naslova iz Teksasa pa bo odslej menda trda predla, saj je usoda poškodovanega Emmitta Smitha, MVP-ja lanske sezone, se neznana. Si bo opomogel za odločilne boje?

V končnici je vse možno, ker se igra le na eno dobljeno tekmo. Tudi se tako očitni favoriti lahko naleti na slab dan in cela sezona splava po vodi. V »wild-cardih«, to je nekakšnih kvalifikacijah za vstop v četrtfinale, sta že padla Minnesota in Kansas City. Pri slednjem je morda zadnja tekma v svoji izredno bogati karieri odigral legendarni »quarter back« Joe Montana. Kljub temu lahko mirno napovemo, da bo en polfinalni dvoboj in hkrati finale pred finalom srečanje med San Franciscom in Dallasom. Bolj izenačeno je v vzhodni, Ameriški konferenci, kjer pa se bo sta prav tako kar takoj sprijeli vsaj na papirju in po rezultatih iz redne sezone sodeč boljši ekipi. In čeprav bosta s tehničnega vidika najzanimivejša polfinalna dvoboja, je za vse Američane vendarle po-

Pravi boji se zdaj sele začenejajo (Telefoto AP)

memben le Super Bowl, največji sportni (?) spektakel, ki je simbol ameriškega potrosništva in se le nato tudi tekma v ameriškem nogometu.

Stanje ob koncu redne sezone: AFC - Eastern: Miami 10-6, New England 10-6, Indianapolis 8-8, Buffalo 7-9, NY Jets 6-10. Central: Pittsburgh 12-4, Cleveland 11-5, Cincinnati 3-13, Houston 2-14. Western: San Diego 11-5, Kansas City 9-7, LA Raiders 9-7, Denver 7-9, Seattle 6-10. NFC - Eastern: Dallas 12-4, NY Giants 9-7, Arizona 8-8, Philadelphia 7-9, Washington 3-13. Central: Minnesota 10-6, Detroit 9-7, Green Bay 9-7, Chicago 9-7, Tampa Bay 6-10. Western: San Francisco 13-3, Atlanta 7-9, New Orleans 7-9, LA Rams 4-12...

Rezultati v starih »wild-card« tekmah: Green Bay - Detroit 16:12, Cleveland - New England 20:13, Miami - Kansas City 27:17, Minnesota - Chicago 18:35...

Sporod končnice za naslov: AFC: Cleveland - Pittsburgh, San Diego - Miami. NFC: Green Bay - Dallas, Chicago - San Francisco. (dk)

TENIS / TURNIR V ADELAIDI

Drugi nosilec Ferreira izpadel že v 1. krogu

ADELAIDE (dpa) - Južnoafričan Wayne Ferreira, drugi nosilec teniskega turnirja v Adelaidi (328.000 dolarjev nagradnega sklada), je presenetljivo izgubil v prvem krogu. Premagal ga je devetnajstletni Nemec Hendrich Dreekman s 7:6 (8:6) in 6:2. Dreekman, ki je bil lani že četrtfinalist odprtega prvenstva Francije v Parizu, je v prvem nizu izgubil kar dve igri na svoj servis in kljub temu niz dobil v podaljšani igri. V drugem nizu je bila premoč Dreekmana se večja. Precej dela je imel v prvem nizu tudi tretji nosilec Američan Jim Courier proti Svcicarju Jakobu Hlasku. Premagal ga je s 7:6 (7:2) in 6:1.

Rezultati - prvi krog: Dreekman (Nem) - Ferreira (JAR/2) 7:6 (8:6), 6:2; Bates (VB) - Renzenbrink (Nem) 6:4, 4:6, 6:4; Woodforde (Avs/3) - Goellner (Nem) 6:4, 6:4; Courier (ZDA/3) - Hlasek (Svi) 7:6 (7:2), 6:1; Krajčec (Niz/4) - Santoro (Fra) 6:3, 6:3; Stoltenberg (Avs/6) - Kulti (Sve) 7:5, 6:3; Vacek (Čes) - O'Brien (ZDA) 6:4, 5:7, 6:4; Holm (Sve) - Pionline (Fra) 6:2, 6:2; Enquist (Sve) - Adams (Avs) 6:4, 6:3.

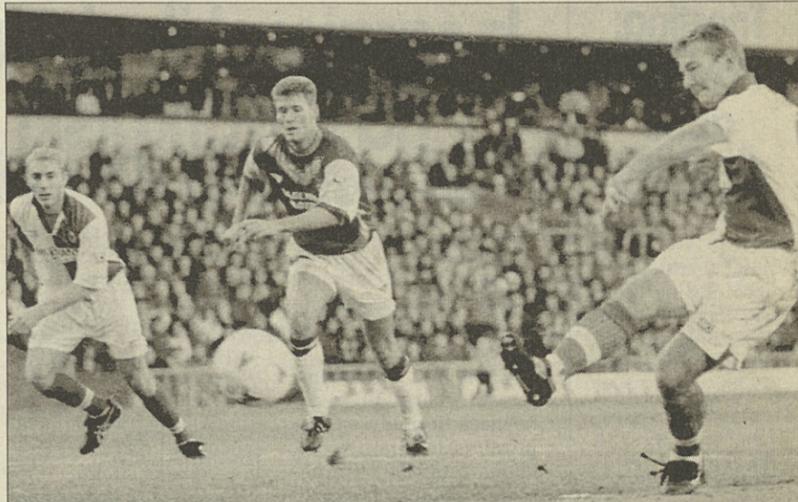
NOGOMET / V ANGLEŠKEM PRVENSTVU

Blackburn po igri vsaj za zdaj precej pred Manchester Unitedom

LONDON - Angleški nogometasi so božične in noveletne kalorije marljivo »zazgali« na igriščih, saj so v zadnjih osmih dneh igrali kar tri kola in obenem zaključili prvi del prvenstva. Najbolj uspešen je bil Blackburn, ki je zmagal desetkrat v enajstih tekmah. Roversi so trenutno res neustavljivi, brez moci pa so nasprotnikove obrambe se zlasti proti napadalni dvojici Shearer - Sutton.

World Soccer: toda zadnje case zgleđa, da od Uniteda nista boljša le Brazilija in Milan, pač pa tudi zadnjevrščeni Leicester.

Ostala mostva za prvovrščenima predvsem po igri precej zaostajajo. Na površju se drži edino Liverpool, ki pa kljub odlični igri mladelega »golgeterja« Fowlerja ne bi smel poseči v boj za naslov, za Newcastle in Nottingham Forest pa je jasno, da je bil uspešen začetek le fatamorgana. Presenečenj, tako pozitivnih kot negativnih, ne manjka. V prvi polovici lestvice je Norwich, ki vsako leto proda najboljšje domače proizvode, a nato vedno uspe dobiti prave naslednike. Kraj v Norfolk je sploh bolj vas kot mesto in igranje kraljevo moci proglasitev revije

Vodilni strellec angleške lige Shearer je tudi zanesljiv izvajalec enajstmetrovk (AP9)

vi čudež. Visoko je tudi Wibleton, ki bi po napovedih moral izpasti že pred petimi leti. Zato sta na prepihu Aston Villa (njen položaj je pravzaprav že dramatičen) in Everton. In pekla se je dvignil tudi Tottenham, ki je startal s kazenskim odzvozem šestih točk, a je vseeno računal na vidnejšo vlogo.

VRSTNI RED: Blackburn (-1 tekma) 52, Man-

chester U. 46 (-1), Liverpool 45, Nottingham 42, Newcastle (-1) 40, Norwich, Leeds (-1) in Tottenham 33, Wimbledon 32, Wednesday 31, Manchester City 30, Chelsea 29, Arsenal 28, QPR in Southampton 27, Coventry in West Ham 25, Crystal Palace 23, Everton in Aston Villa 22, Ipswich 16, Leicester 15.

NAJBOLJSI STRELCI: Shearer (Bla) 23, Fowler

(Liv) 22, Ward (Nor) 21, Wright (Ars) 19, Sutton (Bla) in Le Tissier (Sou) 17, Klinsmann (Tot) in Cole (New) 15.

Konec tedna bo v »Premiership« počitek, ker bo na sporedu tretje kolo državnega pokala. Po daljšem premoru pa bodo spet stopili na igrišče v Franciji in Spaniji, kjer bo uvod v novo leto veliki derbi med Real Madridom in Barcelono. (dk)

NOVICE

Kongres kolesarjev v Trstu v znamenju Bottecchie

Tudi na izrednem obnem zboru Italijanske kolesarske zveze, ki bo v soboto in nedeljo v Trstu, se bodo spomnili pobud, ki so jih priredili ob stoletnici rojstva Ottavia Bottecchie, prvega italijanskega kolesarja, ki je osvojil Tour de France. Delegatom bodo razdelili posebno številko revije Sport Pordenone, ki je namenjena nekdanjemu sampionu. Ob obletnici so pripravili razstavo Bottechiejevih priznanj, koles in drugih predmetov. Razstavo si je v Pordenonu, Huminu in Trevisu ogledalo več kot 50 tisoč ljudi.

Juventus v Pami brez Roberta Baggia in Kohlerja

TURIN - Pred nadaljevanjem nogometnega prvenstva v A1 ligi so se v Juventusovem taboru zglasili pred novimi težavami, ki zadevajo poškodbe igralcev. Na izredno važni tekmi v gosteh pri Pami, ki bo neposredno odločala o vrhu lestvice, trener Lippi ne bo mogel računati na Roberta Baggia in Kohlerja. Baggio si je poškodoval koleno 27. novembra v Padovi, po dolgem prisilnem odmoru pa Juventusova deseterka se ni dovolj pripravljena, da bi lahko nastopila na tako pomembnem srečanju. Neprijetno poškodbo pa je na zadnji tekmi nemške reprezentance staknil Kohler, ki je dobil močan udarec v nogo. Na začetku poškodba ni povzročala večjih skrbi, toda terapija ni dala zaželenih rezultatov in Kohler je že v ponedeljek odpotoval v Nemčijo, kjer se bo prepustil rokam fizioterapevta nemške nogometne reprezentance in se v Turin ne bo vrnil pred petkom.

Težave Faustina Asprille s kolumbijskim sodstvom

BOGOTA - Igralec Parme Faustino Asprilla je kljub sodni prijavi zaradi nezakonite posesti orožja uspel odpotovati iz domovine in je že prispel v Parmo. Kot so sporočili s policijskega komisariata v Tuli, je policija posegla na neki novoletni zabavi, ker je nekdo od prisotnih streljal v zrak. Pri pregledu so pri Asprilli našli dve pistoli, za kateri ni imel orožnega lista. Nogometasa Parme so hoteli aretirati, toda prisotni so to policistom prepričali. Kolumbijski zakoni predvidevajo za nezakonito posest orožja od dve do štiri leta zapora, poleg tega pa oseba, proti kateri poteka preiskava, ne sme zapustiti države. Asprilla je to kljub vsemu storil, za zdaj pa se še ne ve, kaksne bodo posledice. Asprilla navedbe policije zanika.

Ivaniševićovo zdravstveno stanje se popravlja

PERTH (STA) - Peti teniski igralec na svetu Hrvat Goran Ivanišević bo verjetno zaigral na odprtem prvenstvu Avstralije v Melbourneu. Ivanišević si je poškodoval koleno (meniskus) v ekshibicijskem dvoboju proti Britancu Marku Petcheyu, vendar je že treniral s svojim trenerjem Bobom Brettom. Direktor Hopmanovega pokala Paul McNamee je dejal, da je Ivanišević pred tem obiskal specialista v Perthu, ki je sodil, da poškodba kolena, ki jo je Hrvat prvič staknil že maja lani, ni tako resna, kot je sprva kazalo.

Effenberg pri Milanu?

BERLIN - Stefan Effenberg, nemški reprezentant, ki ga je Fiorentina odstopila Borussia Mönchengladbach, računa, da bo po koncu sezone povsem prost in da bo lahko po mili volji izbral klub. Govori se, da naj bi bila za Effenberga najbolj zainteresirana Werder iz Bremna in Milan. Toda pri Fiorentini so dali razumeti, da vse še ni odločeno, saj za zdaj niso našli še nikogar, ki bi bil za nemškega nogometasa pripravljen odsteti osem milijard lir.

NOGOMET

Triestina: Pavanel dobil zlatenico

Iz tabora Triestine je prišla zaskrbljujoča vest, da je vezni igralec Maurizio Pavanel zbolel za virusno zlatenico. Zdravniški izvidi so povzročili precejšen preplah v vrstah trzasknega meddezelnega ligasa, toda podrobni zdravniški pregledi so pokazali, da nihče od ostalih igralcev ni okuzen.

Triestina po prvem delu vodi na lestvici s petimi točkami prednosti pred Trevisom. Prvenstvo se bo spet začelo konec tega tedna, Trzacani pa se bodo doma v nedeljo pomerili s Sanvitesejem.

KOŠARKA / EVROPSKI POKALI

Panionios v Atenah boljši od Tržačanov

Burti ni igral, Thompson dosegel 28 točk Euroclub: Scavolini že danes s Paokom

Panionios - Ilycaffè 90:73 (47:41)

PANIONIOS: Christodolou 8, Bosganas 4, Angelou 4, Kalaitzis, Kikilias 6, Koutsopoulos Jelić 3, Mays 35, Tsopis, Bailey 17, Karagoutis 13.

ILLYCAFFE: Gattoni 7, Sabbia 5, Tonut 8, Dallamora 2, Budin, Zamberlan 12, Pol Bodetto 5, Zivic, Thompson 28, Bargna 6.

V tekmi predzadnjega kola osmine finala Koracevega pokala je trzaski Ilycaffè v Atenah po pričakovanjih z 90:73 izgubil proti grškemu Panioniosu, ki bo tako brzkone osvojil prvo mesto v skupini C in si je že zagotovil uvrstitev v ce-trtino finala. Za Trzacane pa bo odločilna zadnja tekma proti Sevilli, ki bo prihodnje sredo v trzaski sportni palači, s pricetkom ob 20.30 (pneposreden prenos po Tele +2).

V Atenah so Trzacani, kot znano, igrali brez Americana Stevea Burtta, ki ni odpotoval v Grčijo, potem ko so v tej državi razširili sicer lažno vest, da je policija izdala proti njemu zaporni nalog zaradi neke afere z mamili.

Danes: Caja Sevilla - Dinamo Moskva
Vrstni red skupine C: Panionios 8, Ilycaffè 6, Dinamo in Sevilla 2.

Ostala italijanska mostva bodo igrala danes. V odločilni tekmi za prvo mesto v skupini B bo Filodoro v Bologni igral s Choletom, ki v francoskem prvenstvu zaseda drugo mesto. V prvi tekmi je Cholet zmagal s 83:79, repre-

Dallamora v prodoru na koš proti Panapesci (F. KROMA)

zentant Rigadeau pa je takrat dosegel 27 točk. To je bil doslej edini poraz Filodora, ki bo danes igral brez poškodovanega Casolija (jutri bo padel sklep, ali je potrebna operacija), manjkala pa bosta tudi Blasi in Damiano.

Veronski Birex bo igral proti berlinski Albi, milanski Stefanel pa proti atenskemu Peristeriju.

Euroclub
Scavolini iz Pesara se bo s soluskim Paokom pomeril že danes. Grki so doslej dosegli le dve zmagi, Italijani pa so le enkrat izgubili. Scavolini naj ne bi imel nikakih težav, da zmaga in se utrdi svoj položaj na vrhu skupine. Danes se bosta v Atenah pomerila še Olympiakos in Barcelo-

na, vse ostale tekme pa bodo jutri. Smelt Olimpija bo z zacasnim trenerjem Tomom Mahoricem, ki je nadomestil Zmaga Sagadina, igrala v Moskvi, bolonjski Buckler pa bo gostil Joventut iz Badalone.

Pari 7. kola v euroclubu, skupina A (danes): Scavolini - PAOK Bravo (20.30); jutri: CSKA - Smelt Olimpija (17), Panathinaikos - Real Madrid (21.45), Spört Lisboa e Benfica - Maccabi Elite (21).

Skupina B, pari 7. kola (danes): Olympiakos - Barcelona Banca Catalana (18.45); jutri: Efes Pilsen - Cibona Elan (17.30), TSV Bayer 04 - Limoges Casino (20.30), Buckler Beer - 7 UP Joventut (20.30).

SMUČARSKI SKOKI / INNSBRUCK

Danes tretja tekma turneje Intersport

Na treningu najdaljši Funaki Na tekmi 4 slovenski skakalci

INNSBRUCK - Na včerajšnjih kvalifikacijah za nastop na današnji tretji tekmi 43. novoletne skakalne turneje Intersport v Innsbrucku in tudi v prvih dveh skokih za trening je bil razred zase japonski skakalec Kazuji Funaki, ki je na skakalnici Berg Isel v drugi seriji skočil kar 119 metrov in za 4,5 metra izboljšal dosedanjo najboljšo znamko Avstrijca Andreea Goldbergerja.

V slovenskem taboru je bil najboljši Robert Meglič, ki je v kvalifikacijah s 101,5 metra zasedel 22. mesto. Samo Gostisa je pristal pri 97 metrih in osvojil 37. mesto, Urban Franc pa se je s 96 metrov dolgim skokom kot 44. uvrstil v glavno tekmovanje. Dejan Jekovec je pristal pri 94,5 metra, kar ni zadostovalo za uvrstitev med petdeseterico. Tudi Franciju Petku ni slo najbolje, saj je dosegel vsega 81,5 metra, kar mu je prineslo 71. mesto, toda Petek je kot deseti v skupni razvrstitvi svetovnega pokala že neposredno uvrščen v glavno tekmovanje.

Kazuji Funaki je najprej skočil 114 metrov, nato rekordnih 119 metrov, v kvalifikacijah pa je bil s 117 metri prav tako izvrsten. Sledili so mu rojak Takanobu Okabe s 112,5 metra, Nemca Dieter Thoma in Jens Weißflog s po 111 metri ter Finec Janne

Ahonen s 110 metri, medtem ko je vodilni v svetovnem pokalu Goldberger v najboljšem včerajšnjem poskusu dosegel 109,5 metra. V glavno tekmovanje se je uvrstilo deset Avstrijcev, sedem Nemcev, šest Fincev, pet Japoncev ter po štirje Norvežani, Francozi, Čehi in Slovenci. Poskusna serija se bo začela ob 11.30, prva serija pa ob 13. uri. Slovenski skakalci bodo imeli naslednje startne številke: 13 - Meglič, 18 - Gostisa, 32 - Franc, 42 - Petek.

Ob robu skakalni prireditvi pa se precej govori tudi o zasluzkih. Toda veliki zmagovalci 43. turneje Intersport niso skakalci, ki skupno lahko zaslužijo 220 tisoč nemških mark, temveč prireditelji turneje. To je jasno že po polovici tekmovanja. Dobri poznavalci razmer ocenjujejo, da bo prirediteljem na starih skakalnicah na koncu po odbitku vseh stroškov ostalo več kot dva milijona mark. Veliko tarnanje pred začetkom tako imenovanega skakalnega Grand Slama, ko je prislo do nesoglasij med prireditelji, Mednarodno smučarsko zvezo in agencijo za trženje MBD (Marc Biver Developpement), je pozabljeno, FIS in MDB pa sta v blagajne organizatorjev prispevala milijonske vsote mark. (J.M.)

KOŠARKA / HRVAŠKI BOSANEC GORDAN FIRIĆ USPEŠNO NASTOPA V ITALIJI ZA FRANCOROSSO

Iz sarajevskih strelskih rogov na košarkarski parket

Prej je bil že v Neaplju in igral v Turčiji - Z vrsto BiH na SP

Gordan Firić, 24 let, hrvaški Bosanec, je gotovo najboljši košarkar v vrstah turinskega Francorossa, ki nastopa v italijanski A2 ligi.

Firić je z odličnimi igrami očaral turinske navijače in predvsem nepozabna je bila njegova tekma proti Pall. Udineseju, ko je dosegel kar 39 točk (11:17 za 2 točki, 1:2 za tri točke, 14:17 prosti meti, 10 dobljenih prekrškov, dve pridobljeni zogi in 5 skokov).

Zivljenje tega igralca je povsem drugačno od življenja njegovih sovrstnikov. Ti uživajo svojo mladost, ljubijo sport in se razposajajo podij po nogometnih igriščih, po telovadnicah. Za Gordana, perspektivnega sportnika iz Vareša, košarkarja slavne Bosne iz Sarajeva, ki jo je vodil eden izmed

najboljših evropskih košarkarjev Mirza Delibasić, pa ni bilo tako. Pri 20 letih je moral kot vojak braniti Sarajevo. Firić se dobro spominja tistih časov »ko ni bilo ne vode ne kruha. Manjkala je razsvetljava in smo bili dalj časa lačni in v velikem strahu.«

Za Firića se je tragedija končala z begom na Hrvaško. Preselil se je nato v Neapelj, kjer se je preizkusil pri tamkajšnjem prvotligašu, nakar je izbral Turčijo, kjer je v prvenstvu povprečno dosegal po 29 točk na tekmo.

Bosna pa mu je vedno pri srcu. Zanj bo nastopal v državnem dresu in kvalifikacijah za SP v Atenah.

Turinski Francorosso, ki je ostal brez Abbia, ga je najel v tej sezoni s

ciljem, da napreduje v visjo ligo. Gordan se je zaljubil v Turin, tudi zato ker mu je na široko odprl vrata za boljše bodočnost. In kmalu nato sta se v Turin preselila tudi Gordanov oče, ki je geološki inženir, ter mama, zobozdravnica. Gordan je s svojimi nastopi veliko pripomogel, da je turinsko društvo doseglo odlične rezultate. Turinski navijači se veselijo ob vsakem njegovem kosu. On pa jih poplaca z dobro igro. »Turinski navijači so zares izredni,« pravi Gordan.

Skupina navijačev pa pristavlja: »Sledimo ekipi se od časov, ko je bila ena izmed ekip združenja salezijancev in zato povsem razumemo njegove težave. Zadovoljni smo, da ga imamo v svojih vrstah. Vsi ga zelo

cenijo, saj je vedno prvi na treningih in vestno izpolnjuje vse obveznosti do ekipe.«

Firić pa je skromen in pravi: »Trudim se, da bi na najboljši način pomagal svoji ekipi. V mostvu smo vsi veliki prijatelji in

se zelo spoštujemo. Prav zaradi tega vzdušja, mi-slim, bomo dosegli dobre rezultate. Zal, navijačev ni dosti, so pa zelo navezani na ekipo in vsem nam so v veliko oporo.«

Gordan že dva tedna ne igra, ker je poskodo-

van, in to se pri ekipi še kako pozna, saj igra Francorosso dokaj spremenljivo.

Ko bo spet okrevan, pa bodo tudi rezultati ekipe gotovo boljše. O tem turinski navijači ne dvomijo.

ODBOJKA / PO 8. KOLU V MOŠKI C1 LIGI

Za Koimpex prvi stik z višjo ligo doslej več kot spodbuden

Slogaši za zdaj četrti, lahko pa bi bili celo sami na drugem mestu, če... Na nadaljevanje gledajo optimistično, ekipa pa ima še možnost izboljšave

Odbojkarji Koimpexa delijo na prvenstveni lestvici moške C1 lige po osmih kohli četrto mesto z Argentariom, Marzolo in Fossom. Dno lestvice lahko opazujejo samo z daljnogledom. Povoletto, Mogliano, Noventa in Motoagricola imajo namreč kar osem točk manj od slogascev. Vrh pa ni tako daleč. San Miguel ima šest točk več, Volley Pordenone stiri, tretjevrščena Santa Giustina pa le dve. Ker je Koimpex novinec v ligi in prvič nastopa na tako visoki ravni, lahko recemo, da je njegov dosedanj obracun res zelo dober. Toda gole številke se ne povedo vsega. Do slogascev so pravzaprav krivične, kajti iz njih ni mogoče razbrati, da bi bili lahko s kančkom več sreče sami na drugem mestu lestvice, od tega sanjskega položaja pa jih pravzaprav ločuje samo »osem prekleth« zaključnih zog: tri so si zapravili v Pordenonu in pet v Fossu, v obeh primerih pa so tekmo izgubili sele po petih nizih. Če povemo se, da dosedaj slogasi niso doživeli niti enega pravega spodrsilja in da se niso niti enkrat izgubili s 3:0 (se nikoli niso odigrali samo

treh setov: petkrat stiri in trikrat tri), potem je jasno, da se ocena ze nagiba k odliki.

»Pred pricetkom sezone nismo natančno vedeli, kaj nas čaka, zato smo se na prvenstvo temeljito pripravili, zdaj pa smo zelo zadovoljni, čeprav nam je žal za poraza v Pordenonu in Fossu, kjer smo bili resnično na pragu zmage, smo v bistvu dosegli celo dve točki več, kot smo sprva planirali. Ne glede na to smo dokazali, da se lahko enakovredno kosamo tudi z boljšimi moštvami v ligi, da smo jim po tehnični in fizični plati dorasli. Nivo igre je v tej ligi nedvomno višji od nivoja v C2 ligi, res pa je, da je letos tudi nekaj sesterk, ki v to ligo po kviliteti ne spadajo. Za se boljše rezultate pa nam manjka nekaj več sposobnosti, da bi potrebo zbrano ohranili do petnajste točke«, meni odgovorni za člansko moško ekipo pri SZ Sloga Pavel Morpurgo. Po njegovem mnenju slogasi lahko v nadaljevanju se precej izboljšajo svojo igro. Največ težav jim povzroča blok, kateremu je treba dodati se kronične pomanjkljivosti obrambe.

»Blok veliko vadimo,

Trener Dušan Blahuta (v sredini) s pomočnikom Petrom de Waldersteinom (F. Kroma)

»vendar vseh hib med samo sezono ni mogoče odpraviti, zato skušamo te pomanjkljivosti zamaskirati s cimbolj disciplinirano igro v polju«, pravi Morpurgo, ki napoveduje, da bo prvi cilj mostva v nadaljevanju sezone doseci kvoto dvajsetih točk, kar zastouje za obstanek v ligi.

»Tej meji bi se lahko približali ze v tem mesecu na srečanjih z Argentariom, Motoagricolo, Fimvolleyjem in Nova gensom«, pravi se Morpurgo, ki bi se zadovoljil s končnim obracunom petnajstih zmag (30 točk), napoveduje pa, da bo v višjo ligo zanesljivo napredoval San Miguel, za drugo mesto pa bo hud boj med Pordenono in Santo Giustino.

Kako pa so se doslej obnesli Slogini posamezniki? »Na splošno so vsi izpolnili pričakovanja. Najbolj

konstantno igro sta pokazala Cisolla in Božič. Mladi Aljoša Kralj se je po dobrem začetku nekoliko izgubil, se več bi lahko mostvu dal tudi Simon Terpin, ki se »išče« pravo pozicijo v mostvu. Ne smemo pa pozabiti na važno vlogo, ki jo ima kot kapetan Mauro Sgubin, čeprav ne igra. Največji problem je v tem, da za podajaca Rovereja nimamo ustreznih zamenjave. Od Caca in Strajna pričakujemo, da bosta v nadaljevanju zapolnila to vrzel«, kritično ocenjuje Morpurgo. Vendar, kot sam pravi, so to pričakovanja in ambicije, ki izvirajo iz želje po stalnem napredku in doseganju boljših rezultatov. Dosedanji so več kot presegli pričakovanja. Skratka, zgodba o uspehu se za Slogino moško vrsto nadaljuje. (ak)

Mladinke Sovodenj gladko slavile v Ronkah

Ronchi - Sovodnje/Dom 0:3 (2:15, 9:15, 10:15)

SOVODNJE/DO M: Miklus, Cernic, Zavalal, Pellegrin, Blasizza, Pavio, Stechina, Mozetic, Tosoratti.

Pred novim letom so odbojkarice združene ekipe odigrale se tekmo 5. kola in zlahka osvojile 3. prvenstveno zmago. Nasprotnik je bil preslab, da bi lahko ogrozil Goricanke. Skoda, da si je med tekmo poskodovala koleno Tosorattijeva.

NAMIZNI TENIS

Krasovki Katja in Vanja Milič na pripravah reprezentance

Zadnjih nekaj dni novoletnih počitnic bosta mladi Krasovi igralki namiznega tenisa Katja in Vanja Milič preziveli ponovno za zeleno mizo v vsedravnem centru v Fuggiju. Kot je do locil zvezni selektor, bo skupni trening za splošno fizično pripravljenost od 3. do 6. t.m. Krasovki bosta vadili v družbi Alessie Arisi, Laure Negrisoli, Michele Merende in Debore Balboni.

Vključitev mlajših igralk v člansko reprezentanco, s čimer mslimo predvsem na obe Krasovki in Balbonijevo, predstavlja nov svezi pomladitveni val, ki naj bi zapolnil starostno razliko med prvimi petimi stalnimi in prekaljenimi igralkami in generacijo, ki se selekcija zacena uveljavljati. Vsekakor zelimo Krasovkama, da bi bili v teh prizadevanjih cim uspesnejši. (J.J.)

Obvestila

SK BRDINA

sporoca, da se nadaljuje telovadba za otroke in odrasle v telovadnici v Repnu vsak cetrtek od 16.30 do 18.30.

SK DEVIN

organizira v nedeljo, 8. januarja smucarski avtobus, ki bo sprejemal smucarje od Bazovice do Trzica in nadaljeval pot do Podklostra (Arnoldstein). Odhod iz Bazovice je predviden ob 5.45, Opcin 6. uri, Nabrezine 6.30, Sessljana 6.40 in Trzisa 7. uri. Za informacije - Bruno Skerk - tel. st. 200236 ali Lucijan Susic - tel. st. 208551 po 18. uri.

SMUCARSKI ODESK SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUSTVA TRST

prireja smucarske tecaje v Ravasclettu - Zoncolan z naslednjimi datumi: 15., 22., 29. januar in 5. februar 1995. Tecaje bodo vadili slovenski drustveni vaditelji. Letos bo tudi tecaj snow-boarda. Vpisovanje je na sedezu ZSSDI v Ul. sv. Franciska 20/II v uradnih urah (tel. st. 635627) ter na sedezu SPDT vsak ponedeljek od 20. do 21. ure vključno do 6. januarja 1995. Vabljeni!

SZ JADRAN

sporoca, da bodo treningi za narascajnike, dečke in »propaganda« v telovadnici »Ervatti« pri Brisckih, danes, 4. in v cetrtek, 5. januarja 1995 od 16. do 18. ure.

Zagotovljen je prevoz s kombijem (odhod ob 15.45 in prihod v Prosvetni dom na Opcinah ob 18.30). Za informacije: Jan Gregori, tel. 43819. Od ponedeljka, 9.1.95 bodo treningi po starem urniku.

Točke in menjave: Simon Terpin in Aljoša Kralj glavna »razbijača«

Simon Terpin	158	(54+104)
Aljoša Kralj	150	(43+107)
David Kralj	95	(42+53)
Andrea Cisolla	94	(50+44)
Danilo Riolino	87	(44+43)
Marco Rovere	70	(40+30)
Edi Božič	47	(27+20)
Mauro Sgubin	0	(0+0)
Igor Strajn	0	(0+0)
Mario Cac	0	(0+0)

PRISRČNO SLOVO VEČ KOT 70 MLADIH NOGOMETAŠEV TRŽAŠKIH ZDRUŽENIH EKIP OD STAREGA LETA

Pravilnost združevanja moči na mladinski ravni v celoti potrjena s spodbudnimi dosežki naših ekip

Prvi del mladinskih nogometnih prvenstev je mimo. Na Proseku je bilo prejšnji teden res praznično vzdušje. V tamkajšnjem kulturnem domu so se zbrale vse naše združene ekipe, da si vosecijo vesele praznike in predvsem veliko uspehov v novem letu 1995! Bilo je okoli 70 mladih nogometascev: od zacetnikov, najmlajših in narascajnikov do cicibanov, skupaj z njihovimi trenerji in spremljevalci. Pozdravil jih je in jim zavezel polno uspehov v novem letu predsednik pokrajinskega odbora ZSSDI Livio Valencic, ki je poudaril zlasti pomen združevanja naših nogometnih ekip. Pohvalil je igralce in poudaril, da razpolagamo zdaj za izvrstnim trenerskim kadrom, kar potrjujejo tudi odlični rezultati vseh ekip, ki so v samem vrhu trzaska mla-

dinskega nogometa.

Zarja Adriaimpex (narascajniki)

Varovanci trenerja Tula so po prvem delu prvenstva na solidnem tretjem mestu, kar je tudi pričakovana uvrstitev. Trener razpolaga s tehnično dobrimi igralci. Obrestovalo se je delo, ki ga je v prejšnjih letih zastavil dr. Verdenik, nadaljevala pa Zezelj in Tul.

Zarjani so zbrali skupno 23 točk, pred njimi so ekipe Sant.Andrea in Fortitudo. Enajstkrate so zmagali, enkrat remizirali in trikrat izgubili. Dali so 55 golov in jih prejeli 12. Najzdatnejša zmaga je bila proti Esperii z 10:0, najtežji poraz na domačem igrišču s prvouvrsteno ekipo Sant'Andrea (0:3). Najzanimivejša in tehnično najboljša predstava je bila tekma z miljskim Fortitudo in remi 2:2 je bila prava slika dogajanja na

igrišču.

Bor Farco (najmlajši)

Najmlajši Bora Farco so svojo skoraj za leto dni mlajšo in za to kategorijo se neizkušeno ekipo najbolj presenetili. Nihče ni računalo, da bodo po prvem delu prvenstva v zgornjem delu lestvice. Po nerodnem pricetku je ekipa začela nizati pomembne zmage, kljub temu, da ne razpolaga s prvim napadalcem in liderjem. Veliko zaslug ima trener Zezelj, ki je pravilno razporedil igralce na igrišču; predvsem je prisla do izraza obramba, ki z 10 prejetimi goli zaostaja samo za pr-

vouvrsteno Fani Olimpia. Borov napad je obrodil »samo« 25 golov. Plavi so doživeli stiri poraze, a z minimalno razliko. S Fani Olimpio je Bor izgubil sele v zadnjih minutah s 3:2. Nanizal je kar 10 zmag, zanimivo pa je, da ni nikdar igral neodločeno. Najvisjo zmago (5:0) je pravi v zadnjem kolu dosegel proti Chiarboli. Trener Zezelj razpolaga kar z 21 igralci. Vsi resno trenirajo, eni več drugi manj pa tudi igrajo,

čeprav ogrode ekipe sestavljajo leto dni starejši otroci.

Primorje Interland A in B (zacetniki)

Bolj kompetitivno je vsekakor Primorje Interland A, v katerem nastopajo starejši in tehnično boljši in bolj izkušeni nogometasi in tudi rezultati ne izostajajo, saj so v jesenskem delu prvenstva zasedli dobro tretje mesto in bodo tako startali v spomladanskem delu prvenstvu v

skupini boljših, kjer bo konkurenca ostrejša. Ekipa je dobro startala, zmagala je devetkrat, trikrat izgubila in enkrat remizirala. Dosegla je 29 in prejela 14 golov. S Triestino, nespornim favoritom, je dvakrat izgubilo. Prvic s 6:0, drugic pa le z 1:0, medtem ko so fantje s San Luigijem, ki je zasedel drugo mesto, enkrat izgubili z 2:1, potem pa zmagali z golom razlike.

B-jevci so se po pričakovanjih slabše izkazali in pristali v spodnjem delu lestvice. Zmagali so šestkrat in prav tolikokrat izgubili, ena tekma pa se je koncala neodločeno. Dali so 24 in prejeli 19 zadetkov. Obe ekipi trenira Boris Kravos iz Nove Gorice, njegov pomočnik pa je Mitja Stoka in oba sta s svojima ekipama zadovoljna.

Strelci naših združenih ekip

Narascajniki - Zarja Adriaimpex: 11 golov: Curman in Ota, 9 golov; Lorenzi, 8 golov; Sustersic, 5 golov; Karis, 4 goli; Blazina, 3 goli; Manzin, 1 gol; Iozza, Ostrouska.
Najmlajši - Bor Farco: 5 golov: Giralardi, 3 gole; Zottich, Cemjava, Berce, Pahor, 2 gola; Primosi, 1 gol; Longo, Batic, Kapun, Gabrovec.
Zacetniki - Primorje Interland A: 8 golov: Pavletic, 5 golov, Strajn in Tomizza, 4 gole; Svara, 3 gole; Kante, 2 gola; Ales Gregori, 1 gol; Merlak.
Zacetniki - Primorje Interland B: 11 golov: Cauter, 3 gole; Pipan, 2 gola; Puzzer, Antonini, Jerman, 1 gol; Milič in Privileggi. (d.gr.)

Darko Grgič

SEKTA JAIN / NAJDALJŠI POST

Dvesto in en dan lakote, ki naj očisti dušo zlega

Sahaj Muni bo 8. januarja končal post, ki ga je začel 11. junija

BOMBAY (dpa) - Dvainsestdesetletni indijski duhovnik Sahaj Muni se približuje koncu svojega posta, ki naj bi trajal 201 dan. Sahaj Muni je privrženec indijske vere Jain, podobni hinduizmu, ki smatra post za dejanje očiscenja in poboljšanja. Duhovnik je post prestal brez vidnih zdravstvenih težav. Dnevno Sahaja Munija v molilnici »Ahunsa« (prev.: brez nasilja) obišče od stiri deset do petdeset tisoč vernikov. Dvakrat dnevno se pokaže ob oknu in verniki prisluhnejo njegovi molitvi. Muni je s postom pricel 11. junija. Od takrat dnevno zaužije le en liter prekuhane vode - porazdeljeno na čas od sončnega vzhoda do zahoda. Od 76 kilogramov, ki jih je imel na začetku postnega obdobja, naj bi izgubil 33, toda brez kakršnihkoli zdravstvenih problemov. Slednje potrjuje tudi dva zdravnika, ki Sahaja Munija redno pregledujeta.

Sahaj Muni, ki je obdan z moskimi in zenskim duhovniki vere Jain, govori z močnim in jasnim glasom. Kot tudi vsi ostali duhovniki njegove vere, je tudi Muni oblečen v bel bombaz in nosi masko za usta, s katero skuša preprečiti, da bi vdihnil kakšno živo bitje. Eno bistvenih volkano živih bitij. Muni je Jain je ta, da ne smejo ubijati; med zapovedi pa sodita tudi vračanje nasilja in vegetarijanska prehrana. Verniki zato ne nosijo svilenih oblačil, saj pri njihovi proizvodnji ubijajo sviloprejke.

Sahaj Muni pravi, da ne cuti no-

benega fizičnega primanjkljaja in bolečin. Z meditacijo se prenese v drug svet, kjer vzpostavi stik z bogom. Na svoje telo baje sploh ne misli več. Tudi nenadno smrt ne bi smatral kot konec, temveč kot prehod v drugo stanje z očisceno dušo. Ustanovitelj vere Jain, Vardhamana Mahavira, je učil, da je svet več in da mu ne vlada bog, temveč zakon karme. Askeza, meditacije in nrvstvena dejanja vodijo k razsvetlitvi in številnim vnovicnim rojstvom.

Sahaj Muni se je prvič postil pred 22 leti. Takrat je njegov post

trajal 21 dni. Z leti je podaljševal svoja postna obdobja in po lastnih besedah naj bi se vse skupaj postil že deset let. Post je bistvo vere Jain, ki je bila ustanovljena že 400 let pred našim stetjem. S postom očistijo dušo in skušajo iz telesa izgnati vse slabo. Mnogo vernikov Jaine se posti celo do smrti, ko vedo, da je prišel njihov čas. Jaini so razmeroma majhna verska skupina v Indiji, saj stejejo le tri milijone privrženecv in njihovo število se ne povečuje. Eden od razlogov za to je, da se lahko za Jaina smatrajo le tisti, ki imajo oba starša te vere. Poroke so namreč dovoljene le znotraj verske skupnosti. Zadnji dan posta, 8. januar, bodo imeli veliko slovesnost, saj bo do takrat Sahaja Munija obiskalo že na stotisoče ljudi. Muni sam pa se izogiba medijskemu vrvežu, ki je nastal okrog njega. Brez besed pokaže sliko lotosovega cveta na svoji dlani. Pravijo, da je nezna roznata cvetlica med postom pojavila na njegovi roki.

Zoper korupcijo najbolj zaležeta pravna država in javno mnenje (1)

Z avtom se voziš po Akri, glavnem mestu Gane, ko te nepričakovano ustavi prometni policaj. Pove, da si naredil »prepovedan, nepravilen« zavoj na levo. Takojšnja kazen? Petdeset dolarjev in se brez potrdila. Podjetje, v katerem delas, potrebuje popravo telefonov v Peking. Cena? Ribiški izlet za vsakogar, ki je zaposlen v krajevnem PTT uradu. Dan prezivis v venezuelskem pristanišču La Guaira in izpolnjujes vse mogoče papirje za izvoz manga. V zadnjem trenutku uradnik opazi napako (tiskarsko). Na zalost se je potrebno spet lotiti izpolnjevanja vseh formularjev; to ali pa plačati »posebno« napitnino. Ali pa bodo mangi sli po go-be in zgnil!

Baksis v Egiptu, das v Keniji, morda v Mehiki - korupcija je vsepovsod in obstaja, odkar pomnimo. Merkur je verjetno vodil neposteno kurirsko službo. Protikorupcijski zakoni so prav tako stari. »Tudi podkupnine ne boš sprejemal.« je Bog rekel Mojzesu, »ki premami modre in popaci besede pravičnih.« Vendar pa imata politika in ekonomija izsiljevanja v zadnjem času izreden vpliv na poslovne in politike. V Italiji in Franciji so mozeje v dolgih črnih togah s svojimi akcijami zelo visoko posegli in pocistili med vrstami politikov. V Veliki Britaniji so casopisi zaradi nesporodnega vedenja ocrnili dva ministra, zaradi cesar sta morala odstopiti. Vendar pa se bistvo korupcije nahaja v ekonomijah razvijajočega sveta in v dezelah, ki so v prehodu iz komunizma v kapitalizem. Izsiljevanje je v teh dezelah tako razširjeno, da lahko povzroci politični nemir ali se veliko slabše - zastoj v preoblikovanju tržnega gospodarstva.

Te nove bojzani so nekatere prese-netile. V nedavnem akademskem referatu priznavajo, da »so ekonomske studije o korupciji precej omejene«, kar pove vse o prodornosti ekonomske stroke. V predlanskem govoru je Jeffrey Sachs, profesor na Harvardu in svetovalec gospodarskih programov za Latinsko Ameriko, Zahodno Evropo in Rusijo, dejal, da se je potrebno otresti pretirane pozornosti na

korupcijo ruske mafije - tistih tipov s širokimi, debelimi vratovi, ki prezijo na vsakogar, ki v Moskvi sklepa kupcije. »Mnogi od tistih, ki jim pravijo mafijci, so preprosti trgovci,« pravi Sachs. Nacrtovalci gospodarskega razvoja so podvomili v trajnejši uspeh izsiljevanja, ki so ga prikazali na ob-cudovanja vrednem t.i. »avstralskem sindromu«: Avstralijo so poselili s kaznjenci in pohlepno podkupljivimi britanskimi uradniki, kljub temu pa je v dveh generacijah država dozvela razcvet in postala pravno urejena.

Casi so se spremenili. Nekateri akademiki so zagovarjali korupcijo kot učinkovit (uporaben) trening podjetništva, vendar pa je takšno mnenje zastarelo. Tisti, ki so včasih bili prevec plašni pri obdolzevanju »lokalnih razvad«, so se začeli jasno in glasno oglasati. Nedavno je Michel Camdessus, direktor Mednarodnega denarnega sklada (IMF) svojim gostiteljem v Argentini dejal, da je nujno omejiti korupcijo, ki se razpreda po različnih vladnih sferah, in da je Clintonova administracija korupcijo uvrstila na dnevni red decembrskega vrha obeh Amerik, ki bo potekal v Miamiu na Floridi. Linda Chalker, visoko cenjena angleška ministrica za mednarodni razvoj, je nedavno izjavila, da korupcija predstavlja glavno oviro za razvoj. »Ne sprejemam tega, kar mnogi zagovarjajo, namreč da je korupcija nujen del življenja, ki pomaga obracati tako vladna kot tudi »kolesja« kupcij.«

Sedemnajst let po sprejetju zakona o podkupovanju tujcev (Foreign Corrupt Practices Act), ki prepoveduje podkupovanje tujih uradnikov (tako bi zavarovali sklenjeno kupcijo), je ameriska vlada maja lani dobila zagotovila drugih razvitih dezel, da bodo tudi pri njih uvedli podobno zakonodajo. V razvijajočih se dezelah, od Tajske do Nigerije, številne ljudske protikorupcijske kampanje postajajo vse močnejše in glasnejše. Novi berlinski lobi, Transparency International (TI), ze jasno kaže svoj namen v boju proti podkupovanju in izsiljevanju.

Se nadaljuje

MEH ZA SMEH

Judovske šale

Pozno zvečer se gospod Naftali plazi po tleh pod edino svetilko na glavni mestni promenadi. »Si kaj izgubil?« ga ljubeznivo vprašujejo znanci.

»Seveda sem, gulden mi je zdrknil iz zepa!«
Znanci mu pomagajo pri iskanju, novčica pa le ne najdejo in končno ga eden od njih vpraša: »Pa si prepričan, da si ga izgubil tukaj?«

»Kje neki,« odgovori Naftali. »Izgubil sem ga na dvorišču sinagoge.«

»Zakaj pa ga potem iščeš tukaj?«
»Ker je tukaj čisto in lepo. Vam zlobam bi bilo kar prav, če bi me videli, kako se plazim po vseh starih v temi po blatu!«

Lepega sončnega poletnega jutra se Jud sprehaja po mestnem parku, za njim pa teka pes. Mestni stražnik ga opozori: »Psa na vrstico, sicer boste plačali globo!«

Jud molče nadaljuje pot, stražnika pa popade bes: »Ce psa takoj ne privežete na vrstico, vam zaračunam globo!«

Jud gre dalje. Stražnik potegne iz zepa blok, napiše listek in ga izroči Judu: »Tri zlate, prosim!«

Jud se ustavi: »Zakaj pa? Saj pes ni moj!«

»Res?« pravi policist. »In zakaj potem teka za vami?«

»To nič ne pove,« pravi Jud. »Tudi vi tekate za menoj, pa niste moj pes!«

GENIJI V ŠOLSKIH KLOPEH

Albert Einstein (1879-1955)

Solski uspehi ne povedo nič o tem, kako uspešen ali ne-uspešen bo clovek, ko bo odrasel. Veliko je primerov, ko so slabi učenci dosegli v kasnejšem življenju prav lepe uspehe. Dober primer, ki ga vedno radi navajajo tisti, ki imajo v solskih klopeh težave, je oče relativnostne teorije Albert Einstein. Ne gre za legendo: Einstein je bil v soli resnično zelo slab. Vendar pa ne zato, ker bi ne bil inteligenten. Tako kot mnogi solarji po vseh solah tega sveta ni mogel razumeti, zakaj bi se moral učiti reci, ki ga ne zanimajo. In ker se solskemu sistemu ni znal ali mogel prilagoditi, se je znašel v navzkrižju z njim; kratko pa je v tem navzkrižju potegnil seveda Einstein. Res pa je tudi, da pri malem Einsteinu poteze genialnosti niso bile ravno vsem na očeh. Pravzaprav nasprotno: Einstein je bil tisto, čemur pravijo otrok z zapoznelim razvojem. Kar precej časa je trajalo, da se je naučil govoriti, in njegovi starši so se že začeli bati, da ne bo normalen. Ko pa je le spregovoril, je govoril počasi in je bil vsaj kot otrok ljubitelj enozloznic. Guvernant, ki so ji zaupali njegovo vzgojo, ga je zato krstila z imenom »Pater dolgčas«, kar se ni nanašalo samo na njegov način govorjenja, marveč tudi na njegovo očitno nagnjenje k udobnosti. Vse, kar je terjalo telesni napor, kot naprimer tek ali skoki, mu je bilo odveč in te vrste naporom se je skrbno izogibal.

Se nadaljuje

M O J S T R I D E T E K T I V I

Maurice
Leblanc

Arsène Lupin (1)

Nekega zimskega večera mi je Arsène Lupin pripovedoval zgodbo o tem, kako so ga prijeli. Naključni pri-petljaji, o katerih bom poročal pozneje, so med nama spletili vezi, morda bi smel reci celo prijateljstvo. Da, upam si verjeti, da me je Arsène Lupin odlikoval z malo prijateljstva; iz prijateljstva večkrat nenadejano pride k meni in v tišino moje delovne sobe prinese svojo mladostno presernost, zar svoje-ga pustolovskega življenja, veselo raz-položenje cloveka, ki mu usoda namena samo naklonjenost in nasmehe.

Kaksen da je? Kako bi ga mogel opisati? Dvajsetkrat sem videl Arsèna Lupina in dvajsetkrat je bilo pred mano drugo bitje ... ali, natančneje povedano, isto bitje, ki je v dvajsetih zrcalnih odsevala dvajset različnih podob, in je vsaka imela svoje oči, svojo obliko obraza, svoje gibe, svojo postavo in svoj značaj.

»Ze sam ne vem več natanko,« mi je rekel, »kdo sem. V zrcalu se ne prepoznam več.« To je bila gotovo le du-

hovita domisljica, vendar se je spremi-njala v resničnost za one, ki so ga srečali, niso pa poznali njegovih neizčr-pnih orodij, vztrajnosti, umetnosti sminkanja, cudovite sposobnosti, da spreminja se razmerja svojega obraza in celo njegove poteze.

»Zakaj,« je dodal, »naj bi bil doloce-nega videza? Zakaj se ne bi izognil ne-varnostim, ki jih prinaša vedno enaka osebnost? Dovolj me označujejo moja dejanja.«

In v nenadnem navalu ponosa je rekel: »Tem bolje, ce nihce ne more popolnoma zagotovo reci: To je Arsène Lupin! Glavno je, da lahko zanesljivo rečejo: To je naredil Arsène Lupin!«

Po tistem, kar mi je zaupal, bom poskusil opisati nekatera njegova de-janja in pustolovscine, tako kot mi jih je v dolgih zimskih večerih prijatelj-sko pripovedoval v tišini moje delo-vne sobe.

I. Vsak resnični pohajalec po Parizu pozna bregove Seine, in gotovo je vsa-

kemu na poti od razvalin Jumiègesa do razvalin Saint-Wandrilla vzbudil pozornost nenavadni, fevdalni gradic Malaquis, ki se tako ponosna dviga s skale sredi reke. Ločni most ga povezuje s cesto. Temelj njegovih mračnih stolpov se izgublja v granitni gmoti otoka, v mogočnem skalovju, ki se je odlomilo s kdo vé katerega gorovja in ki ga je tja moral vreci kak strahoten plaz. Vse naokoli mirne vode velike reke pljuskajo po ločju, in po vlaznem kremenjaku ponosno korakajo potocne pastirice.

Zgodovina gradica Malaquis je prav tako mrka kot njegovo ime, prav tako neprijazna kot njegov obris. Pol-na je nenehnih bojov, obleganj, napadov, ropanj in pokolov. V pokrajini Caux si ob večernih srečanjih s prijeto mrsčavico pripovedujejo o tam storjenih zločinih. Obstajajo skrivnosne legende; ljudje se spominjajo pod-zemskega prehoda, ki je nekoč vodil v jumiègesko opatijo in v grad lepe pri-jateljice Karla VII, Agnès Sorel.

V tem starem zatocišču junakov in

cestnih razbojnikov živi baron Nathan Cahorn, baron Satan, kot so mu rekli na borzi, kjer je malo prehitro oboga-tel. Malaquiški gospodje bez belica v zepu so mu za kos kruha prodali gradic svojih prednikov. V njem je razvrstil svoje cudovite zbirke starega pohistva in slik, keramike in rezbarij. Baron je v gradu zivel sam, samo s tremi starimi sluzabniki. Nikogar drugega ni spustil noter. Nihce ni v okra-sju starodavnih soban videl njegovih treh Rubensov, dveh Watteaujev, stola, ki ga je naredil Jean Goujon, ne nobene druge dragocenosti, ki jih je z vse višjimi ponudbami iztrgal rednim obiskovalcem dražb.

Barona Satana je strah. Ne boji se samo zase, ampak tudi za svoje zaklade, ki jih je zbral z zilavo vztrajnostjo in bistroumnostjo ljubimca; tudi najbolj pretkani trgovci se ne morejo pohvaliti, da so ga kdaj ogoljufali. Svoje zaklade ljubi z lakomnostjo skopuha in ljubosumnostjo zaljubljenca.

Vsak dan ob sončnem zahodu za-klene in zapahne vsa stiri z zelezjem

obita velika vrata na zunanjem koncu mostu in na vhodu na grajsko dvorišce. Ob najmanjšem dotiku se v tišino razleže predirljivi glas električnega alarmnega zvona. Z vodne strani Seine se nima česa bati, tam se skalovje navpicno dviga v zrak.

Nekega petka v septembru se je kot ponavadi na zunanjem koncu mostu pokazal postar. In kot vsak dan je baron težko vratno krilo odprl le za špranjo.

Moza si je ogledal tako natančno in preiskujoče, kot da ne bi ze leta poznal tega dobrega, vselega obraza s kmecko zvitostjo v očeh.

Mozak se je zasmejal.
»Se vedno sem jaz, gospod baron. Nisem kdo drug, ki bi si nemara nadel mojo uniformo in cepico.«

»Je to mogoče za trdno vedeti?« je zamrmral baron.

Postar mu je izročil sop casopisov. Potem je rekel: »Zdaj pa, gospod baron, imam za vas nekaj novega.«

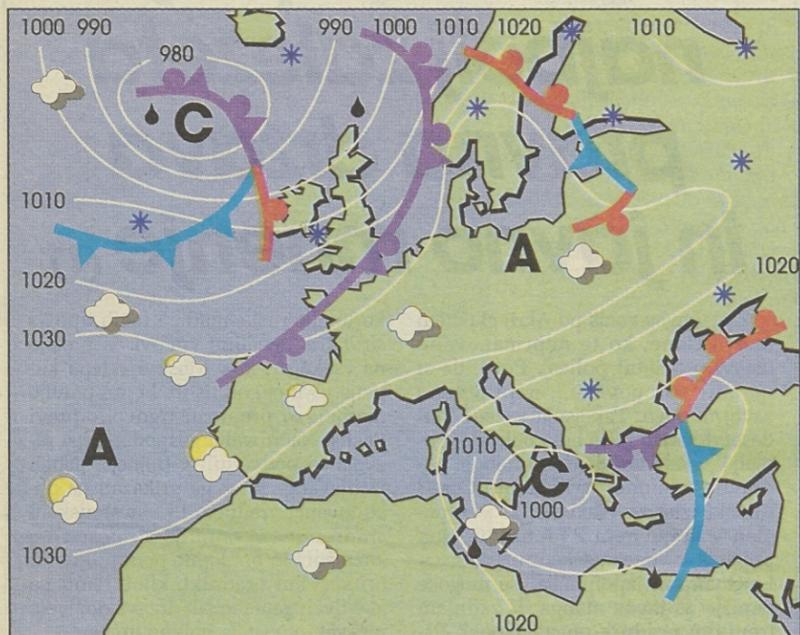
»Nekaj novega?«

Se nadaljuje

EVROPA / VEČINOMA SUHO IN MRZLO

ALPE JADRAN / POOBLAČITVE, BURJA, SNEG

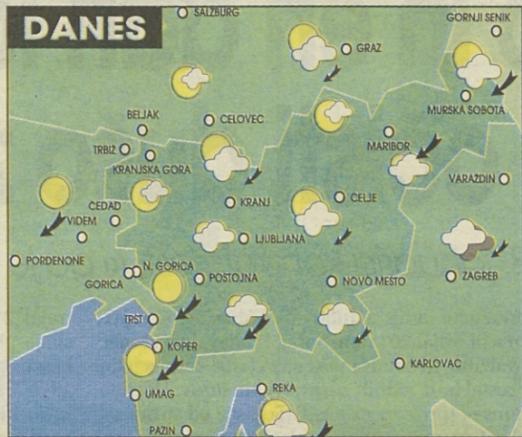
Vremenska slika:

Nad srednjo in vzhodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska, nad Sredozemljem pa se je poglobilo ciklonsko območje. S severovzhodnimi vetrovi doteka nad naše kraje mrzel in nekoliko bolj vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

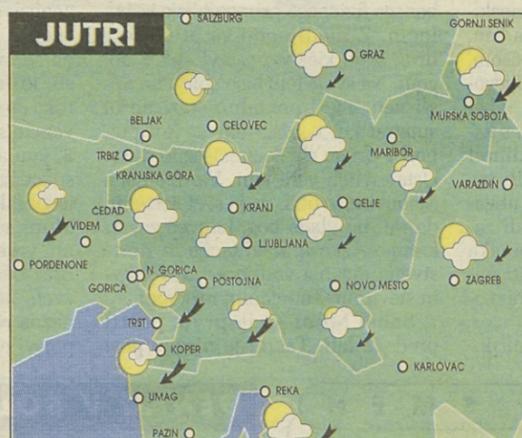

OBLAČNOST	DEZ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	MEGLA

Slovenija: Delno jasno bo. Na jugovzhodu bo rahlo naletaval sneg. Burja se bo okrepila. Dnevne temperature bodo od -5 do 0, na Primorskem do 2 °C.

Sosednje pokrajine: Delno jasno z zmerno oblačnostjo bo. Na Hrvaškem bo pretežno oblačno, občasno bo rahlo snežilo. Mrzlo bo, burja se bo še okrepila.

V Sloveniji: Suho in mrzlo bo, veter bo oslabil.

Obeti: V naslednjih dneh se bo nadaljevalo suho in mrzlo vreme.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA	-3/1
TRST	4/6
CELOVEC	-11/-5
BRNIK	-9/0
MARIBOR	-3/2
CELJE	-4/2
NOVO MESTO	-5/-1
NOVA GORICA	-3/6
MUR. SOBOTA	-5/2
PORTOROŽ	-3/6
POSTOJNA	-4/1
ILIRSKA BISTRICA	-5/2
KOČEVJE	-6/1
ČRNOMELJ	-6/0
SLOV. GRADEC	-9/1
RATECE	-11/-5
VOGEL	-10/-8
KREDARICA	-18/-18
VIDEM	0/7
GRADEC	-10/-0
MONOSTER	-5/1
ZAGREB	-4/2
REKA	4/4

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 7. in ob 13. uri

HELSINKI	-8/1
STOCKHOLM	-9/1
MOSKVA	-2/1
BERLIN	-2/1
VARSAVA	-2/0
LONDON	-4/3
AMSTERDAM	0/6
BRUSELJ	0/5
PARIZ	1/3
DUNAJ	-2/3
ZÜRICH	-5/-1
ZENEVA	-4/0
RIM	4/17
MILAN	0/9
BEOGRAD	-2/4
BARCELONA	1/12
ISTAMBUL	6/17
MADRID	-5/10
LIZBONA	4/11
ATENE	14/19
BUCAREST	0/3
MALTA	9/15
PRAGA	-4/0

BIOPROGNOZA

Vreme ljudem večinoma ne bo povzročalo težav, le vremensko najbolj občutljivi se bodo težje koncentrirali.

RAZMERE NA CESTAH

Ceste so po Sloveniji večinoma suhe in normalno prevozne. Zaradi nizkih temperatur je na izpostavljenih legah nevarnost poledice.

SNEŽNE RAZMERE dne 3. 1. ob 8. 30 uri

	cm		cm
Rogla	70	Soriska Planina	do 50
Kope	do 40	Kanin	do 55
Krvavec	do 30	Logarska Dolina	20 - 40
Vogel	45	Marela	15
Kranjska Gora	20 - 40	Kandrske	do 30
Mariborsko Pohorje	do 65	Kobla	20
Golte	60		

Naprave obratujejo na vseh smučistiščih, razen na Kaninu. Dostop na Roglo in Mar. Pohorje je možen samo z zimsko opremo. Na Mar. Pohorju je od 17 do 21 ure je možna nočna smuka. Tekaske proge so urejene v Logarski Dolini, na Rogli, Mar. Pohorju, Kopah in Soriski Planini. Smučarski avtobus vozi na Roglo in Mar. Pohorje.

PLIMOVANJE

Danes: Danes: ob 5.03 najnižje -16 cm, ob 10.33 najvišje 38 cm, ob 17.14 najnižje -58 cm.
Jutri: ob 0.02 najvišje 41 cm, ob 5.46 najnižje -14 cm, ob 11.08 najvišje 29 cm, ob 17.45 najnižje -50 cm.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Literarni natečaj na temo »Kako ljubim ajatulaha«

TEHERAN - Iranski učenci se bodo v prihodnjih dneh pomerili v literarnem natečaju na temo »Kako ljubim ajatulaha«. Ne bodo torej pisali o svojih sanjah, upanjih, strahu in željah, temec kako »ljubijo« iranskega duhovnega vodjo, ajatulaha Alija Hameneja.

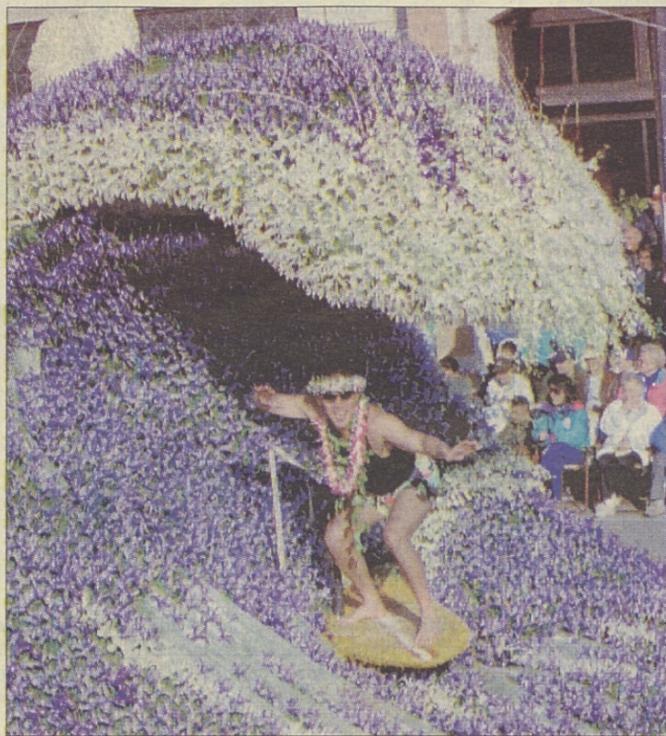
Iz neumnosti spodletela policijska akcija

LONDON - Kaj dela devet britanskih policistov v dvigalu za osem oseb? Zaradi preobremenitve ostanejo v njem zaprti in tako omogočijo beg skupini ponarejalcev denarja. Bil bi se kar lep vic, če se ne bi to res zgodilo v britanskem Coventryju. Policisti so se raje strpali v dvigalo, kot da bi se pes povzpeli po stopnišču do brloga ponarejalcev. Gasilci so jih resili čez eno uro, ponarejalci pa so zbežali.

Prisili so mu odrezano spolovilo

VARSAVA - Zdravnikom v poljskem Bialystoku je uspelo uspešno pritisiti spolne organe, ki si jih je v trenutku depresije odrezal neki 29-letni poljski kmet. Nesrečnež se mora zahvaliti strokovnosti zdravnika rešilca, ki je ud in moda takoj spravil v prenosni hladilnik.

Protislovja letošnje zime

Na cvetlični paradi v kalifornijski Pasadeni so za Američane prikazovali tudi užitek deskanja na valovih Tihega oceana. (Telefoto AP)

Kljub vojni, lakoti in neogrevanim stanovanjem sta sarajevska dečka izrabila prve močnejše snežne padavine za kepanje in sankanje. (AP)

Maček je oživel po 17 urah navideznega večnega miru

LONDON - Sam, 14-letni tigrasti maček, ni več hodil in jedel, zato sta njegova lastnika Russel in Patricia Keeley iz Ipswicha, obupana sklenila, da bo najbolje, če dobi smrtno injekcijo. Sama so odpeljali k zivinozdravniku Guyu Lownu, ki mu je vbrizgal smrtno dozo pentotala in takoj zatem ugotovil, da je žival poginila in ji ne bije več srce. Sama so do pokopa spravili v skatlo, Russel in Patricia pa sta bila tako obupa-

na, da ju je prišel tolažit celo zupnik. Sele naslednjega dne se je Russel toliko opogumil, da je sklenil mačka zakopati. Izkopal je luknjo na vrtu, ko pa je vanjo hotel položiti skatlo z mačkom, je zaslišal, da se v njej nekaj premika in mijavka. Minilo je 17 ur od smrtne injekcije, Sam pa je znova oživel, se več polagoma je zopet začel hoditi in jesti: 17 ur večnega miru mu je izredno koristilo.

Revalvirani poljski zloti in povsem novi groši

VARSAVA - Novi revalvirani zloti, ki so se jim sedaj pridružili tudi groši, ker je Poljska revalvirala svojo valuto, s tem da je črtala tri nicle. Po novem je ameriški dolar vreden 243 zlotov. (AP)

Službo menjajo zaradi šefov

WASHINGTON

- Vecina Americanov menja službo zaradi svojih nadrejenih in ne, ker bi hoteli izboljšati svoj gmotni položaj. To izhaja iz raziskave med strankami neke newyorške zaposlovalne posredniške družbe. Zelja po boljši plati je se le tretji vzrok, da nekdo poišče novo zaposlitev. Na drugem mestu je občutek, da v podjetju nedovoljno izkoristijo delovne sposobnosti posameznika. Prav ta vzrok pa nedvomno dokazuje, da se Američani še vedno bojijo brezposelnosti.